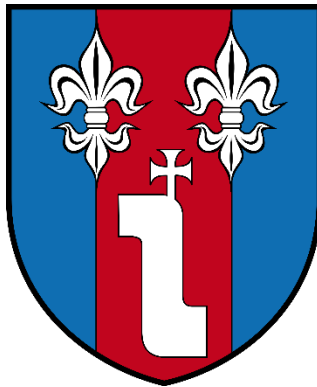

ZMIANA
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY GOSZCZANÓW

Załącznik nr 1 do
uchwały Nr XXV/160/2017
Rady Gminy Goszczanów
z dnia 18.05.2017 r.

Goszczanów 2017

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	7
1.	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOSZCZANÓW JAKO ELEMENT SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO.....	7
1.1.	Studium jako element krajowego i regionalnego systemu planowania przestrzennego	7
1.2.	Studium jako element lokalnego systemu planowania.....	7
2.	CELE ROZWOJU.....	10
II.	UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	11
1.	WYTYCZNE Z „PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO” DOTYCZĄCE GMINY GOSZCZANÓW.....	11
2.	GMINA GOSZCZANÓW W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2007 -2020	12
III.	UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	12
1.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU.....	13
1.1.	Podstawowe informacje o gminie	13
1.2.	Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	14
1.3.	Uzbrojenie terenów.....	16
2.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY.....	17
3.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	19
3.1.	Położenie administracyjne i fizyczno-geograficzne	19
3.2.	Budowa geologiczna	20
3.3.	Zasoby surowcowe	22
3.4.	Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne	22
3.4.1.	Wody powierzchniowe.....	22
3.4.2.	Zagrożenie powodziowe.....	23
3.4.3.	Wody gruntowe, wody podziemne.....	23
3.4.4.	Wody geotermalne.....	26
3.5.	Warunki klimatu lokalnego.....	27
3.6.	Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna	27
3.7.	Szata roślinna i lasy.....	28
3.7.1.	Szata roślinna.....	28
3.7.2.	Lasy.....	29

3.8. Uwarunkowania ekologiczne.....	31
3.8.1. Stan powietrza atmosferycznego.....	31
3.8.2 Stan czystości wód powierzchniowych.....	33
3.8.3. Stan czystości wód podziemnych.....	34
3.8.4. Zagrożenie środowiska przez odpady.....	35
3.8.5. Zagrożenia środowiska przez hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.....	35
3.8.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.....	36
3.9. Ochrona przyrody.....	39
3.9.1. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lipickie Błota”.....	39
3.9.2. Obszar Natura 2000 - Obszar Specjalny Ochron Siedlisk Lipickie Mokradła.....	40
3.9.3. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu.....	40
3.9.4. Pomniki przyrody.....	41
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	42
4.1. Rys historyczny.....	42
4.2. Zasoby ochrony konserwatorskiej.....	42
4.2.1. Obiekty objęte ochroną.....	42
4.2.2. Stanowiska archeologiczne.....	44
5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH.....	59
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ZDROWIA.....	59
6.1. Usługi publiczne, organizacje społeczne, ochrona zdrowia, sport i turystyka.....	59
6.1.1. Szkolnictwo.....	59
6.1.2. Zasoby kulturowe.....	59
6.1.3. Stowarzyszenia.....	60
6.1.4. Ochrona zdrowia.....	60
6.1.5. Sport i turystyka.....	60
6.1.6. Pozostałe instytucje.....	61
6.2. Działalność gospodarcza, bezrobocie.....	61
6.3. Ekologiczne przesłanki dalszego rozwoju działalności gospodarczej w gminie.....	62
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY GOSZCZANÓW.....	63
7.1 Analiza ekonomiczna.....	63
7.2 Analiza środowiskowa.....	65
7.3. Analiza społeczna.....	67
7.3.1. Liczba ludności i jej zmiany.....	67
7.3.2. Warunki mieszkaniowe.....	70

7.4. Prognoza demograficzna	73
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU WŁASNOŚCI TERENÓW.....	74
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	75
9.1. Zagrożenie powodziowe.....	75
9.2. Zagrożenia osuwaniem się mas ziemnych.....	76
9.3. Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	76
10. UWARUNKOWANIA WNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	76
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, WYZNACZONYCH TERENÓW GÓRNICZYCH ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH	76
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	77
12.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu komunikacji.....	77
12.2. Zaopatrzenie w wodę	79
12.3. Gospodarka ściekowa.....	80
12.4. Zaopatrzenie w gaz.....	80
12.5. Elektroenergetyka	80
12.6. Zaopatrzenie w ciepło	80
12.7. Uwarunkowania wynikające z diagnozy telekomunikacji i łączności publicznej.....	81
12.8. Gospodarka odpadami	81
IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	82
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	82
1.1. Tereny przeznaczone do zagospodarowania z przewagą funkcji mieszkaniowej.....	83
1.1. Tereny przeznaczone do zagospodarowania z przewagą funkcji usługowych lub produkcyjnych	87
1.2. Wytyczne określania wymagań dotyczących parametrów i wskaźników urbanistycznych w planach miejscowych.....	89
1.3. Tereny wyłączone spod zabudowy i o ograniczonych możliwościach zabudowy.....	90
2. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	96
2.1. Ogólne kierunki i zasady ochrony środowiska przyrodniczego	96
2.1. Kierunki i zasady ochrony przyrody na obszarach prawnie chronionych na podstawie przepisów odrębnych	97
2.1.1. Obszar Natura 2000 Lipickie Mokradła	97
2.1.2. Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Lipickie Błota”	97
2.1.3. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu	97

2.1.4. Pomniki Przyrody	98
2.2. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych.....	98
2.3. Ochrona zasobów glebowych.....	99
2.4. Ochrona powietrza	100
2.5. Ochrona klimatu akustycznego	100
2.6. Ochrona zieleni urządzonej i zadrzewień	101
2.7. Ochrona lasów.....	101
2.8. Obszary występowania surowców mineralnych chronionych przed innym niż eksploatacja zagospodarowaniem	102
3. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	102
2.9. Formy ochrony zabytków	103
2.9.1. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków.....	103
2.9.2. Strefy ochrony archeologicznej	103
2.9.3. Strefy ochrony ekspozycji.....	104
3. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	104
3.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji drogowej.....	104
3.1.1. Drogi Powiatowe	105
3.1.2. Drogi Gminne	106
3.1.3. Komunikacja zbiorowa	109
3.2. Kierunki rozwoju systemów uzbrojenia technicznego	110
3.2.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę	110
3.2.2. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków sanitarnych	110
3.2.3. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków deszczowych	111
3.2.4. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenie w ciepło i gaz	111
3.2.5. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w energię elektryczną	112
3.2.6. Kierunki rozwoju i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami	113
3.2.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji	115
4. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	115
5. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	116
6. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....	116

7. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	117
8. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	117
9. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	118
10. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY	118
11. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	118
12. OBSZARY ZDEGRADOWANE	120
13. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	120
14. OBSZARY FUNKcjONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE	120
15. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (W TYM O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW), A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.....	120
V. WPŁYW UWARUNKOWAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST.1 USTAWY, NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST. 2 USTAWY	121
VI. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM	121
VII. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ.....	122
VIII. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM.....	123

I. WPROWADZENIE

Pierwsza edycja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów została przyjęta uchwałą Nr XXV/134/2001 Zarządu Gminy Goszczanów z dnia 27 czerwca 2001 roku. Autorem tej edycji Studium była Pracownia Architektoniczno – Urbanistyczna UNIGLOB. Studium to opracowane zostało zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.). Z dniem 11 lipca 2003 r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016, poz. 778). Ustawa ta podtrzymała zasadność posiadania przez gminy studium jako opracowania określającego politykę przestrzenną gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Niniejszą edycję studium opracowała e-GIS Pracownia Urbanistyczno-Projektowa z zespołem projektowym w Łodzi pod kierunkiem mgr Sebastiana Gajka.

1.STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOSZCZANÓW JAKO ELEMENT SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

1.1. Studium jako element krajowego i regionalnego systemu planowania przestrzennego

Potrzeba koordynacji działań w zarządzaniu gospodarką przestrzenną zarówno na poziomie lokalnym jak i ponadlokalnym wymaga uściślenia roli poszczególnych elementów krajowego systemu planowania przestrzennego i ich wzajemnych powiązań.

Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów ma obowiązek uwzględnienia zasad określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, uwzględnienia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz strategii rozwoju gminy.

Od treści zarówno strategii jak i polityki krajowej i wojewódzkiej samorząd oczekiwać powinien informacji umożliwiających określenie zewnętrznych uwarunkowań rozwoju danej gminy.

Uwarunkowania te, szczególnie w przypadku, gdy planowane są ponadlokalne inwestycje publiczne, będą miały często decydujące znaczenie dla rozwoju gminy.

1.2. Studium jako element lokalnego systemu planowania

Studium jest wymagane ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. i ma służyć określeniu polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Sporządza je Wójt Goszczanowa, a uchwała Rada Gminy w Goszczanowie. Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy wydawania

decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Ustalenia tego dokumentu jakkolwiek obowiązują zarówno Radę Gminy, Wójta, jak i organy i jednostki podlegające Radzie, nie mają jednak mocy obowiązującej w stosunku do podmiotów samodzielnie gospodarujących na obszarze gminy. Ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- nie jest aktem prawa miejscowego;
- jest elementem lokalnego systemu planowania strategicznego, w którym następuje konkretyzacja przestrzenna celów sformułowanych w strategii rozwoju gminy;
- jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążąc organy i jednostki samorządu lokalnego oraz organy, które je uzgodniły i zaopiniowały.

Prace planistyczne nad Studium mają charakter ciągły, a aktualność jego zapisów podlega okresowej ocenie przeprowadzanej co najmniej raz w kadencji samorządu.

Zgodnie z wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w Studium uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniając w szczególności:

a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,

b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,

c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących

realizacji zadań własnych gminy,

d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;

- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania

gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;

- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Zgodnie z zapisem ustawy w Studium określono w szczególności:

- uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d:
  - a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
  - b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.);
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
- rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.
- inne obszary problemowe, wynikające z uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie Goszczanów;

Studium ma służyć w zarządzaniu rozwojem gminy, w celu maksymalnego wykorzystania instrumentów gospodarki przestrzennej dla realizacji celów społeczno-gospodarczych.

Studium jest jednym z elementów określających strategię gminy. Do dokumentów określających politykę władz gminy zalicza się ponadto Strategię Rozwoju Gminy Goszczanów, Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Goszczanów. Stanowią one pierwszy poziom planowania w gminie.

Drugi poziom systemu planowania w gminie tworzą opracowania o charakterze operacyjnym, a wśród nich mogą znaleźć się między innymi: Program Ochrony Środowiska, Plan Gospodarki Odpadami, Program Integracji Społecznej itp.

Na trzecim poziomie lokalnego systemu planowania znajdują się akty i opracowania o charakterze regulacyjnym, takie jak plany miejscowe, decyzje administracyjne (decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzje o pozwoleniu na budowę), które pośrednio lub bezpośrednio służą realizacji celów rozwoju i działań określonych w ww. dokumentach o charakterze politycznym i operacyjnym.

Studium jako dokument przyjmowany uchwałą Rady Gminy podlega nadzorowi Wojewody, co do zgodności z prawem.

2. CELE ROZWOJU

Zostały one sformułowane w Strategii Rozwoju Gminy Goszczanów na lata 2013-2020. Celem generalnym jest osiągnięcie wszechstronnego zrównoważonego i trwałego rozwoju gminy Goszczanów, zapewniającego zaspokojenie bieżących i przyszłych potrzeb mieszkańców poprzez wzrost poziomu i jakości życia.

Głównymi celami strategicznym rozwoju Gminy Goszczanów, które powinny stanowić filar Strategii i jej koło zamachowe, jest rozwój nowoczesnej produkcji rolnej oraz rozwój przedsiębiorczości w oparciu o wykorzystanie zasobów naturalnych. Celem wspierającym osiągnięcie celu głównego jest rozwój infrastruktury lokalnej dla podniesienia atrakcyjności społeczno- gospodarczej Gminy. Natomiast celem wyodrębnionym od pozostałych jest rozwój sfery usług opiekuńczych, w oparciu o występujące na terenie Gminy czyste, nieskażone środowisko, ostoję ciszy i spokoju.

II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. WYTYCZNE Z „PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO” DOTYCZĄCE GMINY GOSZCZANÓW

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego sporządzony i przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego w 2002 r. został zaktualizowany w 2010 r. poprzez przyjęcie uchwały Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. Zapisano w nim dla obszaru gminy Goszczanów w ramach powiatu sieradzkiego następujące ustalenia:

- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Ostrówek – Kalisz z odgałęzieniem do Goszczanowa,
- zlokalizowanie ładowiska sportowego Stowarzyszenia Lotniczego w Goszczanowie (obecnie niewykorzystywane),
- predyspozycja terenów gminy do rozwoju intensywnego rolnictwa w ramach strategicznej strefy żywicielskiej ,
- położenie w oddziaływaniu regionalnego biegunu wzrostu w skali województwa – Sieradza,
- położenie w strefie wód geotermalnych preferowanych dla ciepłownictwa i balneologii,
- predysponowany do rozwoju turystyki w oparciu o walory przyrodnicze w ramach kształtowania pasm turystycznych rzeki Warty,
- położenie w strefie preferowanej do produkcji biomasy w ramach zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
- przebieg Szlaku Skarbów Ziemi Sieradzkiej przez obszar gminy Goszczanów,
- ochrona złóż kopalin piasków i żwirów,
- położenie w strefie o największym zagrożeniu suszą w ramach obszaru o największym deficycie wód,

- eliminacja skutków niewłaściwej gospodarki odpadami poprzez rekultywację zamkniętego składowiska odpadów Sokołów,
- przebieg rzeczno-korytarza ekologicznego w ramach obszaru gminy (rzeka Swędrnia),
- występowania na obszarze gminy Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk „NATURA 2000” Lipickie Mokrała, Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Lipickie Błota” oraz Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

2. GMINA GOSZCZANÓW W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2007-2020

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 została przyjęta przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą Nr XXXIII/644/13 z dnia 26 lutego 2013 r. Sformułowany w niej cel strategiczny: *Podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowaniu różnorodności jego miejsc* jest nadal aktualny i adekwatny dla wszystkich fragmentów obszaru województwa. Również inne główne i operacyjne cele mogą i są spójne z celami określonymi w lokalnych strategiach dla powiatu i gminy Goszczanów. W strategii podstawę do analizy większości zjawisk stanowiła „Diagnoza województwa łódzkiego” opracowana w 2005 r. Zapisano więc w Strategii, że gmina Goszczanów nie jest znaczącym w województwie obszarem.

W Strategii określa się też w procesie realizacji założonych celów, że w latach 2007-2013 podstawowy strumień finansowy ze środków zewnętrznych (unijnych) zostanie skierowany na realizację zadań infrastrukturalnych i projektów komunalnych. Etap realizacji strategii obejmujący okres 2013-2020 jest okresem, w którym region ma już dysponować potencjałem rozwojowym umożliwiającym uzyskanie poziomu zbliżonego do średniego w Unii Europejskiej oraz możliwości pełnej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

III. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

1.1. Podstawowe informacje o gminie

Gmina Goszczanów jest gminą o charakterze wiejskim położoną w zachodniej części województwa łódzkiego, wchodzi w skład powiatu sieradzkiego (usytuowana w północno-zachodniej części tego powiatu) i sąsiaduje z takimi gminami jak: Błaszki, Dobra, Kawęczyn, Koźminek, Lisków, Szczytniki oraz Warta.

Gmina zlokalizowana jest w bliskim sąsiedztwie Kalisza i Sieradza, będących ponadlokalnymi ośrodkami o znaczeniu gospodarczym. Odległość Goszczanowa do Kalisza i Sieradza wynosi ok. 34 km, natomiast do Łodzi ok. 78 km.

Według danych z 2014 r. gmina Goszczanów ma obszar 121,54 km². Stanowi to 0,67% powierzchni województwa łódzkiego i 8,25% powierzchni powiatu sieradzkiego.

Liczba ludności na koniec 2014r. wynosiła 5.626 mieszkańców co stanowi 4,70% liczby ludności powiatu sieradzkiego i 0,22% liczby ludności województwa łódzkiego. Gęstość zaludnienia w gminie to 46 mieszk./km². Według Urzędu Statystycznego, strukturę terytorialną gminy stanowi 29 miejscowości tworzących 28 sołectw.

Tabela 1.1. Podział administracyjny gminy Goszczanów

Lp.	Sołectwo	Wsie wchodzące w skład sołectwa	Obręb geodezyjny (numer)	Powierzchnia sołectwa (km ²)
1.	Goszczanów	Goszczanów	5	9,95
2.	Chlewo	Chlewo	1	5,84
3.	Chwałęcice	Chwałęcice	2	4,57
4.	Czerniaków	Czerniaków	3	2,32
5.	Gawłowice	Gawłowice	4	3,42
6.	Karolina – Lipicze Olendry	Karolina	7	6,44
		Lipicze Olendry	11	
7.	Kaszew	Kaszew	8	7,29
8.	Klonów	Klonów	9	2,22
9.	Lipicze Górne	Lipicze Górne	10	2,89
10.	Lipicze Wieś	Lipicze Wieś	12	2,70
11.	Poniatów	Poniatów	13	5,21
12.	Poniatówek	Poniatówek	14	1,99

13.	Poprężniki	Poprężniki	15	3,79
14.	Poradzew	Poradzew	16	4,88
15.	Rzężawy	Rzężawy	17	1,50
16.	Sokołów	Sokołów	18	7,27
		Janówek	6	
17.	Stojanów	Stojanów	19	4,16
18.	Strachanów	Strachanów	20	4,21
19.	Sulmów	Sulmów	21	5,20
20.	Sulmówek	Sulmówek	20	2,15
21.	Świnice Kaliskie	Świnice Kaliskie	23	3,71
22.	Wacławów	Wacławów	24	1,98
23.	Waliszewice	Waliszewice	25	3,32
24.	Wilczków	Wilczków	26	7,04
25.	Wilkszyce	Wilkszyce	27	3,17
26.	Wola Tłomakowa	Wola Tłomakowa	28	5,91
27.	Wroniawy	Wroniawy	29	4,79
28.	Ziemięcín	Ziemięcín	30	3,62

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Goszczanów oraz PODGiK w Sieradzu.

1.2. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Gmina Goszczanów jest gminą wiejską, co w bezpośredni sposób wpływa na sposób zagospodarowania przestrzeni i przeznaczenia pod poszczególne funkcje. Istniejące zagospodarowanie przestrzenne jest jednym z najistotniejszych czynników rzutujących na sformułowanie zasad przestrzennego rozwoju gminy. Do elementów stanu istniejącego, które mają bezpośredni wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej można zaliczyć układ przestrzenny gminy składający się z:

- układu osadniczego, który tworzą wsie,
- układu dróg o różnych kategoriach,
- terenów otwartych, czynnych ekologicznie, takie jak obszary rolne, łąki, pastwiska, lasy, doliny rzek.

Jednym z uwarunkowań dla ukształtowania polityki przestrzennej gminy jest wyodrębnienie w/w elementów, zdefiniowanie zakresy niezbędnych działań porządkujących czy uzupełniających oraz określenie konieczności eliminowania występujących kolizji w obecnym zagospodarowaniu.

Na terenie gminy Goszczanów wyróżnić można następujące formy zagospodarowania:

- Tereny zabudowy zagrodowej,
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- Tereny usług (komercyjnych, publicznych, oświaty, kultu religijnego)
- Tereny produkcyjno-usługowo-magazynowe
- Tereny cmentarzy
- Tereny usług sportu i rekreacji
- Użytki rolne,
- Szeroko rozumiana zieleni,
- Wody płynące i stojące,
- Złóża surowców naturalnych

Charakter zagospodarowania gminy i jej poszczególnych części wynika bezpośrednio z występujących funkcji. Wiodącą funkcją gminy jest produkcja żywności (uprawa zbóż, ziemniaków, warzyw, traw nasiennych oraz hodowla bydła i trzody chlewnej).

Lesistość gminy jest bardzo niska, brak tu dużych zwartych kompleksów leśnych. Jednocześnie największe skupiska lasów występują w północno-zachodniej części gminy. Część z nich ma charakter lasów naturalnych liściastych z przewagą dębu i buka.

Obecnie na terenie gminy nie występują zakłady przemysłowe, co powoduje brak uciążliwości dla otoczenia.

Drugą wiodącą funkcją jest mieszkalnictwo. Na terenie gminy, ze względu na strukturę osadniczą dominuje zabudowa mieszkaniowa. Występuje głównie jako element zintegrowany zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, i ogrodniczych. Coraz częściej pojawiają się jednak także jednorodzinne, wolnostojące domy mieszkalne, nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Zjawisko to można zaobserwować szczególnie w największych ośrodkach wiejskich (Goszczanów, Chlewo, Kaszew), w których mieszkańcy decydują się na inne formy działalności gospodarczej lub poszukują zatrudnienia w innych sektorach niż rolnictwo.

Zabudowa zagrodowa występuje we wszystkich wsiach na terenie całej gminy i jest bezpośrednio związana z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi, hodowlanymi lub ogrodniczymi. W skład zabudowy zagrodowej wchodzi obiekty mieszkalne – domy jednorodzinne, zabudowania

inwentarskie – o zróżnicowanej strukturze i charakterystyce związanej ze specjalizacją gospodarstwa (np. obory, chlewnie, tunele foliowe, stodoły itp.) oraz zabudowania gospodarcze obsługujące (garaże, składy, szopy itp.). Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą podstawowe usługi.

W południowo-wschodniej oraz północno-zachodniej części gminy występują udokumentowane złoża żwiru i piasku, stały się surowcem dla rozwoju zakładów przemysłowych w sąsiedztwie gminy.

1.3. Uzbrojenie terenów

W granicach gminy niemal wszystkie tereny pełniące funkcje mieszkaniowe i usługowe, pozostają w zasięgu sieci wodociągowej z systemu lokalnych wodociągów wiejskich. Poziom zaspokojenia potrzeb jest oceniany pod względem ilościowym, jako wystarczający. Stan zwodociągowania obszaru gminy wynosi ok.99%, co plasuje Gminę na jednym z pierwszych miejsc w województwie łódzkim. Jakość wody nie budzi zastrzeżeń służb Sanitarno -Epidemiologicznych.

Nie ma przeszkód rozbudowy układu wodociągowego. Utrudnieniem dla rozwoju sieci w gminie może być duże rozproszenie zabudowy, które podraża rozbudowę i utrzymanie sieci. W obszarach wiejskich dotychczasowa sieć wodociągowa realizowana była jako rozgałęziona, otwarta, co może skutkować przy poważniejszych awariach brakiem wody dla wielu odbiorców, a nawet kilku wsi. Należy dążyć do tego, aby na ile to możliwe był to układ zamknięty.

Stan gospodarki ściekowej w gminie Goszczanów jest jeszcze mało zadawalający. Wobec znacznego niedoinwestowania rozwoju kanalizacji sieciowej, odprowadzanie ścieków sanitarnych realizowane jest w systemach indywidualnych, których uciążliwość jest tym większa im silniejszy jest stopień zurbanizowania terenu. Większość sieci znajduje się w miejscowości Goszczanów, gdzie ścieki są odprowadzane do gminnej oczyszczalni ścieków. Gmina skanalizowana jest w około 10%.

Przeważająca część obszaru gminy jest odwadniana przez spływ powierzchniowy do rzeki Swędry i jej dopływów- Swędry, Kanału Stojanowskiego oraz rzeki Lipczanki, Teleszyny Górnej i Tymianki k. Błaszek (dopływ Trojanówki). Funkcje odwadniające spełnia również system rowów otwartych i układ podziemnych urządzeń melioracyjnych.

Odbiorniki są uregulowane całkowicie lub częściowo i na ogół problemy z odprowadzaniem wód deszczowych w gminie nie występują. Lokalne podtopienia gruntów ornych i użytków zielonych występują w dolinie Swędry, przy wysokich stanach wód.

Kanalizacja deszczowa jest znikoma, ponadto posiada charakter fragmentaryczny. Służy ona jedynie do odwadniania fragmentów dróg w Goszczanowie i Ziemięcinie.

Energia elektryczna dostarczana jest do gminy dwiema liniami wyprowadzonymi ze stacji „Błaszki” oraz „Sieradz”. Istniejący system zasilania liniami 15 kV zaspokaja obecne i perspektywiczne

potrzeby elektroenergetyczne, przy założeniu umiarkowanego tempa rozwoju gminy i standardowych przerw w dostarczaniu energii.

Na terenie gminy funkcjonują kotłownie całopalne oraz indywidualne piece gazowe na propanbutan, olejowe i energię elektryczną. Zasoby mieszkaniowe charakteryzują się niską wydajnością energetyczną budynków, a niski stan techniczny sprawia, że wydatki związane z bieżącym utrzymaniem wzrastają. W ramach najbliższych inwestycji w gminie przewidziano termomodernizację zespołu Szkół w Chlewie.

Na obszarze gminy brak sieci gazowej gazu ziemnego. Projektowane jest odejście Błaszki-Warta-Goszczanów wraz ze stacją redukcyjną w Goszczanowie od gazociągu przesyłowego DN 400 dla środkowej części dawnego województwa sieradzkiego relacji Kalisz-Sieradz.

Przez teren gminy przebiega linia światłowodowa Błaszki-Goszczanów oraz korytarz teletransmisyjny Łódź/Zygy-Kalisz. Na terenie gminy istnieje możliwość świadczenia usług szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz działają prywatni dostawcy oferujący dostęp do Internetu drogą radiową. W Goszczanowie istnieje stacja telefonii komórkowej (Plus, Centertel). Projektuje się rozbudowę centrali. W związku z centralą jest możliwość świadczenia usług szerokopasmowych takich jak: ISDN, SDI, łącza dzierżawione.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Gmina Goszczanów ma charakter rolniczy. W jej powierzchni ogólnej wynoszącej 123,01 km², blisko 5,56% zajmują lasy, co stanowi jeden z najniższych wskaźników w kraju. Użytki rolne zajmują 10.445 ha, co stanowi 85,90 % powierzchni gminy. W strukturze użytkowania grunty orne zajmują 8.887 ha, co stanowi ok. 73,14 % powierzchni. Udział łąk i pastwisk wynosi 1.414,71 ha (11,64%). Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują łącznie 302,55 ha – 2,49 % powierzchni gminy. Dominują zatem funkcje rolnicze i drobne przetwórstwo rolno-spożywcze na potrzeby lokalne. W gminie na całym jej obszarze dominuje zabudowa zagrodowa związana z prowadzeniem gospodarstw rolnych i ogrodniczych. W części północno-zachodniej, gdzie występują słabsze gleby (V-VI klasy) fragmenty powierzchni zajmują małe i średnie kompleksy leśne.

W ramach struktur zabudowy gminy w ośrodku gminnym Goszczanów, w północnej jego części można wyróżnić zurbanizowany fragment wsi w formie osiedli, jednorodzinnych, stanowiących strefę, gdzie występuje regularna parcelacja działek z wytyczonymi ulicami, przeważa zabudowa murowana w dobrym stanie technicznym.

We wszystkie miejscowościach gminy dominuje zabudową zagrodową, przemieszaną miejscami z nieliczną zabudową jednorodziną, usytuowaną po jednej lub obydwu stronach drogi, w formie ciągów zabudowy. Charakterystyczny jest brak regularnie zabudowanych wsi (wyjątek stanowią

wsie Goszczanów, Chlewo, Kaszew). Często w ciągach zabudowy występują liczne niezabudowane działki, stanowiące potencjalne rezerwy rozwojowe. W wielu wsiach zabudowie zlokalizowanej wzdłuż dróg towarzyszy zabudowa zagrodowa rozproszona.

Analiza sposobu zabudowy wsi na terenie gminy Goszczanów przekonuje, że w dalszym rozwoju przestrzennym gminy należy uwzględnić:

- rozwój terenów mieszkalnych we wsiach,
- rozwój funkcji turystyki i wypoczynku,
- rozwój funkcji usługowych,
- dopuszczalne sposoby użytkowania terenów położonych w obszarze chronionego krajobrazu i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego oraz NATURA 2000,
- szczególną kontrolę procesów urbanizacji na terenach położonych w obszarach chronionych pod względem przyrodniczym,
- rozwój potencjalnych terenów inwestycyjnych

Dotychczasowy proces rozwoju zabudowy obszarów wiejskich, pozbawionych planów miejscowych, a zatem dokonujący się w oparciu o wydawane decyzje o warunkach zabudowy, nie gwarantuje osiągnięcia poprawnych celów w zakresie kształtowania ładu przestrzennego.

Obecnie na terenie gminy Goszczanów obowiązują plany:

- zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (boisko sportowe) zatwierdzony uchwałą Nr IV/18/98 Rady Gminy Goszczanów z dnia 30 grudnia 1998r.
- zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Sulmów park) zatwierdzonego uchwałą Nr XI/71/99 Rady Gminy Goszczanów z dnia 16 grudnia 1999r.
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Ziemięcín PUH) zatwierdzonego uchwałą Nr XV/92/2000 z dnia 16 czerwca 2000r.
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Sulmów usługi) zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/148/2001 z dnia 16 listopada 2001r.
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Szkoły Strachanów, Sulmów, Wilczków, Ziemięcín, Klonów, Chlewo, Karolina) zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/149/2001 z dnia 16 listopada 2001r.
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Goszczanów usługi) zatwierdzonego uchwałą Nr IX/51/2003 z dnia 29.10.2003r.

- Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla oczyszczalni ścieków w Goszczanowie zatwierdzonego uchwałą Nr XIII/70/2004 z dnia 16 kwietnia 2004r.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Położenie administracyjne i fizyczno-geograficzne

Zgodnie z podziałem administracyjnym Polski gmina Goszczanów położona jest na zachodnim skraju województwa łódzkiego, w północnej części powiatu sieradzkiego. Od strony zachodniej oraz północnej jej granice stanowią jednocześnie granicę województwa łódzkiego. Gmina Goszczanów sąsiaduje bezpośrednio z siedmioma gminami, z czego pięć leży już w granicach województwa wielkopolskiego:

- od północy z gminą Kawęczyn,
- od północnego-wschodu z gminą Dobrą,
- od wschodu z gminą Warta,
- od południa z gminą Błaszki,
- od południowego -zachodu z gminą Szczytniki oraz gminą Koźminek,
- od północnego-zachodu z gminą Lisków.

Powierzchnia gminy wynosi 123,01 km². Jej rozciągłość równoleżnikowa to 14,1 km, zaś południkowa - 12,3 km.

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne (*regionalizacja wg J. Kondrackiego, 2001 r.*), obszar gminy Goszczanów leży w obrębie:

- Makroregionu – Pozaalpejska Europa Środkowa,
  - Prowincji – Niż Środkowoeuropejski,
    - Podprowincji – Niziny Środkowopolskie,
      - Makroregionu – Nizina Południowowielkopolska,
        - Mezoregionu – ***Wysoczyzna Turecka***.

Wysoczyzna Turecka wyróżnia się zróżnicowanym ukształtowaniem pionowym (całkowita powierzchnia wynosi ok. 1360 km²). W jej ukształtowaniu można wyodrębnić 6 grup wzgórz

oraz falistą wysoczyzną morenową rozciętą dolinami rzeczny. Wzgórza uważane są za kemy zbudowane z piasków i żwirów warstwowych.

Powierzchnia obszaru gminy jest urozmaicona. Maksymalne wysokości występują w centralnej części gminy i wynoszą ponad 170 m. n.p.m. Współczesna powierzchnia gminy została ukształtowana w czasie stadiału warciańskiego zlodowacenia środkowopolskiego. Pozostałością działalności glacialnej i fluwioglacialnej są pagórki czołowo-morenowe zbudowane z piasków polodowcowych i żwirów wyraźnie zaznaczające się w krajobrazie północnej i północno-zachodniej części gminy Goszczanów. Na pozostałym obszarze dominującą rolę odgrywają rozległe równiny denno-morenowe wchodzące w skład tzw. wysoczyzn polodowcowych.

3.2. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym gmina Goszczanów położona jest w obrębie jednostki tektonicznej zwanej synklinorium szczecińsko – łódzko – miechowskim, a dokładnie w obrębie Niecki Łódzkiej. Wypełniona jest ona utworami kredy wykształconymi w postaci margli i wapieni, występującymi na głębokości ok. 30 m do ok. 90 m.

Na utworach kredowych nieciągłą warstwą zalegają osady trzeciorzędowe. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przez ility, mułki, piaski oraz ility z pyłem węgla brunatnego.

Na podstawie badań geologicznych ustalono, że występują one w środkowej części gminy w miejscowościach Goszczanów, Stojanów, Chlewo oraz Sulmów. Natomiast strop tych osadów jest zróżnicowana i waha się od ok. 18 m w Stojanowie do ok. 90 m w miejscowości Chlewo.

Utwory czwartorzędowe pokrywają cały obszar gminy zwartym płaszczem o miąższości od ok. 30 do ponad 50 m p.p.t.. Osady zostały złożone na tym obszarze w czasie zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego. Utwory glacialne zlodowacenia południowopolskiego, częściowo zatarte poprzez późniejsze procesy glacialne występują obecnie w postaci szczątkowej wypełniając powierzchnię podczwartorzędową. Osady zlodowacenia środkowopolskiego mają dużą miąższość i ciągłą warstwą zalegają na całym obszarze gminy. Na powierzchni występuje warstwa warciańskiej gliny morenowej o miąższości 5 metrów. W kulminacjach terenu spod gliny wychodzą piaski i żwiry. Równina morenowa urozmaicona jest izolowanymi pagórkami żwirowymi najwyraźniej wykształconymi na północ i północny-zachód od Goszczanowa.

Holocen reprezentowany jest przez ciekłą warstwę gleby o miąższości do 0,5 m. W dolinie Świędri i jej dopływów występują mady i piaski rzeczne o miąższości 2-3 m. Piaski i mułki zagłębień okresowo przepływowanych występują w zagłębieniach wytopiskowych na równinach wodnolodowcowych w okolicach Sokołowa i Stojanowa.

Utworami holocenijskimi są również torfy, które występują w północnej części gminy pomiędzy wsiami Lipicze i Lipicze Olendry, w północnej części gminy.

Wykształcenie litologiczne utworów czwartorzędowych na obszarze gminy Goszczanów związane jest z ich genezą. Dwa zlodowacenia: południowopolskie i środkowopolskie pozostawiły po sobie gliny zwałowe o zróżnicowanej miąższości i różnej zawartości frakcji piaszczystych. Ogólnie ich warunki filtracyjne są słabe .

W północno-zachodniej części gminy w obrębach Lipicze-Olendry, Lipicze oraz Karolina występują torfy bagienne oraz piaski pyłowe o genezie jeziornej. Natomiast w środkowej części gminy wzdłuż osi doliny rzecznej Swędni oraz mniejszych rzek tj. Swędry, Lipczanki, Kanału Stojanowskiego oraz Tymianki k. Błazek występują wodnolodowcowe piaski torfiaste oraz w mniejszym stopniu piaski pyłowe o genezie rzeczno-deluwialnej. W oddaleniu od dolin rzecznych na równinie wodnolodowcowej umieszczone są wodnolodowcowe piaski żwirowate. Z kolei w zachodniej oraz południowo-zachodniej części gminy płaska wysoczyzna morenowa zbudowana jest z piasków żwirowatych oraz gliny.

We wschodniej części omawianego obszaru przeważają gliny lodowcowe, a także piaski, piaski pyłowe w dnach holocenijskich i wistulijskich dolin rzecznych oraz piaski żwirowate o genezie lodowcowej. Północno-wschodni fragment gminy (obręby Wilczków, Ziemięcin) pod względem litogenetycznym stanowi najbardziej zróżnicowany fragment gminy. W osi doliny rzecznej Teleszyny i jej terasy zalewowej występują ropy i piaski pyłowe. Dalej w kierunku zachodnim piaski żwirowate wodnolodowcowe, rzeczno-deluwialne oraz jeziorno-lodowcowe. Na obszarze tym występują również kemy zbudowane z pyłów piaszczystych o genezie deluwialnej i jeziorno-lodowcowej oraz gliny, a także w mniejszym stopniu piaski.

Zarówno gliny zwałowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe oraz piaski, żwiry i mułki kemów są to grunty nośne, choć nierzadko utrudnienia dla budownictwa mogą stanowić wody porowe, śródglinowe lub wody naglinowe w strefach płytko zalegających gruntów gliniastych. Stwarzają one korzystne warunki do bezpośredniego posadowienia zabudowy.

Obniżoną wartość dla budownictwa posiadają występujące w granicach gminy osady jeziorne, namuły, piaski rzeczne i humusowe tarasów zalewowych oraz torfy o różnych miąższościach z domieszką części organicznych wypełniające głównie dna dolin rzecznych oraz zagłębienia bezodpływowe i okresowo przepływowe.

Generalizując z punktu widzenia potrzeb budownictwa i warunków posadowienia oraz fundamentowania budowli można stwierdzić, że warunki geologiczne na znacznej powierzchni gminy są korzystne, nadające się do bezpośredniego posadowienia obiektów. Średnie oraz niekorzystne warunki gruntowo-budowlane zajmują o wiele mniejszą powierzchnię, z tym że słaba nośność ogranicza się przede wszystkim do den dolin rzecznych i obniżeń dolinnych oraz zagłębień bezodpływowych.

3.3. Zasoby surowcowe

Gmina nie jest zasobna w złoża kopalin użytecznych. Występują tu trzy udokumentowane złoża surowców naturalnych: złoża piasku i piasku ze żwirem „Poradzew”, złoża piasku „Sokołów” oraz złożo „Janówek” w ramach terenu górniczego o tej samej nazwie.

W dolinie Swędrni i jej dopływów występują mady i piaski rzeczne o łącznej miąższości 2-3 m. Między wsiami Lipicze i Lipicze Olendry, w północnej części Gminy, popularne są również torfy.

W gminie znajduje się kilka dzikich wyrobisk, będących świadectwem dawnego i współczesnego wydobycia kruszywa przez okolicznych mieszkańców. Niektóre z nich pozarastały roślinnością.

Tabela nr 3.3. Udokumentowane złoża na terenie gminy Goszczanów

L.p.	Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia (ha)
1	Poradzew	Piasek i piasek ze żwirem	10,49
2	Sokołów	Piasek	0,6
3	Janówek	Piasek	3,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PIG

3.4. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

3.4.1. Wody powierzchniowe

Cały obszar gminy Goszczanów leży w dorzeczu rzeki Odry. Głównym ciekim wodnym przepływającym centralnie przez teren gminy jest rzeka Swędrnia, będąca prawym dopływem rzeki Proсны. W dolinie Swędrni występują liczne bagna i torfowiska. Ze względu na szczególne walory przyrodnicze terenów bagiennych położonych na zachód i północny zachód od miejscowości Lipicze Wieś planuje się objąć je Obszarem Chronionego Krajobrazu.

Południkowo wzdłuż gminy przebiega dział wodny trzeciego rzędu pomiędzy Wartą a Prosną. Sieć rzeczna rozwinięta jest dość równomiernie na całym terenie gminy.

Oprócz rzeki Swędrni na terenie gminy znajdują się także i mniejsze – Tymianka k. Błaszek, Swędra, Kanał Stojanowski, Lipczanka, Teleszyna Górna oraz wiele bezimiennych rowów i cieków mających swe źródła na terenach podmokłych. Wszystkie wody płynące na terenie gminy mają charakter nizinny. Charakteryzują się krótkotrwałymi wezbrzeniami tylko w okresach nasilenia opadów, długotrwałymi stanami niskimi i niedużymi przepływami średnimi. Wszystko to powoduje, że w czasie długotrwałych opadów bądź wiosennych roztopów może wystąpić zagrożenie podtapianiem.

Wszystkie wody płynące na terenie gminy mają charakter nizinny. Charakteryzują się krótkotrwałymi wezbraniem tylko w okresach nasilenia opadów, długotrwałymi stanami niskimi i niedużymi przepływami średnimi. Najwyższe stany i wezbrania powodziowe odnotowuje się na ogół od maja do września, szczególnie w miesiącach letnich: czerwcu, lipcu i sierpniu. Nie powodują one zagrożeń, gdy występują w terenach zieleni otwartej, w dolinach rzek, z dala od zabudowy.

Na terenie gminy istnieje kilkanaście niewielkich zbiorników wodnych.

3.4.2. Zagrożenie powodziowe

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi występują w dolinach rzek: Swędri, Swędry i Kanału Stojanowskiego. (znajdują się w zasięgu przepływu wielkiej wody o prawdopodobieństwie Q1% - woda, która może się pojawić raz na 100 lat). Obszary te, fortunnie nie obejmują żadnych terenów aktualnie zabudowanych. W celu utrzymania takiego stanu rzeczy, należy je bezwzględnie chronić, poprzez formułowanie na nich zakazu zabudowy w planach miejscowych, a tam gdzie nie ma pokrycia planami – odmawiać ustalenia warunków zabudowy.

Na terenie Gminy Goszczanów wyznaczono również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%). Ich zasięg pokrywa się z obszarami Q 1% lub jest od nich mniejszy. Ponadto występują również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).

3.4.3. Wody gruntowe, wody podziemne

Gmina Goszczanów wg. regionalizacji hydrogeologicznej B. Paczyńskiego leży w VII regionie hydrogeologicznym zwanym „łódzkim”, w którego granicach wody podziemne poziomów użytkowych (pierwszy poziom wodonośny) występują w utworach czwartorzędowych i kredowych, lokalnie w paleogeńsko- neogeńskich (trzeciorzędowych).

Na obszarze gminy głównie występują wody związane z utworami czwartorzędowymi i kredowymi. Od głębokości zalegania osadów zależy głębokość lustra wody. Wody czwartorzędowe występują na niewielkich głębokościach, w piaskach podścielonych glinami.

Występowanie skał o różnej przepuszczalności powoduje zróżnicowane warunki występowania a wód podziemnych. Na terenie gminy Goszczanów występują dwa użytkowe poziomy wodonośne:

- I poziom wodonośny – *poziom płytszy, występuje na zmiennych głębokościach od kilku do kilkunastu metrów p.p.t. Zlokalizowany jest w utworach plejstocentrycznych.*
- II poziom wodonośny – *poziom kredowy występuje na głębokości powyżej 46 -90 m p.p.t. i z niego zasilane są studnie głębinowe służące do poboru wody dostarczanej mieszkańcom*

systemem wodociągowym. Ze względu na duże ilości żelaza i manganu woda przed podaniem do systemu wodociągowego musi być uzdatniana.

Gmina Goszczanów leży na obszarze, na którym wydzielono kilka jednostek hydrogeologicznych. Podziału dokonano w oparciu o budowę geologiczną, tj. miąższość oraz wykształcenie litologiczne utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych stanowiących o stopniu izolacji nadkładu oraz stwierdzone warunki hydrogeologiczne.

Centralna część gminy (obręb Goszczanów, Sulmów, Sulmówek, Stojanów, Gawłowice, Poradzew oraz Rzęzawy) leży w obszarze jednostki o powierzchni 15,3 km². Główny poziom wodonośny stanowią tu wody górnokredowe na których bazuje ujęcie w Sulmowie. Miąższość warstwy wodonośnej przekracza 40 m. Główny poziom użytkowy jest dobrze chroniony przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi ponad 40 m warstwą ilów trzeciorzędowych. Zwierciadło wody głównego poziomu użytkowego występuje przeważnie na głębokości około 2 metrów pod powierzchnią terenu. Poziomem o podrzędnym znaczeniu jest tutaj czwartorzęd, w którym wodonoścem są piaski i żwiry wodnolodowcowe.

Czwartorzędową warstwę wodonośną opisywanego obszaru tworzą piaski o różnym uziarnieniu, a w partiach spągowych lokalnie również żwiry. Miąższość utworów zawodnionych waha się przeważnie w granicach od kilku do ponad 29 m, przeciętnie od 10 do 20 m. W zależności od występowania glin zwałowych zwierciadło wody jest napięte lub swobodne. Potencjalna wydajność studni wierconej, ujmującej piętro czwartorzędowe, waha się w szerokich granicach: od 5 do 100 m³/h.

Z kolei trzeciorzędowe piętro wodonośne tworzą drobnoziarniste piaski o zróżnicowanej miąższości i rozprzestrzenieniu, występujące wśród osadów ilastych. Zwierciadło wody jest napięte. Potencjalna wydajność studni wierconych jest wysoka i mieści się w przedziale powyżej 70 m³/h (ok. 200 m³/h). Wodonośne piętro trzeciorzędowe na omawianym obszarze jest słabo rozpoznane ze względu na brak otworów studziennych i badawczych.

Na południowym obszarze gminy występują dwie kolejne jednostki hydrogeologiczne. W pierwszej z nich w obrębie Chwałęcice (jego południowa część) główny użytkowy poziom wodonośny występuje w drobnoziarnistych piaskach trzeciorzędowych w obrębie ilów. Warstwa wodonośna występuje na głębokości ponad 80 m i jest dobrze chroniona przed zanieczyszczeniami z powierzchni terenu. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi od poniżej 10 m w strefie brzeżnej do ponad 20 m w strefie centralnej. Potencjalna wydajność typowej studni przekracza 70 m³/h. Główny poziom użytkowy na obszarze jednostki nie jest jednak eksploatowany.

Z kolei w południowej części miejscowości Wilkszyce główny poziom użytkowy występuje w utworach czwartorzędowych. Parametry jednostki są następujące: głębokość występowania 15 - 50 m, miąższość wodonośna waha się od poniżej 10 do 20 m, potencjalna wydajność 10 - 30 m³/h, tylko

lokalnie 50 – 70 m³/h. Stopień zagrożenia jest wysoki z uwagi na brak ciągłej pokrywy utworów słaboprzepuszczalnych i obecność ognisk zanieczyszczeń.

W zachodniej części gminy główny poziom użytkowy występuje w wapieniach i marglach kredy górnej i jest on podstawą zaopatrzenia w wodę istniejących na tym obszarze ujęć. Do większych należy również ujęcie w miejscowości Sulmów. Zwierciadło wody występuje na głębokości od kilku do ponad 20 m, co uwarunkowane jest ukształtowaniem terenu. Poziom ten jest stosunkowo dobrze chroniony od zanieczyszczeń z powierzchni terenu glinami zwałowymi i ilami trzeciorzędowymi. Miąższość warstwy wodonośnej przekracza 40 m, przewodność jest zróżnicowana, przeważnie osiąga wartości od 100 do 400 m²/24h, a lokalnie mniej – poniżej 100 m²/24h (rejon Chlewa). Potencjalna wydajność typowej studni jest również bardzo zmienna w granicach od 10 do ponad 100 m³/h. Najmniejsze wydajności potencjalne (10-30 m³/h) występują we wschodniej części jednostki w miejscowości Chlewo. Na pozostałym obszarze wydajność potencjalna przekracza 70 m³/h, a największe wartości osiąga w rejonie Sulmowa.

Charakterystyka poziomu wód wodonośnych kredy górnej i jury górnej dla południowej i zachodniej części ww. obszarów jest identyczna jak dla centralnej części gminy.

We wschodniej części badanego obszaru główny poziom użytkowy występuje w skałach osadowych kredy górnej. Miąższość strefy spękań ocenia się na 40 - 80 m w przedziale głębokości od 20 do 100 m p.p.t. . Współczynnik filtracji wynosi 4 m/24h, przewodność na ogół powyżej 200 m²/24h, wydajność potencjalna od 50-150 m³/h, najczęściej 50-70 m³/h. Głębokość występowania warstwy wodonośnej jest zróżnicowana od 15 do 50 m. Izolacja poziomu: całkowita w południowej części jednostki i częściowa na pozostałym obszarze, stąd niski stopień zagrożenia.

W utworach czwartorzędowych na wysoczyznach morenowych występuje poziom wodonośny związany z wodnolodowcowymi osadami piaszczysto-żwirowymi, leżącymi między lub pod glinami morenowymi. Poziom ten ma charakter nieciągły o zmiennej głębokości występowania warstwy wodonośnej. Miąższość utworów wodonośnych w obrębie tego poziomu waha się od kilku do ponad 20 m. Zwierciadło wody jest napięte. Potencjalna wydajność studni wierconych waha się od 10 do 70 m³/h.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny tworzą drobnoziarniste piaski o zróżnicowanej miąższości i zasięgu ograniczonym do obszaru występowania utworów mioceńskich. Zawodnione piaski i mułki z węglami brunatnymi wypełniają zagłębienia tektoniczne lub erozyjne w stropie utworów kredy. Poziom ujmowany jest zaledwie trzema studniami wierconymi mieszczącymi się poza granicami gminy Goszczanów. Zwierciadło wody jest napięte i występuje na głębokości 33 m, potencjalne wydajności studni wierconych są wysokie i wynoszą maksymalnie 120 m³/h.

Północno wschodni fragment gminy, wschodnią część obrębu Wilczków stanowi kredowy poziom wodonośny, występuje na głębokościach 30,0-51,0 m. Wydajności studni mieszczących się

poza granicami gminy w trakcie pompowań pomiarowych wynosiły 25,0-126,0 m³ /h przy depresji 0,6-1,3 m. Wydajności potencjalne w granicach jednostki zmieniają się od 50 m³ /h do powyżej 120 m³/h, współczynnik filtracji jest rzędu 9,8-24,5 m/24h (średni 17,2 m/24h).

Podrzędny czwartorzędowy poziom wodonośny występuje na głębokościach 10,0-45,0 m. W dolinie Teleszyny, w osadach piasków i żwirów rzecznych, występują wody gruntowe tworzące pierwszy poziom wód podziemnych. Wody te wykazują ścisły związek wodami powierzchniowymi. Przypowierzchniowa warstwa wodonośna w dolinach rzek często jest podścielona utworami zastoiskowymi - mułkami, torfami i iłami. W dolinie Teleszyny wody pierwszego poziomu kontaktują się z osadami piaszczysto-żwirowymi wypełniającymi struktury kopalne wyłobione w podłożu podczwartorzędowym. Wydajności studni wynoszą 6,0 m³/h-32,0 m³/h przy depresji 1,4-8,2 m.

Fragment północno-zachodniej części obrębu Lipicze Olendry jest położony w obrębie jednostki hydrogeologicznej występującej na stropie kredy, w obniżeniu tektonicznym, piasków czwartorzędowych, tworzących z utworami kredy górnej wspólny poziom wodonośny. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Wydajności potencjalna studni dla poziomu wodonośnego mieści się w klasie 50 –70 m³/h.

Na terenie SUW w Goszczanowie utworzono punkt pomiarowy w ramach regionalnego monitoringu wód podziemnych. Badania wykazywały, że wody tam pobierane posiadają klasę czystości Ib, czyli wody wysokiej jakości, zawierające nieznaczne ilości zanieczyszczeń o naturalnym chemizmie, odpowiadające wodom do celów spożywczych i gospodarczych i wymagające prostego uzdatniania.

W północno – wschodniej części gminy znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 151 Turek – Konin – Koło. Zlokalizowany jest na utworach kredowych typu szczelinowo – porowego. Średnia głębokość zbiornika wynosi 90 m, natomiast szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 240 tys. m³ /d. Na obszarze gminy Goszczanów teren GZWP objęty jest obszarem wysokiej i najwyższej ochrony wód (OWO i ONO).

3.4.4. Wody geotermalne

Wody geotermalne to wody o temperaturze na wypływie co najmniej 20°C. Na podstawie badań geologicznych z terenu województwa stwierdzono, że najlepsze właściwości wykazują wody podziemne w utworach dolnej kredy i jury.

Wody te mogą one być wykorzystywane dla celów rekreacyjnych, balneologicznych i ciepłowniczych. Nie mniej jednak na terenie gminy brak jest udokumentowanych odwiertów wody geotermalnej.

Mineralizacja wód dolnej kredy nie przekraczająca 20 g/dm³ oraz dobra zasobność i wysoka temperatura (do 80°C) dają możliwość wykorzystania zasobów wód do celów ciepłowniczych. Woda o temperaturze od 20 do 60°C może być zaś wykorzystana do celów balneologicznych i rekreacyjnych.

Na terenie powiatu sieradzkiego potencjał energii cieplnej zawartej w wodach geotermalnych dolnej kredy kształtuje się na niskim poziomie – 13,62 mln tpu, a w utworach dolnej jury na poziomie średnim – 252,3 tpu.

Warstwy wodonośne dolnej jury to kompleksy piaskowców. Ich mineralizacja wynosi do 50 g/dm³, a temperatura od 20 do 60°C. Występują na mniejszych głębokościach (mniejszy koszty wydobycia), co sprzyja rozwojowi balneologii i rekreacji. Wysoka temperatura – powyżej 60°C daje możliwości wykorzystania wód do celów ciepłowniczych. Na terenie gminy Goszczanów poziom mineralizacji oraz wielkość temperatury wzrasta w kierunku wschodnim i kształtuje się na średnim poziomie.

3.5. Warunki klimatu lokalnego

Pod względem klimatu Gmina Goszczanów jest w zasięgu oddziaływań klimatu umiarkowanego przejściowego. Warunki klimatyczne Gminy charakteryzują się średnioroczną temperaturą powietrza wynoszącą ok. 8°C. Najzimniejszym miesiącem jest luty, zaś najcieplejszym – lipiec. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 214 dni, w tym 160 dni bez przymrozków. Długość zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60 – 70 dni. Mniej korzystne są warunki wilgotnościowe. Średnie roczne opady wynoszą od 550 mm do 575 mm i nie przekraczają poziomu 600 mm, objawy niedoboru wody można zaobserwować od lipca do września. Dominują wiatry zachodnie o prędkości 2 m/s latem oraz 4-8 m/s zimą.

3.6. Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna

Użytki rolne zajmują 10445 ha co stanowi 85,9% powierzchni gminy. Do warunków kształtujących rolniczą przestrzeń produkcyjną gminy należą głównie bardzo dobre warunki klimatyczne i glebowe, a także rzeźba terenu.

Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb w gminie przedstawia się następująco:

- klasy II – III – 14,31%
- klasa IV – 28,96%
- klasa V – 31,67%
- klasa VI – 19,54%

Najkorzystniejsze warunki do rozwoju rolnictwa posiada wschodnia i południowa część gminy, gdyż przeważają tam gleby klas III – IV. Grunty są tam zmeliorowane, a gleby utrzymane w wysokiej kulturze rolnej. Najmniej korzystne dla rozwoju rolnictwa są tereny północno – zachodnie, głównie z uwagi na występujące tam bagna i torfowiska oraz brak melioracji gruntów. Z wyjątkiem północno – zachodniego fragmentu gminy wszędzie występują kompleksy gleb szczególnie chronionych.

Głównym kierunkiem produkcyjnym obszaru jest zbożowo – ziemniaczany. Niektóre gospodarstwa specjalizują się w uprawach przemysłowych – rzepaku i buraków cukrowych. Uprawiany jest również jęczmień, pszenica oraz kapusta. Sadownictwo jest słabo rozwinięte, sady (zazwyczaj ich relikty) zajmują znikomą część powierzchni gminy. Coraz częściej powstają gospodarstwa specjalizujące się w hodowli bydła i trzody chlewnej.

Gleby hydrogeniczne (w tym gleby pochodzenia organicznego), tzn.: torfowe, murszowe, a także czarne ziemie i mady występują głównie w północno-zachodniej części gminy oraz w dolinach głównych rzek i ich dopływów.

Gmina Goszczanów odznacza się więc dobrymi warunkami glebowymi, stanowiącymi podstawę dla rozwoju rolnictwa, z możliwościami dla intensyfikacji upraw polowych, sadownictwa i warzywnictwa na stosunkowo dużych obszarach występowania gleb wysokich klas bonitacyjnych.

3.7. Szata roślinna i lasy

3.7.1. Szata roślinna

W związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, a w dalszej kolejności osadnictwa pierwotna roślinność gminy uległa znaczącej zmianie. Miejsce lasów zajęły pola uprawne, a następnie zabudowa oraz tereny komunikacyjne.

Według Matuszkiewicza 2008r, dominującą, potencjalną roślinnością naturalną na przedmiotowym obszarze powinien stanowić grąd środkowoeuropejski (galio-carpinetum sil/gr. pol poor). Na obszarach gminy powinny porastać także: łągi jesionowo-olszowe - fraxino-alnetum (circaeo-alnetum); zespoły leśne buczyny acydofilnej niżowej (luzulo pilosae-fagetum), bory mieszane sosnowo – dębowe (querco pinetum), świetliste dąbrowy (potentillo albae-querquetum typicum), czy przez ols porzeczkowy (carici elongatae-alnetum) na terenach zastoiskowych.

Tabela nr 3.7.1. Regionalizacja botaniczna gminy Goszczanów

Prowincja	Środkowoeuropejska			
Podprowincja	Środkowoeuropejska Właściwa			
Dział	Brandenbursko-Wielkopolski (B)			
Krainy i podkrainy	Kujawska (B.3.)		Południowowielkopolska (B.4b.)	
Okręg	Turecko-Burzeniński (B.3.5.)		Błaszowski (B.4b.17)	
Podokręg	Turecki (B.3.5.a)	Warciański (B.3.5.b)	Liskowski (B.4b.17.a)	Błaszowski (B.4b.17.b)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalizacji botanicznej Polski Matuszkiewicza, 2008

3.7.2. Lasy

Według Regionalizacji Przyrodniczo-Leśnej Polski (R. Zielony, A. Kliczkowska, 2010) gmina Goszczanów znajduje się w Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej w mezoregionie Wysoczyzny Tureckiej.

Lesistość Gminy jest jedną z najniższych w kraju, ponieważ lasy zajmują zaledwie 5,49% jej powierzchni (675,41 ha), przy średniej wojewódzkiej wynoszącej ok. 21,3 % i krajowej 29,4% (dane GUS, 2014). Lasy tworzą małe i średnie kompleksy, z których największy kompleks leśny zajmuje powierzchnię 154 ha. Na terenie gminy Lasy Państwowe administrowane są przez Nadleśnictwo Złoczew, działające w strukturach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Lasy Państwowe zajmują około 35,15% powierzchni lasów i gruntów leśnych natomiast lasy prywatne stanowią około 68,84% powierzchni lasów w Gminie.

Głównymi gatunkami lasotwórczymi są tu: sosna (88,4%), brzoza (3,8%), olsza (3,3%) i dąb (2,5%). Pozostałymi gatunkami jakie mogą występować to buk, świerk, jesion, grab czy jodła. Według regionalizacji fitosocjologicznej (Geobotaniczny podział Polski – Szafer 1979 r.) lasy w obrębie gminy Goszczanów leżą w strefie lasów mieszanych środkowoeuropejskich, w zasięgu naturalnego występowania następujących gatunków drzew leśnych: sosna zwyczajna, świerk pospolity, brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, grab zwyczajny, jesion wyniosły, klon polny, klon zwyczajny, lipa drobnolistna, olsza czarna, wiąz górki polny oraz szypułkowy

Największy powierzchniowy udział typów siedliskowych stanowią siedliska borowe: bór świeży, bór mieszany świeży oraz siedliska lasowe: las świeży, las mieszany świeży.

W granicach gminy Goszczanów wydzielono także obszary podlegające ochronie to:

- *cenne pod względem przyrodniczym lasy o charakterze zbliżonym do naturalnego,*
- *drzewostany wielogatunkowe o złożonej strukturze, z naturalnym odnawianiem się dębu, buka i jodły,*
- *lasy wodochronne o powierzchni 41,41 ha.*

Poza lasami godne uwagi są zbiorowiska roślinności źródliskowej, wodnej i łąkowej towarzyszącej licznym rzekom, ciekom, rowom i zbiornikom wodnym. Pełni ona ważną rolę w systemie przyrodniczym i krajobrazowym.

Stopień naturalności łąk i pastwisk jest zróżnicowany, który wiąże się z różnorodnością w obrębie dolin warunków wilgotnościowych i czynników antropogenicznych - intensywności nawożenia, przeprowadzonych zabiegów melioracyjnych, orki, obsiewania. Zbiorowiska łąkowe są dość ubogie pod względem florystycznym. W obniżeniach terenu wykształcają się łąki umiarkowanie i okresowo wilgotne. Występuje tu zespół ostrożeńca warzywnego i rdestu wężownika z rzadkim gatunkiem roślin jakim jest kozłek lekarski. W bardziej suchych miejscach wykształciły się łąki świeże kośne i pastwiska.

Na terenach podmokłych, okresowo zalewanych lub zalanych przez cały rok występuje roślinność bagienna i torfiasta. Istniejące bagna i torfowiska należy chronić, bowiem jest to ważna ostoja flory i fauny oraz miejsce schronienia dla ptaków. Należy wykluczyć jakichkolwiek działania odwadniające, regulujące koryta rzek i strumieni oraz powstrzymać proces osuszania terenu.

Istotnym problemem dla gminy jest bardzo niski stopień lesistości co wpływa niekorzystnie na środowisko przyrodnicze przyczyniając się między innymi do pogorszenia bilansu wodnego, zmniejszania różnorodności biologicznej i naturalności krajobrazu. W lasach prywatnych istotnym problemem jest rozdrobnienie własności zarówno na kompleksy jak i działki, co utrudnia prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Do czynników antropogenicznych zagrażających gospodarce leśnej zaliczamy urbanizację i komunikację. Szczególnie niebezpieczne jest przejmowanie obszarów leśnych na działki budowlane i rekreacyjne oraz towarzysząca temu zjawisku wzrastająca sieć dróg. Drogi, przecinające kompleksy leśne, niosą takie zagrożenia jak emisja zanieczyszczeń, zagrożenia pożarowe, rozbijanie integralności kompleksów leśnych. Uciążliwe dla obszarów wiejskich są także dzikie wysypiska śmieci.

Trudno jednoznacznie i ostatecznie ocenić stan poszczególnych typów roślinności. W każdym rodzaju – np. roślinności leśnej występują płaty o wysokim stopniu naturalności, a także drzewostany znacznie zdegenerowane, pozbawione charakterystycznych elementów florystycznych.

Główne źródła zagrożeń dla poszczególnych typów ekosystemów to:

Dla obszarów zbiorowisk łąkowych:

- intensyfikacji rolnictwa poprzez
  - intensyfikację wypasu lub koszenia,
  - przenawożenie łąk i pastwisk,
  - porzucanie gospodarki łąkarskiej,
  - stosowanie podsiewów gatunkami preferowanymi gospodarczo
  - melioracje odwadniające;

Dla obszarów zbiorowisk leśnych:

- intensyfikacji leśnictwa poprzez:
  - wprowadzanie gatunków drzew niezgodnych z siedliskiem (degeneracja lasu),
  - wprowadzanie monokultur leśnych, wskutek czego następuje między innymi wyjąłowienie gleby, ograniczenie procesów regeneracyjnych lasu i drastyczne ograniczenie nisz ekologicznych,
  - odmładzanie drzewostanów, wskutek czego zmniejsza się ilość potencjalnych nisz ekologicznych i pozbawia się ekosystem leśny gatunków zwierząt

właściwych dla drzewostanów wyższych klas wieku (dziuplaki, sowy, nietoperze, tysiące gatunków bezkręgowców),

- zubażanie fitocenozy leśnych o materię organiczną wskutek wywożenia i spalania materiału z cięć pielęgnacyjnych,
- usuwania z lasów starych, martwych i dziuplastych drzew będących środowiskiem życia dla tysięcy gatunków roślin i zwierząt,

3.8. Uwarunkowania ekologiczne

3.8.1. Stan powietrza atmosferycznego

Powietrze atmosferyczne jest elementem środowiska naturalnego o szczególnym znaczeniu dla istnienia życia na ziemi. Ze względu na powszechność występowania i brak naturalnych barier dla przenikania substancji gazowych i pyłów jest ono odbiorcą dużego ładunku zanieczyszczenia. Łatwa dyfuzja i ruch mas powietrza umożliwiają rozprzestrzenianie się szkodliwych substancji na znaczne odległości, co uniemożliwia ograniczenie zanieczyszczenia do miejsca jego powstania.

Do powietrza dostawać mogą się różnego rodzaju zanieczyszczenia będące substancjami chemicznymi w postaci pyłów lub gazów, lub części czy też całe organizmy żywe. Mogą one być naturalnymi składnikami powietrza występującymi w nadmiarze lub nie występującymi w nim w stanie naturalnym.

Na stan powietrza w gminie Goszczanów mają wpływ następujące źródła zanieczyszczeń:

- energetyczne spalanie paliw; główne źródło emisji dwutlenku siarki, pyłów; duży udział w emisji tlenków azotu;
- z procesu spalania paliw – zbiorowe i indywidualne ogrzewanie,
- ze środków transportowych – spalanie paliw (duży udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu),
- z produkcji rolniczej (źródło emisji dużych emisji amoniaku).

Szczególnie uciążliwa dla środowiska jest obecnie niska emisja (w ramach emisji powierzchniowej). Duża ich ilość i niekorzystne warunki rozprzestrzeniania na ograniczonym terenie mogą lokalnie powodować wysokie stężenia substancji zanieczyszczających. Zjawiska takie występują ze szczególnym natężeniem na terenach o zwartej zabudowie. Sytuacja jest korzystniejsza na terenach o zabudowie rozproszonej, gdzie istnieją korzystniejsze warunki przewietrzania i rozpraszania zanieczyszczeń. Na takich terenach stężenia zanieczyszczeń są niższe. Charakterystyczną cechą emisji niskiej jest jej sezonowość, z maksimum w sezonie grzewczym.

Zaopatrzenie gminy w ciepło następuje z lokalnych źródeł ciepła - kotłowni lokalnych i przemysłowych oraz poprzez ogrzewanie indywidualne. Głównymi źródłami opału są: węgiel kamienny, olej opałowy, koks, drewno, gaz (propan – butan), czyli tradycyjne paliwa powodujące wysoką emisję spalin do powietrza (niska czystość emisji).

Na terenie Gminy nie ma zakładów przemysłowych stanowiących istotne źródła zanieczyszczenia powietrza. Brak również dróg krajowych i wojewódzkich. Ruch na drogach powiatowych i gminnych jest niewielki i nie stanowi zagrożenia dla czystości powietrza. Zwiększonego stopnia zanieczyszczeń można się spodziewać w okresie grzewczym, w ośrodkach o skoncentrowanej zabudowie. Stan powietrza w Gminie jest dobry. Badania stanu powietrza przeprowadzane były dla całej strefy sieradzkiej w 2003 r. Strefa sieradzka sklasyfikowana została pod kątem ochrony zdrowia w kategorii A (poziom stężeń nieprzekraczający wartości dopuszczalnej) i B (poziom stężeń powyżej wartości dopuszczalnej, lecz nieprzekraczający wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji), zaś pod kątem ochrony roślin w kategorii A. Brak zakładów przemysłowych oraz sieci dróg krajowych i wojewódzkich ulokowanych na terenie gminy sprawiają, że mieszkańcy nie są narażeni na zbyt wysoki poziom hałasu. Na terenie Gminy nie występuje zagrożenie promieniowaniem jonizującym. Jedynymi źródłami promieniowania jonizującego jest stacja telefonii cyfrowej w Goszczanowie.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza należy także upatrywać w rolnictwie - nasilenie erozji eolicznej, intensyfikacja pylenia z pól, kompostowanie, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych oraz ogrzewania budynków, rozpylane pestycydy i cząstki nawozów sztucznych).

Innym zjawiskiem negatywnym, związanym z powietrzem jest zanieczyszczenie odorowe (gazami złowonnymi). Na terenie gminy odory mają charakter lokalny i wiążą się głównie z działalnością rolniczą, m. in.: zbiorniki bezodpływowe ścieków i oczyszczalnie przydomowe, źle użytkowana i przechowywana gnojowica, duże fermy hodowlane zwierząt, źle posadowiona kanalizacja, składowiska odpadów.

Ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Goszczanów umożliwiają badania instalacji przeprowadzane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi delegatura w Sieradzu. O klasie jakości powietrza decydowały przede wszystkim wyniki pomiarów stężeń pyłu zwieszzonego (PM_{2,5} i PM₁₀), NO₂, SO₂, CO, O₃.

Na terenie gminy Goszczanów w ramach sieci monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza województwa, nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych wartości stężeń SO₂ i NO₂ z pasywnym poborem próby. Najbliższe punkty pomiarowe znajdują się w sąsiedniej gminie Błaszki oraz Warta. Wartości nie przekraczały wartości dopuszczalnych.

Stężenie pyłu PM10 oraz mierzonych w nim metali ciężkich (ołów, arsen, kadm, nikiel) w powietrzu atmosferycznym było również poniżej wartości dopuszczalnych.

Wg oceny powietrza w województwie łódzkim gmina Goszczanów leży w strefie łódzkiej obejmującej województwo łódzkie prócz aglomeracji łódzkiej. Wg kryteriów ochrony zdrowia w 2012 r. stwierdzono w niej w przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM2,5, PM10 i dla benzo(a)pirenu – zaliczono do klasy C. Jest to poziom powyżej docelowego, co niesie dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych oraz opracowanie programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu, jeśli program nie był opracowany pod kątem określonej substancji.

Ze względu na ochronę roślin w strefie łódzkiej nie występowało przekroczenie dopuszczalnych wartości stężeń (O3, NOX, SO2) – zaliczono do klasy A.

3.8.2 Stan czystości wód powierzchniowych

W 2014 r. żadna z rzek przepływających przez gminę Goszczanów nie była objęta monitoringiem czystości wód powierzchniowych. Nie mniej jednak należy przypuszczać iż jednolite części wód poszczególnych rzek są silnie zmienione, głównie ze względu na liczne budowle techniczne. Należy również przypuszczać, iż stan wód jest zagrożony obszarowymi sptywami rolniczymi, ze względu na rolniczy charakter gminy (sptyw z pól nawozów sztucznych) oraz na presję komunalną – odprowadzanie ścieków przez oczyszczalnie. Należy jednak podkreślić, iż oczyszczalnie wprowadzają do rzek oczyszczone ścieki na podstawie pozwoleń wodnoprawnych, które regulują m.in. warunki ilości i jakości zrzucanych ścieków. Są one objęte kontrolą.

Można zatem przyjąć, że na stan wód powierzchniowych przede wszystkim będą wpływać zanieczyszczenia bakteriami fekalnymi oraz fosforem i azotem. Związane jest to z słabo rozbudowaną siecią kanalizacyjną na terenie gminy (indywidualne odprowadzanie ścieków) oraz z rolniczym charakterem gminy. Nieprawidłowo magazynowane i utylizowane ścieki przedostają się bowiem do wód powierzchniowych i podziemnych powodując ich zanieczyszczenie. W gospodarstwach domowych ścieki gromadzone są w przydomowych, często nieszczelnych zbiornikach, a takie ścieki jak np. gnojowica wylewane są na pola uprawne lub do rzek i rowów melioracyjnych.

Prawie wszystkie rzeki i ciekły na odcinkach, w których przepływają przez osady wiejskie, są odbiornikami ścieków o różnym stopniu oczyszczenia lub ścieków nieoczyszczonych.

Źródłem zagrożeń dla wód są także zakłady przemysłowe, ubojnie, masarnie itp. Poważnym zagrożeniem są również wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni.

3.8.3. Stan czystości wód podziemnych

Ze względu na fakt, iż wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia, bardzo istotna jest kontrola zmian jakości tych wód oraz określenie ich trendów i dynamiki, m.in. poprzez prowadzenie monitoringu regionalnego. Na terenie gminy Goszczanów w 2014 r. w ramach regionalnego monitoringu jakości wód podziemnych monitorowane było tylko jedno ujęcie – ujęcie wody w Goszczanowie – punkt nr 109 (wody bardzo dobrej jakości, I klasa czystości).

W chwili obecnej w wodę z wodociągów zbiorczych zaopatrzonych jest ponad 90% mieszkańców w 28 wsiach, a także większość obiektów produkcyjnych i usługowych. Na terenie gminy Goszczanów zarejestrowanych jest 10 studni. Ponadto istnieje wiele ujęć tzw. dzikich – nieodpowiednio wykonanych i zabezpieczonych, a także silnie eksploatowanych, a przez to stanowiących bezpośrednie zagrożenie zarówno dla ilości, jak i jakości wód podziemnych.

Wody na obszarach dolinnych (strefy drenażu) są niższej jakości niż wody w obrębie wysoczyzn (strefy zasilania). Szczególnie narażone na zanieczyszczenia są wody o swobodnym zwierciadle oraz położone w rejonie występowania utworów przepuszczalnych, tj. piaski wodnolodowcowe, namuły. Na takich obszarach niewskazana jest lokalizacja obiektów uciążliwych dla środowiska wodnego.

Decydującymi źródłami zanieczyszczeń jest działalność rolnicza, w tym zagrody gospodarskie wyposażone w obiekty inwentarskie a także płyty gnojowe, szamba i śmietniki. Ponadto dodatkowym źródłem zagrożenia jest chemikalizacja rolnictwa (w tym stosowanie nawozów mineralnych i pestycydów). Wysoka dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu.

Niekorzystnie na stan wód podziemnych wpływają także inne ogniska zanieczyszczeń, wśród których możemy wyróżnić:

- drogi publiczne – zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i produktami ich spalania, zasolenie w czasie zimy, awaryjne wycieki substancji transportowych,
- tzw. „dzikie” wysypiska śmieci;
- tzw. „dzikie” wykorzystywanie studni kopanych na szamba,
- nieodpowiednio zabezpieczone stacje paliw,
- ферmy hodowlane zwierząt.

Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 151 Zbiornik Turek – Konin – Koło” zatwierdzona została decyzją Ministra Środowiska z dnia 27 stycznia 2014 r. znak:: DGKhg-4731- 18/6990/3285/13/AW.

3.8.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Efektami działalności gospodarczej i bytowej człowieka są odpady przemysłowe i komunalne. Główną metodą zagospodarowania odpadów jest ich składowanie na wysypiskach.

Odzysk odpadów w całości bądź w ich części stanowi pierwszy i najważniejszy, po unikaniu ich powstawania element systemu gospodarki odpadami.

W gminie Goszczanów w zakresie gospodarki odpadami wprowadzony został system bezpośredniego usuwania odpadów tzn. oparty o regularną usługę zbierania odpadów przy użyciu znormalizowanego sprzętu do gromadzenia i wywozu odpadów. Stosowany jest system „umowny” polegający na przekazaniu obowiązków w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi przedsiębiorcom posiadającym stosowne zezwolenia. Systemem usuwania odpadów został objęty cały teren gminy Goszczanów.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki odpadami, gmina została zobligowana do zarządzania odpadami komunalnymi (odbiór, zagospodarowanie odpadów, wyznaczenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zapewnienie odpowiedniego poziomu recyklingu, działalność informacyjna). Na zlecenie gminy zadania te będzie wykonywać wyłonione w przetargu przedsiębiorstwo. Podstawą systemu stała się selektywna zbiórka odpadów w zlokalizowanych na każdej posesji pojemnikach do tego przeznaczonych. Opady zielone mogą być kompostowane także we własnym zakresie.

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych w sposób zorganizowany odbywa się sporadycznie. Powszechne jest, tak jak w całym kraju wystawianie przez mieszkańców zużytych urządzeń przy pojemnikach na odpady. Powoduje to, że osoby trzecie rozbierają pozostawione urządzenia dla pozyskania surowców wtórnych, a do środowiska często przedostają się substancje niebezpieczne (freony, oleje).

Głównymi wytwórcami odpadów komunalnych są mieszkańcy gminy Goszczanów. Ich ilość jest uzależniona od liczby mieszkańców oraz poziomu życia na danym terenie. Wzrost stopy życiowej mieszkańców powoduje zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów oraz wpływa na zmianę ich składu.

Składowanie odpadów stanowi zagrożenie dla jakości wód podziemnych, powierzchniowych oraz dla powietrza atmosferycznego. Szczególnie groźne są nielegalne składowiska (w tym „dzikie” wysypiska śmieci), które przyczyniają się do degradacji środowiska przyrodniczego. Jednak zgodnie z nowymi przepisami ryzyko powstawania nielegalnych wysypisk się zmniejsza.

3.8.5. Zagrożenia środowiska przez hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Hałas

Zgodnie z § 11 i § 325 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75

z 2002 r. poz. 690 z późn.zm), budynki mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy sytuować w miejscach najmniej narażonych na występowanie hałasu i drgań, a jeżeli występuje przekroczenie wartości dopuszczalnych (określone w przepisach o ochronie przed hałasem i drganiami), należy stosować skuteczne zabezpieczenia np.: zachowanie odpowiednich odległości od źródeł uciążliwości, odpowiednie usytuowanie i ukształtowanie budynku, elementy amortyzujące drgania oraz osłaniające i ekranujące przed hałasem.

Na obszarze opracowania podstawowym źródłem hałasu jest ruch komunikacyjny. Hałas drogowy związany jest z wielkością natężenia ruchu i jego dynamiką oraz często z rodzajem i stanem nawierzchni drogi.

Hałas może powstawać także w wyniku działalności przemysłowej i usługowej. Na terenie gminy ma on charakter lokalny w otoczeniu zakładów mechanicznych, tartaków, piekarni itp. Badania wielkości emisji takich zakładów prowadzone są interwencyjnie, bez stałego monitoringu.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych występujących na omawianym terenie są linie energetyczne, urządzenia elektroenergetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. W przypadku stacji bazowych emitowane pola elektromagnetyczne znajdują się na wysokości ponad 30 m n.p.t., nie stwarzając zagrożenia dla okolicznych mieszkańców

Przez teren gminy nie przebiegają linie energetyczne wysokiego napięcia. Źródłem pól elektromagnetycznych są linie średniego napięcia 15 kV oraz stacje transformatorowe. W przypadku linii energetycznych średniego napięcia nie ma konieczności wyznaczenia pasa ochronnego. Ewentualne oddziaływanie pól elektromagnetycznych nie przekracza ustalonego i wyłączzonego spod zabudowy pasa technicznego, wyznaczanego dla prawidłowej obsługi i konserwacji linii.

Komunikacyjne zagrożenia środowiska

Ruch pojazdów samochodowych oddziałuje na środowisko poprzez:

- emisję zanieczyszczeń do atmosfery,
- emisję hałasu i wibracji,
- zagrożenia wypadkowe.

Rozwój systemu transportowego bardzo utrudnia bytowanie i stanowi zagrożenie dla wielu gatunków zwierząt. Ciągi komunikacyjne przechodzące przez tereny leśne i w dolinach rzek utrudniają naturalne wędrówki zwierząt.

3.8.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Skążenia atmosfery

Na terenie gminy, poza lokalnymi kotłowniami, nie występują większe źródła zanieczyszczenia atmosfery. Stan aerosanitarny w gminie należy uznać za dobry. Pewne znaczenie dla stanu powietrza atmosferycznego mają rozproszone źródła emisji położone na obszarze gminy.

Zalicza się do nich:

- kotłownie,
- paleniska domowe,
- środki transportu,
- źródła wtórne np. wysypiska odpadów,
- zanieczyszczenia napływające z sąsiednich terenów.

Zanieczyszczenia wód

Pomimo, iż zużycie wody przez gminę jest duże długość systemu kanalizacji sanitarnej wynosi jedynie 9,048 km. Ścieki gospodarcze zazwyczaj magazynowane są w gospodarczych szambach, zanieczyszczając środowisko w tym przede wszystkim wody powierzchniowe i podziemne. Ścieki z szamb wywożone są specjalistycznym sprzętem do oczyszczalni ścieków w Jeziorsku, Warcie, Kawęczynie i Goszczanowie. Do rzeki Swędrni odprowadzane są ścieki z oczyszczalni w Goszczanowie w ilości ok. 90 do 110 m³/d.

Jedyna kanalizacja deszczowa na terenie gminy służy do odwadniania szosy. Składa się z dwóch odcinków- w Ziemięcinie (0,5 km) oraz w Goszczanowie (0,1 km).

Do cieków na terenie Gminy Goszczanów dopływają również ścieki ze źródeł rozproszonych czyli odpływy ścieków ze zwodociągowanych a nie skanalizowanych miejscowości i z miejscowości nie posiadających oczyszczalni ścieków. Na stan czystości wód płynących mają wpływ źródła obszarowe tj. spływy z terenów upraw rolnych i innych terenów, z których odpływ kieruje się do rzeki.

Poważnym problemem związanym z zanieczyszczeniem wód jest skażenie wód pierwszego poziomu wodonośnego stanowiącego źródło wody ujmowane przez studnie kopane. Stanowią one dość często źródła wody dla indywidualnych gospodarstw domowych. Główną przyczyną zanieczyszczenia wód pierwszego poziomu wodonośnego jest przesiąkanie ścieków z nieszczelnych szamb, budynków gospodarskich i innych. Sytuację w tym zakresie można poprawić poprzez likwidację szamb, a budowę zbiorczych systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni grupowych oraz oczyszczalni przydomowych.

Zagrożenia wynikające z „produkcji” odpadów

Odpady powstające na terenach wiejskich charakteryzują się pewnymi specyficznymi cechami. Po pierwsze, odpady powstające na terenach wiejskich są bardzo zróżnicowane pod względem

pochodzenia i stopnia szkodliwości dla środowiska. W każdym gospodarstwie rolnym prowadzona jest produkcja przy użyciu maszyn i różnych substancji. Sprawia to, że powstające odpady zawierają m.in. substancje chemiczne używane w rolnictwie typu opakowania po środkach chemicznej ochrony roślin – pestycydach i insektycydach. Są to niewielkie ilości w odniesieniu do pojedynczego gospodarstwa, jednak ze względu na masowość występowania zjawiska jest to problemem.

Inną cechą odpadów na terenach wiejskich jest ich duże przestrzenne rozproszenie. Na obszarach o zabudowie rozproszonej jest tyle źródeł powstawania odpadów ile gospodarstw.

Rozproszenie utrudnia gromadzenie odpadów w wyznaczonych miejscach oraz ich zagospodarowanie. Złożona sytuacja w gospodarce odpadowej na wsi polegająca na dużych odległościach do punktu składowania, koszty transportu oraz brak zrozumienia potrzeby gromadzenia odpadów i odpowiedniego składowania, powodują, że problem jest rozwiązywany w sposób najprostszy tj. wyrzucanie poza obręb gospodarstwa, najczęściej do lasu lub rowu przydrożnego i jeszcze gorzej do cieku powierzchniowego.

Gmina przystąpiła do Związku Komunalnego Gmin z województwa łódzkiego i wielkopolskiego. Na mocy porozumienia odpady wywożone są do Zakładu Unieszkodliwiania i utylizacji Odpadów w miejscowości Prażuchy Nowe w gminie Ceków Kolonia, województwie Wielkopolskim.

Zjawisko zaśmiecania terenów (dzikie wysypiska) jest zjawiskiem powszechnym i występuje również na obszarze gminy Goszczanów. Dzikie wysypiska odpadów oddziałują na środowisko w różny sposób. W przypadku składowania odpadów organicznych, bez substancji szkodliwych, wysypisko oddziałuje głównie na pogorszenie wrażeń estetycznych, deformują naturalność i estetykę. Jeśli wyrzucane są odpady niebezpieczne, to nawet niewielkie ich ilości są groźne dla środowiska. Najbardziej szkodliwe jest wyrzucanie odpadów do „oczek wodnych”, bagienek lub składowanie na ich brzegu. Małe źródła wody, bagienka itp. pełnią bardzo ważną rolę w środowisku; urozmaicają krajobraz, wzbogacają bioróżnorodność krajobrazu rolniczego i leśnego. Są one miejscem bytowania, czasami rzadkich gatunków roślin i zwierząt, szczególnie charakterystycznych dla bagien.

Na terenie gminy Goszczanów można określić jeszcze jedno stacjonarne źródło potencjalnych, nadzwyczajnych zagrożeń dla powierzchni ziemi i wód. Obiektem zagrażającym środowisku jest niezrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Sokołowie. Jednakże 28.12.2015r. przez Marszałka Województwa Łódzkiego została wydana decyzja (RŚVI.7241.38.2015.AW) w sprawie zamknięcia ww. składowiska. Określa ona m.in. harmonogram działań związanych z technicznym sposobem zamknięcia składowiska oraz działań związanych rekultywacją składowiska poprzez rekultywację biologiczną oraz zakrzewienie i zadrzewienie. Termin zakończenia rekultywacji został określony na dzień 30 czerwca 2020 r.

Brak działań w zakresie rekultywacji, może w przyszłości spowodować daleko idące skutki w postaci zanieczyszczenia gleb, wód podziemnych, wód pitnych, zagrożenia pożarowego oraz samozapłonu gazów.

3.9. Ochrona przyrody

Objęcie ochroną prawną obszarów o najwyższych walorach ekologicznych i zasobach przyrodniczych w gminie zabezpiecza je przed niewłaściwym użytkowaniem i chroni przed utratą cennych wartości.

Na terenie gminy Goszczanów w myśl ustawy o ochronie przyrody powołano następujące formy ochrony przyrody, mające na celu ochronę cennych zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych gminy.

3.9.1. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lipickie Błota”

Utworzony rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 1/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 lutego 2005 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2005 r. Nr 41, poz. 436)

r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Zespół obejmuje obszar bagienno-torfowy o powierzchni 721.90 ha znajdujący się w powiecie sieradzkim na terenie gminy Goszczanów. Celem ochrony zespołu są cenne przyrodniczo siedliska ptactwa wodnoblotnego jakim są tereny wodno-błotne. Około 370 ha Lipickich Błot objętych jest programem NATURA 2000. Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia, która reguluje gospodarkę wodną mokradeł. Na terenie Zespołu znajduje się największe w skali regionu, znane stanowisko kłoci wiechowatej (*Cladium mariscus*).

Obszar ten to jeden z najbardziej urokliwych zakątków Polski, stanowiący mozaikę mokradeł, stawów, lasów, łąk. Bogactwo pięknych krajobrazów zachęca do wybrania aktywnej formy wypoczynku, takie jak piesze i rowerowe wycieczki. Lipickie Mokradła położone są w pobliżu takich miejscowości jak Lipicze, Swoboda, Karolina. Do Bagien Lipickich najłatwiej dojechać kierując się w stronę Kalisza, a stamtąd około 40 km na północny wschód. Kilka kilometrów na południe rozciąga się Goszczanów.

Zespół przyrodniczo- krajobrazowy „Lipickie Błota" rozpościera się na powierzchni 721,9 ha. Około 370 ha Lipickich Błot objętych jest programem NATURA 2000. Pod ochroną znajdują się bagna i torfowiska, które stanowią ostoję ptaków wodno-błotnych.

Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia. Lipickie Mokradła stanowią mozaikę wielkopowierzchniowych szuwarów, zwłaszcza trzcinowisk i turzycowisk oraz terenów wykorzystywanych rolniczo. Są również największym w skali regionu, znanym stanowiskiem kłoci

wiechowatej (*Cladium mariscus*). Niezwykle zróżnicowane siedliska i różnorodna szata roślinna stwarzają warunki korzystne dla rozrodu, żerowania i schronienia licznych gatunków zwierząt.

3.9.2. Obszar Natura 2000 - Obszar Specjalny Ochron Siedlisk Lipickie Mokradła

Obejmuje teren gminy Goszczanów o całkowitej powierzchni 369,5 ha i w całości mieści się na obszarze Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego „Lipickie Błota”. Lipickie Mokradła to obszar umiejscowiony na Wysoczyźnie Goszczanowskiej - zatorfionej depresji, zagłębieniu powstałym wskutek wytopienia się wielkiej bryły lodu. Teren ten jest najistotniejszym przyrodniczo obszarem wodno- błotnym, znajdującym się pomiędzy doliną Baryczy a doliną Warty. Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia.

Lipickie Mokradła stanowią mozaikę wielkopowierzchniowych szuwarów, zwłaszcza trzcinowisk i turzycowisk oraz terenów wykorzystywanych rolniczo. Są również największym w skali regionu, znanym stanowiskiem kłoci wiechowatej *Cladium mariscus*. Niezwykle zróżnicowane siedliska i różnorodna szata roślinna stwarzają warunki korzystne dla rozrodu, żerowania i schronienia licznych gatunków zwierząt. Obszar obejmuje rozciągłą nieckę terenową od stron zachodniej, południowej i wschodniej otoczony niewielkimi wzniesieniami. Obszar ten składa się w większości z wcześniej zmeliorowanych terenów bagienno-torfowych. Na terenie występuje 7 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

3.9.3. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

Na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego nr XXXI/614/12 z dnia 18.12.2012 r. utworzono „Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu”. Na terenie gminy Goszczanów OCHK obejmuje 12 ha. Ochroną objęte jest w szczególności naturalne koryto rzeki Warty, ze względu na duże walory przyrodnicze i krajobrazowe (turystyczne), oraz ze względu na pełnioną funkcję korytarza ekologicznego łączącego tereny położone w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Na Obszarze wprowadzono ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów (leśnych, nieleśnych, wodnych) w celu zachowania ich trwałości i zwiększenia różnorodności biologicznej.

Celem utworzenia tego Nadwarciańskiego OCHK była ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny Warty, a w szczególności naturalnego koryta rzeki Warty. Obszar stanowi korytarz ekologiczny łączący tereny położone nad Nerem i Bzurą w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty Widawki.

3.9.4. Pomniki przyrody

W myśl aktualnych przepisów pomnikami przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie.

Na terenie gminy Goszczanów za pomniki przyrody uznano 5 pojedynczych drzew.

Tabela nr 3.9.4. Pomniki przyrody w gminie Goszczanów

L.p.	Opis lokalizacji	Gatunek drzewa	Obwód drzewa [na wys. 1,3 m]	Akt prawny
1.	<u>Sulmów</u> , park wiejski dz. nr 147/46	Grab zwyczajny (<i>Carpinus betulus</i> L.)	355	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
2.	<u>Sulmów</u> , park wiejski dz. nr 147/46	Lipa Srebrzysta (<i>Tilia tomentosa</i> Moench)	398	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
3.	<u>Sulmów</u> , park wiejski dz. nr 147/46	Platan Klonolistny (<i>Platanus × hispanica</i>)	405	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
4.	<u>Wójcinek</u> , park wiejski dz. nr 289/2	Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>)	268	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
5.	<u>Wójcinek</u> , park wiejski dz. nr 289/2	Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>)	315	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Goszczanów

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Rys historyczny

Pierwsze wzmianki o miejscowości Goszczanów pojawiają się w 1136 roku w bulli papieża Innocentego II, w której arcybiskup gnieźnieński wymienia swe posiadłości. Wyszczególnienie tej nazwy może oznaczać, iż w XII wieku wieś posiadała kościół i była siedzibą parafii. W świetle posiadanych dokumentów nie da się ustalić daty erygowania parafii i pobudowania pierwszego kościoła w Goszczanowie. Według źródeł kościelnych, świątynia istniała przed 1331 rokiem. Akta procesu warszawskiego przeciw Krzyżakom z 1339 roku wspominają spalenie kościoła we wsi Goszczanowie przez wojska Zakonu Krzyżackiego, idące w kierunku Kalisza na wyprawę czeską. W dokumencie z 1374 roku pierwszy raz użyto nazwy Goszczanów. Wieś rozwinęła się z dawnego folwarku położonego nad rzeką Swędrnią. Za panowania Kazimierza Jagiellończyka należała do dóbr królewskich.

Usytuowanie Goszczanowa przy ruchliwym trakcie Warszawa - Poznań przyczyniło się do rozwoju wsi. Karczmy położone na terenie Goszczanowa były ośrodkiem życia kulturalnego, a także miejscem noclegów kupców i podróżnych. Po powstaniu styczniowym, na mocy ukazu cesarskiego Goszczanów przeszedł na własność małorolnych chłopów.

4.2. Zasoby ochrony konserwatorskiej

4.2.1. Obiekty objęte ochroną

Na terenie gminy Goszczanów znajduje się kilka obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz kilkadziesiąt obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Tabela 4.2.1. *Obiekty zabytkowe objęte ochroną*

L.p.	Nazwa obiektu	Czas powstania	Miejscowość	Nr rejestru zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków
1	Organistówka w zespole kościoła parafialnego	k. XIX w.	Chlewo		X
2	Kościół parafialny p.w. św. Benedykta Opata	1779-1780 r.	Chlewo	384/A	X
3	Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia w zespole kościoła parafialnego	XVIII w.	Chlewo		X
4	Cmentarz parafialny	ok. 1877 r.	Chlewo		X
5	Plebania w zespole kościoła parafialnego	k. XIX w.	Chlewo		X
6	Dwór	XIX-XX w.	Chlewo		X
7	Park dworski	XIX-XX w.	Chlewo		X
8	Dom nr 31	-	Chlewo		X
9	Dom nr 58	-	Chlewo		X
10	Park dworski	XIX w.	Chwałęcice-Wójcinek		X
11	Kościół par. p.w. św. Marcina i św. Stanisława B.M.	ok. 1666 r. rozbud. XVIII-XIX w.	Goszczanów	408/A	X
12	Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia z ogrodzeniem w zespole kościoła parafialnego	XVII w. (ogrodzenie pocz. XIX w.)	Goszczanów		X
13	Plebania w zespole kościoła parafialnego	k. XIX w.	Goszczanów		X
14	Kaplica cmentarna	2 poł. XIX w.	Goszczanów		X
15	Cmentarz parafialny	XVIII/XIX w.	Goszczanów		X
16	Dom nr 14	-	Karolina		X
17	Cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.	Karolina		X
18	Dom nr 4	-	Klonów		X
19	Wiatrak	I. 20-XX, przebud. L.60-XX w.	Lipicze		X
20	Zespół dworski	XIX/XX w.	Poniatów		X
21	Dom nr 13	-	Poniatów		X
22	Dom nr 15	-	Poniatów		X
23	Dom nr 39	-	Poniatów		X
24	Wiatrak	pocz. XX w.	Poprężniki		X
25	Zespół dworski	XIX/XX w.	Poprężniki		X
26	Dom nr 10	-	Poprężniki		X
27	Dwór	XIX w.	Stojanów	301/A	X
28	Park dworski	XIX w.	Stojanów	306/A	X
29	Zespół dworsko-parkowo-folwarczny	XIX/XX w.	Sulmów		X
30	Kaplica dworska	XVIII w.	Świnice Kaliskie	389/A	X
31	Relikt zespołu folwarcznego	XVIII w.	Świnice Kaliskie		X
32	Dom nr 1	ok. 1938r.	Waliszewice		X
33	Owczarnia podworska	-	Waliszewice		X
34	Relikt zespołu dworsko-folwarcznego	-	Wola Tłomakowa		X
35	Dom nr 8	-	Wola Tłomakowa		X
36	Dom nr 11	-	Wola Tłomakowa		X
37	Dom nr 25	-	Wola Tłomakowa		X
38	Dom nr 29	-	Wola Tłomakowa		X

Źródło: Urząd Gminy Goszczanów

Wyżej wymieniony wykaz i zestawienie obiektów oraz stref objętych ochroną są listami otwartymi, które mogą ulec zmianie w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w wyniku kolejnych analiz.

Obecnie Gmina Goszczanów jest w trakcie opracowywania Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ).

4.2.2. Stanowiska archeologiczne

W wykazie Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) na obszarze opracowania istnieje 169 obiektów. Wszystkie zaewidencjonowane stanowiska podlegają ochronie prawnej.

Chlewo

Chlewo 1 (2 na 67-42), gm. Goszczanów-osada kultury przeworskiej. chronologia nieokreślona

- osada kultury polskiej. średniowiecze

Chlewo 2 (1 na 66-42). gm. Goszczanów

-osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

-śląd osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze

-śląd osadnictwa kultury polskiej, XV w.

Chlewo 2 (1 na 67-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

- osada kultury polskiej, średniowiecze

Chlewo 3 (3 na 67-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

- osada kultury polskiej, późne średniowiecze

- osada kultury polskiej, nowożytność

Chlewo 4 (2 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury łużyckiej (?), chronologia nieokreślona

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

- osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze

- osada kultury polskiej, XIII-XV w.

Chlewo 5 (3 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona

- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze

- osada kultury polskiej, późne średniowiecze

Chlewo 6 (6 na 67-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Chlewo 7 (7 na 67-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Chlewo 8 (8 na 67-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Chlewo 9 (9 na 67-42), gm. Goszczanów

- punkt osadniczy kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Chlewo 10 (10 na 67-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze

Chlewo 11 (11 na 67-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze

- Chlewo 12 (12 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 13 (13 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 14 (14 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- Chlewo 15 (15 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- Chlewo 16 (16 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- Chlewo 17 (17 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- punkt osadniczy kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 18 (4 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury polskiej średniowiecze
- Chlewo 19 (5 na 67-42). gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 21 (4 na 66-42). gm. Goszczanów,
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze (XII-XIII w.)
- Chlewo 22 (5 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
- Chlewo 23 (6 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada (?) kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
- Chlewo 24 (7 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej, XIII/XIV w.
- osada (?) kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 25 (8 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 26 (9 na 66-42). gm. Goszczanów
- osada kultury grobów kloszowych, wczesny laten
- osada kultury prapolskiej. wczesne średniowiecze (XII-XIV w.)
- Chlewo 27 (10 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury prapolskiej, XII-XIII w.
- Chlewo 28 (11 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze (XIII-XIV w.)
- Chlewo 29 (12 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej i polskiej, XIII-XIV/XV w.
- Chlewo 30 (13 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 31 (14 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada (?) kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 32 (15 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 33 (16 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 34 (17 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 35 (18 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada (?) kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - osada (?) kultury polskiej, XIV W.
- Chlewo 36 (19 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 37 (20 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Chlewo 38 (21 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 39 (22 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, neolit
  - osada kultury prapolskiej, XII/XIII w.
  - osada kultury polskiej, XV/XVI w.
- Chlewo 40 (23 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury prapolskiej, XII-XIII w.
- osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 41 (24 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chlewo 42 (25 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- Chlewo b.n. (26 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury amfor kulistych, neolit
- Chlewo b.n. (27 na 66-42), gm. Goszczanów
  - cmentarzysko (?) kultury grobów podkloszowych, halsztat D/laten

Chwałęcice

- Chwałęcice 1 (18 na 67-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Chwałęcice 2 (19 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Chwałęcice 3 (20 na 67-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Chwałęcice 4 (21 na 67-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej, I wczesne średniowiecze

Chwałęcice 5 (22 na 67-42), gm. Goszczanów

- cmentarzysko kultury polskiej, średniowiecze

Chwałęcice 6(23 na 67-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury polskiej, późne średniowiecze

Chwałęcice 7 (24 na 67-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury polskiej, późne średniowiecze

Chwałęcice 8 (25 na 67-42), gm. Goszczanów

- punkt osadniczy kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury polskiej, średniowiecze

Chwałęcice 9 (28 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury prapolskiej, II wczesne średniowiecze

Goszczanów

Goszczanów - Kolonia 1 (36 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, rzym

Goszczanów 2 (37 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Goszczanów 3 (38 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, neolit
- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, XIV w.

Goszczanów 4 (39 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury prapolskiej, XII/XIII w.

Goszczanów 5 (40 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, neolit
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze

Goszczanów 6 (41 na 66-42) gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze

Goszczanów 7 (42 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury pucharów lejkowatych, neolit
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze

Goszczanów 8 (43 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury prapolskiej, I wczesne średniowiecze

Goszczanów 9 (44 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Goszczanów 10 (45 mi 66-42), gm. Goszczanów
  - osada (?), cmentarzysko (?) kultury łużyckiej, halsztat/laten
- Goszczanów 11 (46 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Goszczanów 12 (47 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Goszczanów 13 (48 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Goszczanów 14 (49 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, EB/halsztat
  - osada kultury polskiej, XIV/XV w.
- Goszczanów 15 (50 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada (?) kultury polskiej, późne średniowiecze
- Goszczanów 16 (51 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- Goszczanów 17 (52 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, III wczesne średniowiecze
- Goszczanów 18 (34 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej
  - osada kultury polskiej, nowożytność
- Goszczanów 19 (33 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit/wczesna EB
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Goszczanów 20 (35 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - punkt osadniczy kultury polskich nowożytność
- Goszczanów 21 (36 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej
- Goszczanów 22 (37 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność

Janówek

- Janówek 1 (47 na 65-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - punkt osadniczy kultury polskiej, późne średniowiecze/nowożytność
- Janówek 2 (48 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit/wczesna EB
  - osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Janówek 3 (49 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Janówek 4 (50 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona

- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Janówek 5 (51 na 65-42), gm. Goszczanów
- osada kultury polskiej, nowożytność
- Janówek 6 (56 na 65-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność

Karolina

- Karolina 1 (1 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Karolina 2 (2 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Karolina 3 (3 na 65-42), gm. Goszczanów
- osada kultury polskiej, nowożytność
- Karolina 4 (4 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit/wczesna EB
  - osada kultury polskiej, nowożytność
- Karolina 5 (7 na 65-42), gm. Goszczanów
- punkt osadniczy kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Karolina 6 (89 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Karolina 7 (90 na 65-42), gm. Goszczanów
- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność

Lipicze

- Lipicze 1 (5 na 65-42), gm. Goszczanów
- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 2 (6 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 3 (65 na 65-42), gm. Goszczanów
- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 4 (66 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 5 (67 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 6 (69 na 65-42), gm. Goszczanów
- osada kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 7 (70 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność

- Lipicze 8 (71 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 9 (72 na 65-42), gm. Goszczanów
- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 10 (73 na 65-42), gm. Goszczanów
- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 11 (91 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej
- Lipicze 12 (92 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 13 (93 na 65-42), gm. Goszczanów-
- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze/nowożytność
- Lipicze 14 (94 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 15 (95 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze/nowożytność
- Lipicze 16 (96 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Lipicze 17 (97 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej

Poradzew

- Poradzew 2 (75 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze

Rzężawy

- Rzężawy 1 (76 na 66-42), gm. Goszczanów
- cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych (?), neolit
- cmentarzysko kultury przeworskiej, późny laten-młodszy rzym
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, późny laten-młodszy rzym
1949, 1958, 1959, 1961 - badania ratownicze
- Rzężawy 2 (77 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Rzężawy 3 (78 na 66-42), gm. Goszczanów
- cmentarzysko kultury przeworskiej, rzym
- Rzężawy 4 (79 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, późny laten
- ślad osadnictwa kultury polskiej, XIV w.
- Rzężawy 5 (80 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Rzężawy 6 (81 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit/ wczesna EB
- osada kultury przeworskiej, późny laten

Rzężawy 7 (82. or-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność

Rzężawy 8 (83 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej (?), chronologia nieokreślona

Rzężawy 9 (84 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, rzym
- ślad osadnictwa kultury polskiej, XIV w.

Rzężawy 10 (85 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, rzym

Sokołów

Sokołów 1 (74 na 65-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność

Sokołów 2 (75 na 65-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność:

Sokołów 3 (83 na 05-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej
- osada kultury polskiej, nowożytność

Sokołów 4 (87 na 65-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność

Sokołów 5 (88 na 65-42), gm. Goszczanów

- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność

Sokołów 6 (98 na 65-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność

Sokołów 7 (99 na 65-42), gm. Goszczanów

- punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność

Sokołów 8 (100 na 65-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność

Sokołów 9 (101 na 65-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej

Sokołów 10 (102 na 65-42). gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze/nowożytność

Stojanów

Stojanów 1 (86 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, rzym
- zagrożenie: uprawa roli - jamy osadnicze widoczne na powierzchni

Stojanów 2 (87 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej i polskiej. III wczesne średniowiecze – średniowiecze, XIII-XIV w.

Stojanów 3 (88 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, XI-XIII w.
- zagrożenie: żwirownia

Stojanów 4 (89 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury polskiej, XV-XVI w.

Stojanów 5 (90 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, XIV w.

Stojanów 6 (91 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury polskiej, XV-XVI w.

Stojanów 7 (92 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Stojanów 8 (93 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, II/III wczesne średniowiecze

Stojanów 9 (94 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona

Stojanów 10 (95 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze

Sulmów

Sulmów 1 (96 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze

Sulmów 2 (97 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze

Sulmów 3 (98 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze

Sulmów 4 (99 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada kultury przeworskiej, rzym

Sulmów 5 (100 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Sulmów 6 (101 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona

Sulmów 7 (I 02 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej (?), chronologia nieokreślona

Sulmów 8 (103 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze

Sulmów 9 (104 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada (?) kultury polskiej, XIV w.

Sulmówek

Sulmówek 1 (105 na 66-42), gm. Goszczanów

- osada (?) kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

- osada kultury polskiej, XIII-XIV w.
- Sulmówek 2 (106 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, XV/XVI w.
- Sulmówek 3 (107 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Sulmówek 4 (108 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, I-II wczesne średniowiecze
- Sulmówek 5 (109 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Sulmówek 6, (110 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury trzcinieckiej, II EB
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej. chronologia nieokreślona
  - osada kultury prapolskiej, III wczesne średniowiecze –średniowiecze, XIII-XIV/XV w.
- Sulmówek 7 (111 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- Sulmówek 8 (112 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze. XV/XVI w.
- Sulmówek 9 (113 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Sulmówek 10 (114 na 66-42), gm, Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Sulmówek 11 (115 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Sulmówek 12 (116 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, XIV w.
- Sulmówek 13 (117 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, neolit
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Sulmówek 14 (118 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej (?), chronologia nieokreślona

Świnice Kaliskie

- Świnice Kaliskie I (119 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Świnice Kaliskie 2 (120 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Świnice Kaliskie 3 (121 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Świnice Kaliskie 4 (122 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, rzym
- Świnice Kaliskie 5 (123 na 66-42), gm. Goszczanów

- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, XIV/XV w.
- Świnice Kaliskie 6 (124 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Świnice Kaliskie 7 (125 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, III wczesne średniowiecze
- Świnice Kaliskie 8 (126 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Świnice Kaliskie 9 (127 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Świnice Kaliskie 10 (128 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Świnice Kaliskie 11 (129 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Świnice Kaliskie 12 (130 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Świnice Kaliskie 13 (131 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Świnice Kaliskie 14 (132 na 66-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Świnice Kaliskie 15 (133 na 66-42), gm. Goszczanów
  - osada (?) kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Świnice Kaliskie 16 (134 na 66-42) gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona

Waliszewice

- Waliszewice 1 (114 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, średniowiecze
- Waliszewice 2 (115 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 3 (116 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 4 (117 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 5 (118 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 6 (119 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 7 (120 na 67-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, późne średniowiecze

- Waliszewice 8 (121 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 9 (122 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 10 (123 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Waliszewice 11 (124 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Waliszewice 12 (125 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
- Waliszewice 13 (136 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, II wczesne średniowiecze
- Waliszewice 14 (137 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Waliszewice 15 (138 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Waliszewice 16 (139 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Waliszewice 17 (140 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Waliszewice 18 (141 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Waliszewice 19 (142 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada (?) kultury polskiej, późne średniowiecze

Wilkszyce

- Wilkszyce 1 (126 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Wilkszyce 2 (127 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Wilkszyce 3 (128 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologii nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- Wilkszyce 4 (129 na 67-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Wilkszyce 5 (130 na 67-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, halsztat/laten
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze

Wola Tłomakowa

- Wola Tłomakowa 1 (143 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, rzym
- Wola Tłomakowa 2 (144 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury trzcinieckiej, II EB
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
- Wola Tłomakowa 3 (145 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Wola Tłomakowa 4 (146 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, II wczesne średniowiecze
- Wola Tłomakowa 5 (147 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, neolit
- ślad osadnictwa kultury łużyckiej (?), chronologia nieokreślona
- Wola Tłomakowa 6 (148 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej, III wczesne średniowiecze
- Wola Tłomakowa 7 (149 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Wola Tłomakowa 8 (150 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- dwór kultury polskiej, XVIII-XIX w.
zagrożenie: zabudowania dworskie zostały rozebrane
- Wola Tłomakowa 9 (151 na 66-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze
- Wola Tłomakowa 10 (152 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Wola Tłomakowa 11 (153 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury prapolskiej, III wczesne średniowiecze
- Wola Tłomakowa 12 (154 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- osada kultury prapolskiej, III wczesne średniowiecze
- Wola Tłomakowa 13 (155 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, późny laten
- ślad osadnictwa kultury prapolskiej, III wczesne średniowiecze
- Wola Tłomakowa 14 (156 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada (?) kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
- Wola Tłomakowa 15 (157 na 66-42), gm. Goszczanów
- osada kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- ślad osadnictwa kultury polskiej, średniowiecze

Wroniawy

- Wroniawy 1 (21 na 65-42), gm. Goszczanów
-osada kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 2 (22 na 65-42), gm. Goszczanów
- ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradziej

- ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
- ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 3 (23 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit
- Wroniawy 4 (24 na 65-42), gm. Goszczanów
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 5 (25 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 6 (26 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 7 (27 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 8 (28 na 65-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 9 (29 na 65-42), gm. Goszczanów
  - punkt osadniczy kultury polskiej, późne średniowiecze
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 10 (30 na 65-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - osada kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 11 (31 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit/wczesna EB
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 12 (32 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit
- Wroniawy 13 (38 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit
  - ślad osadnictwa kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
- Wroniawy 14 (39 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 15 (40 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, XII-XIII w.
  - punkt osadniczy kultury polskiej, późne średniowiecze
- Wroniawy 16 (41 na 65-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 17 (42 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit
  - osada kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Wroniawy 18 (43 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona

- ślad osadnictwa kultury polskiej, XIII-XIV w.
- Wroniawy 19 (44 na 65-42), gm. Goszczanów
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 20 (45 na 65-42), gm. Goszczanów
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 21 (46 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 22 (52 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 23 (53 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit/wczesna EB
  - punkt osadniczy kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Wroniawy 24 (54 na 65-42), gm. Goszczanów
  - punkt osadniczy kultury przeworskiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 25 (55 na 65-42), gm. Goszczanów
  - punkt osadniczy kultury prapolskiej, wczesne średniowiecze
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 26 (57 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Wroniawy 27 (58 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, neolit
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
- Wroniawy 28 (59 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury łużyckiej, chronologia nieokreślona
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 29 (60 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, późne średniowiecze
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 30 (61 na 65-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 31 (62 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 32 (63 na 65-42), gm. Goszczanów
  - osada kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 33 (64 na 65-42), gm. Goszczanów
  - ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, pradzieje
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność
- Wroniawy 34 (68 na 65-42), gm. Goszczanów
  - punkt osadniczy kultury polskiej, nowożytność

5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015 poz. 774) Sejmiki poszczególnych województw uchwały audyty krajobrazowe w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do dnia 11 września 2018 r. Aktualnie na obszarze województwa łódzkiego nie obowiązuje audyt krajobrazowy.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ZDROWIA

6.1. Usługi publiczne, organizacje społeczne, ochrona zdrowia, sport i turystyka

6.1.1. Szkolnictwo

Na terenie gminy funkcjonują obecnie następujące placówki oświatowe:

1) Szkoły Podstawowe:

- Szkoła Podstawowa w Lipiczu - Lipicze 44
- Szkoła Podstawowa w Kaszewie - Kaszew 29
- Szkoła Podstawowa w Goszczanowie - ul. Kaliska 5
- Szkoła Podstawowa w Chlewie (Zespół Szkół w Chlewie) – Chlewo 51a

2) Gimnazja Publiczne:

- Publiczne Gimnazjum w Goszczanowie – ul. Kaliska 13
- Publiczne Gimnazjum w Chlewie (Zespół Szkół w Chlewie) – Chlewo 51a

3) Przedszkola publiczna:

- Przedszkole samorządowe w Goszczanowie – ul. Kaliska 5
- Przedszkole samorządowe w Lipiczu - Lipicze 44
- Przedszkole samorządowe w Kaszewie - Kaszew 29
- Przedszkole samorządowe w Chlewie (Zespół Szkół w Chlewie) – Chlewo 51a

6.1.2. Zasoby kulturowe

Działalność kulturalną prowadzi w Goszczanowie Gminny Ośrodek Kultury. GOK w Goszczanowie funkcjonuje od roku 1994. Prowadzi wielokierunkową działalność z zakresu upowszechniania kultury, edukacji artystycznej dzieci i młodzieży, ochrony dziedzictwa narodowego oraz realizuje zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu. Uczestnicy zajęć mają do wyboru koła: taneczne, muzyczne, plastyczne i teatralne. Działa również sekcja sportowa oraz prowadzona jest nauka języków obcych.

W GOK funkcjonuje:

- kapela ludowa „Znad Swędrni”,

- zespół wokalny-taneczny „Znad Swędni”,
- młodzieżowy zespół artystyczny,
- orkiestra dęta HELIKON,
- grupa taneczna STARS,
- grupa taneczna ZŁOTKA.

Na terenie Gminy działa również Gminna Biblioteka Publiczna w Goszczanowie, która prowadzi działalność informacyjną i kulturalno-oświatową:

- organizuje wystawy książek dotyczące aktualnych rocznic literackich, historycznych i nowości wydawniczych,
- organizuje imprezy czytelnicze takie jak konkursy czytelnicze, plastyczne, ortograficzne, spotkania z pisarzami, wystawy prac plastycznych, lekcje biblioteczne, pogadanki.

Biblioteka w Goszczanowie bierze udział w corocznym Przeglądzie Teatrzyków Dziecięcych oraz uczestniczy w Konfrontacjach Kulturalnych Gmin Powiatu Sieradzkiego. Biblioteka współpracuje ze szkołami i instytucjami znajdującymi się na terenie gminy.

6.1.3. Stowarzyszenia

Na terenie gminy aktywną działalność prowadzą następujące stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie Pszczelarzy i Przyjaciół Pszczelarstwa,
- Stowarzyszenie KGW w Goszczanowie.

6.1.4. Ochrona zdrowia

Opiekę zdrowotną zapewniają mieszkańcom gminy niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej:

- NZOZ „Poradnia Medycyny Rodzinnej” w Goszczanowie (zatrudniający dwóch lekarzy: spec. medycyny rodzinnej internistę, spec. medycyny rodzinnej pediatrę oraz cztery pielęgniarki),
- NZOZ DENTICA w Goszczanowie (dwóch lekarzy dentystów, jedna higienistka stomatologiczna),
- NZOZ „Fizjoter” (dwóch magistrów fizjoterapii),
- Apteka Witaminka w Goszczanowie.

6.1.5. Sport i turystyka

Na terenie Gminy brak jest rozwiniętej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. W Goszczanowie (wg danych GOK) funkcjonują tylko trzy kluby sportowe:

- Gminny Klub Sportowy Goszczanów (od 2001 r.),
- UKS Sokół Goszczanów,
- UKS Start.

6.1.6. Pozostałe instytucje

W Gminie Goszczanów brak jest posterunku policji. Instytucjami zapewniającymi bezpieczeństwo publiczne i przeciwpożarowe w Gminie Goszczanów są:

- Posterunek Policji w Warcie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chlewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Goszczanowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gawłowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kaszewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lipiczu Wsi,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Poniatowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sokołowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Waclawowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Waliszewicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wilczkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Tłomakowej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ziemięcinie.

W Gminie działa 12 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, wśród nich OSP Goszczanów wyposażona w nowy ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy i należąca do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Zakup samochodu w 2010 r. dofinansowany został w ramach RPO WŁ. Gminę Goszczanów obejmuje swoim zasięgiem działania Komisariat Policji w Warcie. Liczba wypadków i przestępstw w gminie pozostaje od kilku lat na podobnym poziomie.

6.2. Działalność gospodarcza, bezrobocie

W Gminie Goszczanów zarejestrowano 163 wpisy do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej dla Goszczanowa jako głównego miejsca wykonywania działalności przez przedsiębiorcę oraz 180 wpisów dla Goszczanowa jako miejsca zamieszkania przedsiębiorcy. Najwięcej podmiotów prowadzi działalność w zakresie sekcji G klasyfikacji PKD 2007, tj. handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów mechanicznych, włączając motocykle (36%) oraz w zakresie sekcji F, tj. budownictwa (28%) Ponadto, wiele spośród zarejestrowanych firm związanych jest z produkcją i przetwarzaniem surowców rolnych (ok.11%).

Największe przedsiębiorstwa działające na terenie gminy to instytucje prywatne i publiczne dające największe zatrudnienie:

- Kanadyjskie Domy- Zbigniew Szewczyk,
- ASTRUM – Gotex Krystyna Czarnek,

- Murarstwo – Jurek Grzelak,
- Ubojnia Wiktor – Jan Maciejewski,
- Bank Spółdzielczy w Goszczanowie,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”,
- Urząd Pocztowy w Goszczanowie,
- Ośrodek Zdrowia w Goszczanowie,
- Spółdzielnia Kótek Rolniczych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy Goszczanów.

Gmina posiada 78,1 podmiotów gospodarczych na 10 tys. Mieszkańców, co plasuje ją na 11 miejscu w powiecie i 174 w województwie pod względem ilości podmiotów na 10 tys. mieszkańców. Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2011 roku Gmina Goszczanów plasuje się na 2 miejscu w powiecie oraz na 17 miejscu w województwie pod względem środków pozyskanych z budżetu Unii Europejskiej w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Stopa bezrobocia, według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sieradzu wynosiła na koniec 2014 roku 7,3% i była niższa od stopy bezrobocia w powiecie. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według stanu na koniec 2014 r. wynosiła 246 osób.

6.3. Ekologiczne przesłanki dalszego rozwoju działalności gospodarczej w gminie

Celem społecznym i ekonomicznym jest znalezienie kierunku aktywizacji rolnictwa, źródeł utrzymania dla ludności wiejskiej w sytuacji trudności ekonomicznych sektora rolnego i niewielkiej chłonności rynku pracy.

W sołectwach strefy północnej proponuje się obranie kierunku na zmniejszenie upraw z przestawieniem na rolnictwo ekologiczne i gospodarkę leśną. Skłaniają ku temu następujące przesłanki:

- stosunkowo niskie klasy gleb,
- stosunkowo „czyste” środowisko przyrodnicze, w tym:
  - dobre warunki aerasanitarne,
  - brak uciążliwego przemysłu,
  - wody, których jedynym (głównym) zanieczyszczeniem jest spływ z terenów rolniczych nawozy + melioracje
  - położenie w sąsiedztwie obszaru NATURA 2000 „Lipickie Mokradła” oraz Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Lipickie Błota”

Docelowo przy przeznaczeniu najłagodniejszych gleb na dolesienia, ochronie łągów, mokradł, bagien i renaturalizacji cieków wodnych, teren staje się atrakcyjny dla rozwoju agroturystyki.

Nie ogranicza się możliwości badania nowych złóż kopalnych. Zasady ewentualnej eksploatacji powinny być określone w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY GOSZCZANÓW

Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 7, w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z: potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniając w szczególności:

- a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Szczegółowo zagadnienia te zostały omówione w oddzielnym opracowaniu pn.: Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów. Poniżej przedstawiono wyniki tej analizy.

7.1 Analiza ekonomiczna

Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat gmina odnotowała systematyczny wzrost dochodów, które w 2014r. osiągnęły poziom 18 235 748,69 zł. Na dochód ogółem składają się subwencja ogólna, dochody własne, dotacje celowe z budżetu państwa oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej i inne środki określone w odrębnych przepisach.

Tabela 7.1.1. Dochody ogólne gminy Goszczanów w latach 2004-2014

Kategoria dochodu	2004	2009	2014
Dochody ogółem	8 635 543,00 zł	14 529 387,84 zł	18 235 748,68 zł
Dochody własne	2 092 086,00 zł	2 793 397,04 zł	5 459 432,86 zł
Subwencja ogólna	5 730 564,00 zł	8 446 433,00 zł	9 090 105,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, 2015.

Subwencje ogólne są przekazywane przez organy państwowe na zadania własne gmin i stanowią, łącznie z dochodami własnymi, podstawę do planowania wydatków budżetowych na dany rok. O przeznaczeniu środków przekazanych w ramach subwencji decyduje organ stanowiący – Rada Gminy Goszczanów.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2016. r. poz. 198 z późn. zm.) źródłami dochodów gminy są:

1) wpływy z podatków:

- od nieruchomości,
- rolnego,
- leśnego,
- od środków transportowych,
- dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej
- od spadków i darowizn,
- od czynności cywilnoprawnych;

2) wpływy z opłat:

- skarbowej,
- targowej,
- miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów,
- reklamowej,
- eksploatacyjnej
- innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

W strukturze dochodów własnych gminy Goszczanów największy udział mają udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa (41,0%), wpływy z usług (13%), oraz podatku rolnego (12%) i podatku od nieruchomości (9,9%). W 2004 r. wpływy z podatków stanowiących dochody budżetu państwa stanowiły ok. 37,7% dochodów własnych gminy. W analizowanym okresie zmniejszył się natomiast udział dochodów z podatku od nieruchomości z 18,5% dochodów własnych gminy w 2004 r. do 9,9% w 2014 r. Dochody osiągnęte z tytułu podatku rolnego w 2004 r. stanowiły 18,8% dochodów własnych, a w 2014r. jedynie 12%.

Wydatki gminy Goszczanów związane są z realizacją zadań, do których należą, zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446), wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów oraz z realizacją zadań, do których należą, zgodnie z art. 7, zadania własne zaspakajające zbiorowe potrzeby wspólnoty.

Wydatki ponoszone przez jednostki samorządu terytorialnego podzielić można pod względem przeznaczenia na dwie duże grupy:

- wydatki bieżące – związane z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania poszczególnych obiektów jednostek samorządu terytorialnego i zaspokajaniem bieżących potrzeb wynikających z realizacji zadań,

- wydatki inwestycyjne – służące podwyższaniu standardów i zakresu usług oraz szeroko rozumianemu rozwojowi jednostki samorządu terytorialnego.

Tabela nr 7.1.2. Wydatki gminy Goszczanów w latach 2004-2014

Wydatki	2004	2009	2014
Wydatki ogółem	8 896 556,00 zł	15 441 986,53 zł	16 340 942,24 zł
Wydatki bieżące	b.d.	11 756 595,63 zł	14 974 939,42 zł
Wydatki inwestycyjne	2 006 790,00 zł	3 685 390,90 zł	1 366 002,82 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, 2015.

W strukturze wydatków bieżących największy udział mają wydatki przeznaczone na oświatę i wychowanie, które od kilku lat niewiele spadają. Druga co do wielkości grupa wydatków bieżących związana jest z szeroko rozumianą pomocą społeczną, a kolejne grupy wydatków budżetowych stanowią wydatki na administrację publiczną, wydatki związane z transportem i łącznością oraz gospodarką komunalną i ochroną środowiska.

Tabela nr 7.1.3. Wydatki bieżące gminy Goszczanów w latach 2009-2014

Kategoria wydatków	2009	2014
Oświata i wychowanie	6 699 338,69 zł	6 985 867,75 zł
Pomoc społeczna	2 647 861,27 zł	2 499 765,96 zł
Administracja publiczna	1 504 887,90 zł	1 970 416,58 zł
Transport i łączność	808 423,16 zł	960 947,23 zł
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	280 761,31 zł	996 648,37 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, 2015.

7.2 Analiza środowiskowa

Uwarunkowania wynikające z przeprowadzonej analizy stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, predyspozycji geograficzno-klimatycznych oraz wyników inwentaryzacji poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, które warunkują rozwój przestrzenny, pozwalają określić predyspozycje i ograniczenia dla rozwoju określonych funkcji związanych z nowymi terenami przeznaczonymi pod zabudowę w gminie Goszczanów.

Tereny wyłączone z zabudowy:

- rzeki, mniejsze cieki, kanały, rowy stałe lub okresowe,
- zbiorniki wodne,
- tereny podmokłe, zabagnione,
- tereny izolowanych zagłębień bezodpływowych,
- tereny leśne i większe zadrzewienia,
- tereny łąk i pastwisk pełniących funkcje ekologiczne,
- tereny objęte ochroną konserwatorską,
- tereny cmentarzy,
- pomniki przyrody,
- tereny udokumentowanych złóż kopalin,
- tereny niezrekultywowanego wysypiska śmieci.

Tereny z ograniczeniami w zagospodarowaniu:

- tereny położone w granicach Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- tereny położone w granicach obszaru Natura 2000 Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Lipickie Mokradła,
- teren zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „ Lipickie Błota”,
- tereny charakteryzujące się płytkim poziomem wód gruntowych (do 1,0 m p.p.t.),
- tereny w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny predysponowane do wyznaczenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej, korzystnych warunkach glebowych (wysokie klasy bonitacyjne gleb II-III)

Pozostałe tereny korzystne dla zainwestowania:

- tereny zbudowane z gruntów mineralnych (piasków luźnych i gliniastych) o dużym zróżnicowaniu warunków gruntowo-wodnych i geotechnicznych, korzystne dla zabudowy z ograniczeniami,
- tereny zbudowane z gruntów mineralnych (piasków gliniastych i glin), o warunkach gruntowo-wodnych umożliwiających zainwestowanie oraz stosunkowo korzystnych warunkach geotechnicznych,
- tereny zbudowane z gruntów mineralnych (piaszczysto-żwirowych), bez ograniczeń geotechnicznych, bardzo korzystne dla zabudowy,
- tereny częściowo już zabudowane, w większości posiadające uzbrojenie techniczne, korzystne do kontynuowania na nich nowych inwestycji.

Analiza środowiskowa elementów środowiska przyrodniczego wskazuje nieznaczne przekształcenia środowiska przyrodniczego gminy. Stopień degradacji poszczególnych komponentów jest nieznaczny. Niewielkie pogorszenie stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego wynika z lokalnej emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych z indywidualnych palenisk domowych, zakładów produkcyjno-usługowych oraz emisji spalin ze środków transportu wzdłuż najbardziej uczęszczanych

szlaków komunikacyjnych. Nieznaczne pogorszenie stanu wód powierzchniowych jest wynikiem zrzutu ścieków, przede wszystkim pochodzących z gospodarstw domowych.

Powyższe uwarunkowania nie stwarzają szczególnych ograniczeń dla rozwoju przestrzennego. Przy wyznaczaniu nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie istotne jest jednak uwzględnienie wymagań wynikających z uwarunkowań przyrodniczych, a zwłaszcza obszarów objętych formami ochrony przyrody, lasów, trwałych użytków zielonych, zadrzewień i dolin rzecznych oraz terenów rolniczych najwyższych klas bonitacyjnych. Należy również pamiętać, iż nowe inwestycje powinny być lokalizowane przede wszystkim na obszarach, które z obiektywnych przyczyn są najbardziej atrakcyjne dla zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze.

7.3. Analiza społeczna

7.3.1. Liczba ludności i jej zmiany

Gmina Goszczanów należy do obszarów słabo zaludnionych na tle powiatu sieradzkiego. Wskaźnik gęstości zaludnienia kształtuje się poniżej średniej przypadającej na gminy powiatu i w 2015 roku wynosił 46 osób/km² (średnia dla powiatu sieradzkiego to 80 osób/km²). Gęstość zaludnienia w gminie Goszczanów jest zdecydowanie niższa od średniej dla województwa (137 osób/km²) i od średniej krajowej wynoszącej 123 osoby/km². Analizując gęstość zaludnienia w gminie na przestrzeni ostatnich 10 lat obserwujemy niewielką tendencję spadkową.

Tabela nr 7.3.1.1. Gęstość zaludnienia w os./km²

Jednostka	2005	2010	2015
gmina Goszczanów	47	47	46
pow. sieradzki	81	81	80
woj. łódzkie	141	140	137
Polska	122	123	123

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych.

Według danych Urzędu Gminy w Goszczanowie na dzień 31.12.2015r. gminę Goszczanów zamieszkiwało 5591 mieszkańców.

W gminie obserwuje się zjawisko zmniejszania się liczby mieszkańców. W ciągu ostatnich 15 lat liczba ludności gminy zmniejszyła się o 397 osób. Spowodowane jest to głównie ujemnym saldem migracji, gdyż przyrost naturalny jest w poszczególnych latach zmienny i oscyluje wokół zera.

Tabela nr 7.3.1.2. Liczba mieszkańców gminy Goszczanów w latach 2000-2015

Data	Liczba mieszkańców
31.12.2015	5591
31.12.2014	5626
31.12.2013	5668
31.12.2012	5686
31.12.2011	5722
31.12.2010	5720
31.12.2009	5679
31.12.2008	5738
31.12.2007	5766
31.12.2006	5784
31.12.2005	5819
31.12.2004	5852
31.12.2003	5887
31.12.2002	5935
31.12.2001	5927
31.12.2000	5988

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Goszczanowie

Analizując strukturę wieku mieszkańców pod kątem wieku produkcyjnego o nieprodukcyjnego, okazuje się, że w wieku produkcyjnym w 2015 r. było w Gminie Goszczanów 64,0% ogólnej liczby mieszkańców, zaś w wieku przedprodukcyjnym 16,0% i poprodukcyjnym 19,9% mieszkańców. Dla porównania w 2000 r. udział grupy przedprodukcyjnej był znacznie wyższy i wynosił 22,1%, grupy produkcyjnej 58,5% i grupy w wieku poprodukcyjnym 19,4%.

Tabela nr 7.3.1.3. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w gminie Goszczanów

Rok	Wiek						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	przedprodukcyjny		produkcyjny		poprodukcyjny		
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	
2000	1323	653	3504	1585	1161	761	41,5
2005	1160	570	3565	1642	1094	717	38,7
2010	985	459	3670	1642	1065	707	35,8
2015	1087	519	3366	1500	1122	751	39,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych

Tabela nr 7.3.1.4. Ruch naturalny i migracje ludności w gminie Goszczanów

Rok	Urodzenia żywe	Ruch naturalny		Przyrost naturalny	Migracje wewnętrzne na pobyt stały		
		Zgony			Napływ	Odływ	Saldo migracji
		ogółem	w tym niemowląt				
2000	73	76	1	-3	71	85	-14
2005	66	66	-	0	50	81	-31
2010	54	58	-	-4	64	63	1
2014	60	77	-	-17	26	44	-18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych

Przyrost naturalny w 2014 r. w gminie był ujemny i wynosił -17. Liczba ludności w gminie systematycznie spada. Liczba ludności w wieku produkcyjnym wykazuje wzrost, wzrasta jednak liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to powolny wzrost średniego wieku mieszkańców gminy.

Tabela nr 7.3.1.5. Liczba mieszkańców w Gminie Goszczanów według miejscowości (stanu na 31.XII.2015r.)

Nazwa	Powierzchnia ogólna obrębu (ha)	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia na 1km ²
Chlewo	584,27	295	50
Chwałęcice	457,23	247	54
Czerniaków	232,29	71	31
Gawłowice	341,96	135	39
Goszczanów	995,22	852	86
Karolina	644,17	221	34
Kaszew	729,18	363	50
Klonów	221,78	121	55
Lipicze Górne	289,23	65	22
Lipicze Wieś	270,1	210	78
Poniatów	521,18	249	48
Poniatówek	198,54	78	39
Poprężniki	379,22	154	41
Poradzew	487,66	228	47
Rzężawy	150,36	79	53
Sokołów	723,87	135	19
Stojanów	416,31	207	50
Strachanów	420,71	161	38
Sulmów	520,4	246	47
Sulmówek	214,9	92	43
Świnice Kaliskie	371,06	164	44
Wacławów	197,56	78	39
Waliszewice	332,39	167	50
Wilczków	703,93	271	38
Wilkszyce	317,04	145	46
Wola Tłomakowa	591,13	246	42
Wroniawy	479,03	142	30
Ziemięcín	362,14	169	47
Gmina ogółem	12301	5591	45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Goszczanów

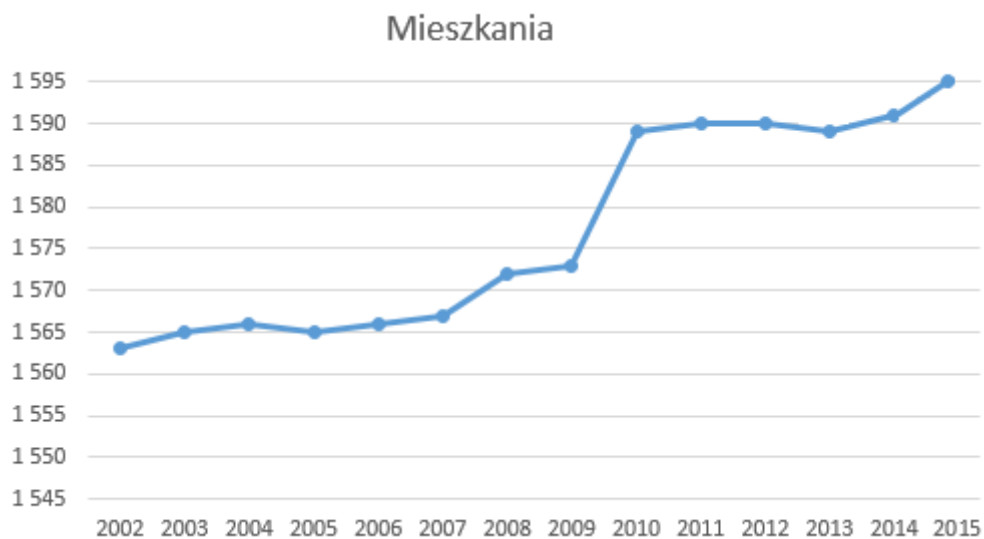
7.3.2. Warunki mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe gminy Goszczanów, według banku danych lokalnych GUS w 2015 r. obejmowały łącznie 1595 mieszkań z 6612 izbami. Własność osób fizycznych stanowi większość mieszkań, gmina dysponuje 14 mieszkaniami znajdującymi się w zasobach komunalnych. Przeciętna liczba izb w mieszkaniu wynosi 4,14 natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi 100,8 m² i była większa o 3,8 m² w stosunku do okresu sprzed 12 lat.

Tabela 7.3.2. Zasoby mieszkaniowe w latach 2002-2015r.

Zasoby mieszkaniowe	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²
2002	1 563	6 237	151 645
2003	1 565	6 250	151 925
2004	1 566	6 258	152 032
2005	1 565	6 253	151 933
2006	1 566	6 259	152 051
2007	1 567	6 267	152 277
2008	1 572	6 290	152 849
2009	1 573	6 296	153 094
2010	1 589	6 574	160 154
2011	1 590	6 579	160 317
2012	1 590	6 579	160 248
2013	1 589	6 575	160 168
2014	1 591	6 587	160 416
2015	1 595	6 612	161 187

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, 2015.

Wykres 7.3.2. Liczba mieszkań w Gminie Goszczanów w latach 2002-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, 2015

Tabela 7.3.3. Zmiany przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę w latach 2004 – 2015

Rok	Powierzchnia w m ²
2004	26,0
2005	26,1
2006	26,3
2007	26,4
2008	26,6
2009	27,0
2010	28,0
2011	28,0
2012	28,2
2013	28,3
2014	28,5
2015	28,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, 2016

Na podstawie analizy zmian cech ilościowych zasobów mieszkaniowych w ostatnim dziesięcioleciu, prognozuje się dalszy przyrost liczby mieszkań, a także wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w założonej 30 letniej perspektywie planistycznej, o około 15% w stosunku do roku 2014. Związane jest to przede wszystkim z potrzebą poprawy warunków zamieszkania mieszkańców gminy Goszczanów oraz zmianą wzorów życia rodzinnego. Drugi czynnik dotyczy problematyki zaniku domów wielopokoleniowych (obejmujących trzy lub więcej pokoleń), jako formy zamieszkania dla rodzin. Obecna przemiana modelu rodziny w której dzieci opuszczają dom zostawiając rodziców na dużej powierzchni mieszkania przyczynia się do wzrostu wymienionych w powyższej tabeli cech.

Do innych czynników wpływających na powyższy stan możemy zaliczyć:

- starzenie się społeczeństwa
- samotność starszych ludzi
- migracje młodych ludzi
- większa liczba rodziców samotnie wychowujących dzieci
- wzrost liczby tzw. singli
- pary bezdzietne

7.4. Prognoza demograficzna

Prognoza demograficzna obejmuje przewidywanie kształtowania się w przyszłości zjawisk i procesów demograficznych, ich kierunków oraz tempa rozwoju, jak również przemian strukturalnych. Przewidywanie przyszłych kierunków zmian procesów demograficznych zawsze jest obarczone dużą niepewnością.

Prognozę demograficzną dla gminy Goszczanów oparto na danych Głównego Urzędu Statystycznego. Niestety prognoza ta odnosi się jedynie do poziomu powiatów, zatem jedyną możliwością było przyjęcie danych charakteryzujących cały powiat sieradzki i na ich podstawie określenie prognozowanej liczby ludności na obszarze gminy Goszczanów.

Prognozę demograficzną przedstawiono w założonym horyzoncie czasowym obejmującym najbliższe 30 lat. W pierwszej kolejności określono prognozowaną zmianę liczby ludności w latach 2015-2045 w ujęciu procentowym (tab. 7.4.1.). Następnie uzyskane wartości wskaźników odniesiono do aktualnej liczby ludności na obszarze gminy Goszczanów i w ten sposób określono prognozowaną liczbę ludności w założonej perspektywie czasowej (Wykres nr 7.4.3.).

W tabeli 7.4.2. zaprezentowano uzyskane wyniki dotyczące prognozowanej liczby ludności, w tym w podziale na obszar gminy w 2045 roku.

Tabela nr 7.4.1. Prognozowana zmiana liczby ludności w latach 2015-2045

Nazwa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
gmina Goszczanów	-9,03%	-8,24%	-9,82%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2015.

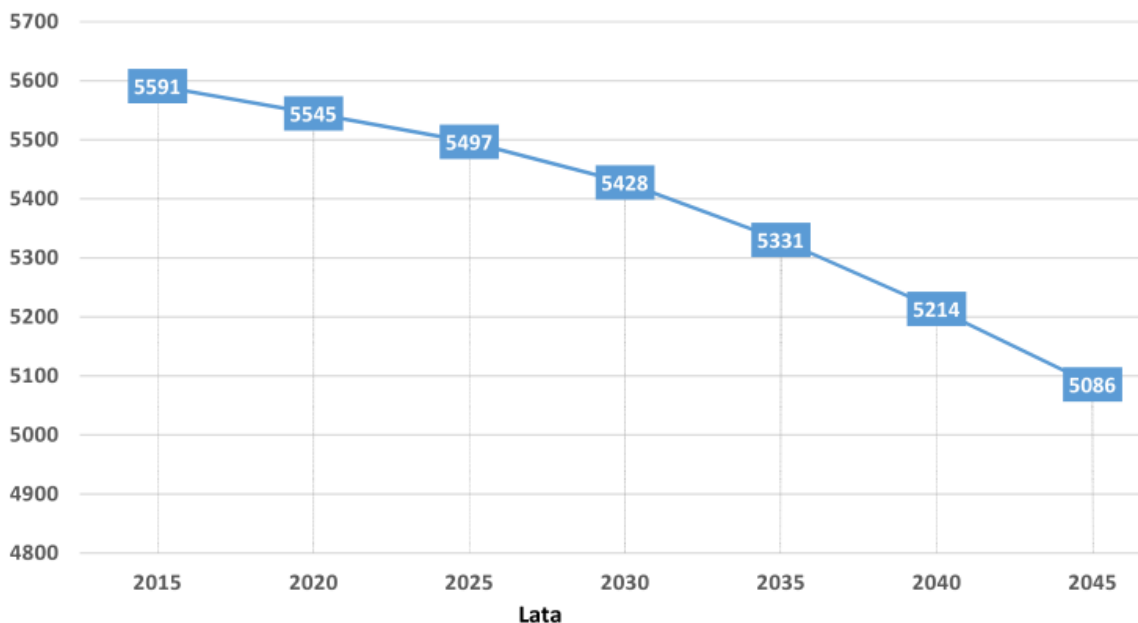
Tabela nr 7.4.2. Prognozowana liczba ludności w 2045

Nazwa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
gmina Goszczanów	5086	2579	2507

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2015.

Wykres nr 7.4.3. Prognozowane zmiany w liczbie ludności gminy Goszczanów w latach 2015-2045

Liczba ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych, GUS 2015.

Analizując dane zamieszczone w powyższej tabeli należy stwierdzić, iż w okresie perspektywicznym 30 lat, ludność gminy Goszczanów zmniejszy się średnio o 9% w stosunku do stanu ludności w 2015 r.

Uwarunkowania demograficzne stanowią istotny argument przemawiający za racjonalizacją polityki przestrzennej. Nowe tereny przeznaczone pod zainwestowanie, przede wszystkim pod zabudowę mieszkaniową, powinny uwzględniać faktyczne zmiany w zakresie przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, tendencje w zakresie wzrostu średniej powierzchni mieszkań i potrzebę poprawy warunków zamieszkania w zakładanej perspektywie planistycznej, biorąc pod uwagę prognozowaną depopulację gminy.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU WŁASNOŚCI TERENÓW

Na podstawie analizy lokalizacji terenów komunalnych można stwierdzić, iż zasoby te są nieliczne. W związku z tym nieznacznie wpływają na kształtowanie polityki przestrzennej gminy.

Pojedyncze działki gminne posiadają większą powierzchnię, jednak tereny te są w znacznej mierze zainwestowane, natomiast działki wolne od zabudowy usytuowane są głównie na terenach niewskazanych do urbanizacji. Ponadto znaczne rozproszenie terenów komunalnych, ich lokalizacja na terenach niewskazanych do zabudowy oraz niewielki areał ograniczają możliwości prowadzenia aktywnej polityki przestrzennej przez Radę i Wójta.

Z analizy terenów własności Skarbu Państwa wynikają, iż zasoby terenów Skarbu Państwa są znacznie większe w porównaniu z komunalnymi. W części północno-zachodniej znajdują się działki o dużych areałach, stanowiące duże kompleksy leśne oraz pojedyncze działki w postaci cienkich smug znajdujących się na terenach łąk, pastwisk oraz w dolinach rzek. Z punktu kształtowania polityki przestrzennej są to obszary wyłączone oraz z ograniczoną możliwością wprowadzania zabudowy.

Pozostałe działki stanowiące własność komunalną lub Skarbu Państwa (w przyszłości po przeprowadzeniu komunalizacji) wolne od zabudowy i położone na obrzeżach dzisiaj zurbanizowanych terenów są nieliczne. Tak więc w tym zakresie, ich lokalizacja i udział w ogólnej strukturze własności stanowi znikome uwarunkowanie dla przyszłego zagospodarowania przestrzennego gminy.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

9.1. Zagrożenie powodziowe

Występowanie powodzi jest uwarunkowane okresowym, ale bardzo silnym zwiększeniem zasilania rzek opadami atmosferycznymi lub wodą roztopową. Zagrożenie powodzią zależy także od hipsometrii zlewni i jej lesistości oraz od możliwości retencjonowania wody w dużych i małych zbiornikach wodnych, polderach i rowach.

Stałymi obszarami występowania zagrożeń powodziowych jest dolina rzeki Swędrni. Na innych fragmentach obszaru gminy Goszczanów, poza doliną Swędrni i jej dopływów - Swędry i Kanału Stojanowskiego występuje problem okresowych podtopień.

Na terenie gminy Goszczanów występują generalnie dwa rodzaje wezbrań powodziowych:

- powódzie roztopowe,
- powódzie opadowo-rozlewowe.

Powódzie roztopowe, mające miejsce głównie w marcu i kwietniu, spowodowane są tajaniem pokrywy śnieżnej i powstawaniem zatorów (stany wysokie rzek).

Powódzie typu opadowo-rozlewowego, występujące głównie w lipcu i w sierpniu, związane są z deszczami o dużej intensywności lub o charakterze nawalnym.

Na zagrożenie wodami powodziowymi narażone są tereny położone w dolinie rzeki Swędrni i dolinach pobocznych we wsiach: Sulmówek, Sulmów, Rzężawy, Świnice Kaliskie, Wola Tłomakowa.

W aspekcie przyrodniczym Swędra pełni rolę korytarza ekologicznego, który funkcjonuje w szerokim układzie regionalnych powiązań przyrodniczych. Stanowi drogę swobodnej migracji gatunków flory i fauny.

9.2. Zagrożenia osuwaniem się mas ziemnych

W gminie Goszczanów nie występują zagrożenia związane z osuwaniem się mas ziemnych.

9.3. Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego

Za bezpieczeństwo publiczne w gminie Goszczanów odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Sieradzu oraz Komisariat Policji w Warcie. W gminie funkcjonuje 12 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostki te działają i mają swoje zaplecze we wsiach: Chlewo, Goszczanów, Gawłowice, Kaszew, Lipicze Wieś, Poniatów, Sokołów, Wacławów, Waliszewice, Wilczków, Wola Tłomakowa, Ziemięcín.

10. UWARUNKOWANIA WNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

W gminie Goszczanów nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, WYZNACZONYCH TERENÓW GÓRNICZYCH ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Gmina nie jest zasobna w złoża kopalin użytecznych. Występują tu trzy udokumentowane złoża surowców naturalnych: złoża piasku i piasku ze żwirem: „Poradzew” oraz złoża piasku „Sokołów” i „Janówek”.

W dolinie Swędrni i jej dopływów występują mady i piaski rzeczne o łącznej miąższości 2-3 m. Między wsiami Lipicze i Lipicze Olendry, w północnej części Gminy, popularne są również torfy.

W gminie znajduje się kilka dzikich wyrobisk, będących świadectwem dawnego i współczesnego wydobycia kruszywa przez okolicznych mieszkańców. Niektóre z nich pozarastały roślinnością.

Tabela nr 11.1. Udokumentowane złoża na terenie gminy Goszczanów

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia (ha)
1	Poradzew	Piasek i piasek ze żwirem	10,49
2	Sokołów	Piasek	0,6
3	Janówek	Piasek	3,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PIG

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

12.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu komunikacji

Miejscowość Goszczanów położona jest na peryferiach województwa łódzkiego. Przez obszar Gminy nie przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie. Najbliższa stacja kolejowa PKP znajduje się w sąsiedniej gminie Błaszki (tylko transport osobowy) na trasie relacji Kalisz – Sieradz. Brak dobrego połączenia z miastem wojewódzkim Łódź może powodować peryferyzację gminy i utrudniać przemiany społeczno – gospodarcze. W pobliżu miejscowości Goszczanów przebiega droga krajowa nr 83, droga wojewódzka nr 471 oraz autostrada A2.

Na układ drogowy Gminy Goszczanów składają się:

- drogi powiatowe o łącznej długości 77,3 km.
- drogi gminne o łącznej długości 47,057 km:

Tabela nr 12.1.1. Drogi powiatowe

Numer	Relacja	Długość (km)	Rodzaj
1732E	Ziemięcín – Goszczanów	14,8	Bitumiczna
1737E	Chlewo – Warta	4,5	Bitumiczna/tłuczniowa
1742E	Goszczanów – Jeziorsko	11,2	Bitumiczna
1744E	Poradzew – Tądów G.	3,8	Bitumiczna
1745E	Poprężniki – Cielce	2	Bitumiczna
1746E	Goszczanów – Rzęzawy	9	Bitumiczna/tłuczniowa
1738E	Mroczi – Chwałęcice	3,4	Bitumiczna
1739E	Świnice Kaliskie – Krąków	5,3	Bitumiczna
1740E	Klonów – Sokołów	12,5	Bitumiczna/tłuczniowa
1741E	Kaszew – Klonów	4,4	Bitumiczna
1747E	Sokołów – Chlewo	6,4	Bitumiczna/tłuczniowa

Tabela nr 12.1.2 Drogi gminne

Numer	Relacja	Długość (km)	Rodzaj
G114401	Goszczanów-Wroniawy-Karolina-Lipicze Olendry	6,878	Bitumiczna
G114402	Goszczanów-Wroniawy-Lipicze-Lipicze Górne	6,809	Bitumiczna/tłuczniowa
G114403	Goszczanów-Wroniawy-Poniatówek-Czerniaków	5,818	Tłuczniowa
G114404	Wilczków-granica gminy (Miłkowice)	3,13	Tłuczniowa
G114405	Kaszew-Poniatówek-Poniatów-Gawłowice-Waławów	5,792	Bitumiczna/tłuczniowa
G114406	Klonów-Czerniaków-Strachanów-granica gminy (Zadąbrów)	4,271	Tłuczniowa
G114407	Klonów-Czerniaków-granica gminy (Poddebina)	1,751	Bitumiczna
G114408	Klonów-granica gminy (Klonówek)	0,492	Bitumiczna
G114409	Wola Tłomakowa –Świnice Kaliskie	2,925	Tłuczniowa
G114410	Strachanów-Poprężniki	3,055	Tłuczniowa
G114411	Poradzew-Waławów-granica gminy (Cielce)	2,445	Bitumiczna
G114412	Poprężniki-granica gminy (Socha)	0,88	Tłuczniowa
G114413	Chwałęcice-granica gminy (Morawki)	1,864	Tłuczniowa
G114414	Poprężniki (łącząca drogi powiatowe 1746E,1737E)	0,524	Tłuczniowa
G114415	Chwałęcice-Chlewo	0,92	Bitumiczna
G114416	ul. Boczna	0,734	Tłuczniowa

Źródło: Dane Urzędu Gminy Goszczanów

Parametry dróg są bardzo zróżnicowane, od dobrych dla dróg powiatowych do średnich i złych, jeśli chodzi o gminne. Drogi gminne w większości posiadają nawierzchnie gruntowe utwardzone szlaką i nieutwardzone; szerokość jezdni generalnie kształtuje się w granicach 4,0-5,0, a szerokość pasa drogowego wynosi średnio ~ 10m.

Sieć dróg gminnych rolniczych w większości posiada nawierzchnię gruntową naturalną bez wykształconej jezdni, zapewnia ona jednak, z racji znacznej gęstości dobrą dostępność do siedlisk i pól.

Podsumowując należy stwierdzić że sieć drogowa w gminie Goszczanów charakteryzuje się bogatym układem drogowym. Na 1km² obszaru gminy przypada około 0,99 km dróg klasyfikowanych (bez dróg śródpolnych i rolniczych). Sieć ta zaspokaja potrzeby w gminy w sposób dostateczny, bowiem gmina jest słabo zaludniona.

Przewozy osób realizowane są przez komunikację PKS i transport prywatny. Istnieją połączenia autobusowe z Turkiem, Kaliszem, Sieradzem oraz ośrodkami lokalnymi – Błaszki, Warta, Koźminek, Lisków, Kawęczyn.

12.2. Zaopatrzenie w wodę

Stan zwodociągowania obszaru gminy wynosi ok. 99%, co plasuje Gminę na jednym z pierwszych miejsc w województwie łódzkim. Długość sieci wynosi 171,5 km. Procent ogółu ludności korzystającej z instalacji wodociągowej wynosił wg GUS na koniec 2010 r. 98,3%.

Woda dostarczana jest ze studni głębinowych. Ujęcia wody i stacje uzdatniania znajdują się w miejscowościach:

- Goszczanów- stacja uzdatniania wody, studnia na głębokości 120,0 m o wydajności 62 m³/h,
- Ziemięcín- stacja uzdatniania wody studnia na głębokości 100,0 m o wydajności 54 m³/h,
- Sulmów- stacja uzdatniania wody, studnia na głębokości 140,0 m o wydajności 15m³/h,
- Chlewo- stacja uzdatniania wody, studnia na głębokości 120,0 m o wydajności 33m³/h,
- Gawłowice- ujęcie wodociągowe, studnia na głębokości 130,0 m o wydajności 47,83m³/h.

Wg danych GUS mimo utrzymującej się na tym samym poziomie procentowej liczby ludności korzystającej z wodociągów stopniowo wzrasta zużycie wody – od 2006 r. wzrosło o 6,1 m³.

Ponadto na terenie gminy Goszczanów znajdują się inni użytkownicy zasobów wód podziemnych:

- Sokołów – studnia publiczna
- Wola Tłomakowa 34 – użytkownik prywatny
- Sulmówek 20– użytkownik prywatny
- Chwałęcice 23 – użytkownik prywatny
- Stojanów 20 – zakład masarski

- Poniatów 13 – studnia prywatna
- Poniatów 13a- ubojnia
- Poniatów 73 – użytkownik prywatny
- Poradzew 17 – użytkownik prywatny
- Poprężniki, działka o nr ewid.91 –studnia prywatna
- Poprężniki, działka o nr ewid.153/1 – studnia prywatna na potrzeby gospodarstwa rolnego
- Strachanów 33 – studnia prywatna na potrzeby gospodarstwa rolnego
- Strachanów, działka o nr ewid. 108 - studnia prywatna na potrzeby gospodarstwa rolnego

12.3. Gospodarka ściekowa

Rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Goszczanów zdecydowanie nie nadążył za dynamicznym rozwojem sieci wodociągowych. Na terenie gminy funkcjonuje jedna biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości do 110 dm³/dobę, wybudowana przy udziale środków europejskich (ZPORR). W 2014 r. oczyszczalnia obsługiwała już 800 osób, co w porównaniu do 430 osób z 2009 r. stanowi znaczący wzrost.

Stopniowo wzrasta długość sieci kanalizacyjnej, ilość podłączonych do niej gospodarstw oraz ilość odprowadzanych ścieków (dane GUS). W 2014 r. wg danych z UG ilość ścieków odprowadzonych wzrosła do 29 000 m³.

12.4. Zaopatrzenie w gaz

Na obszarze gminy brak sieci gazowej gazu ziemnego. Możliwości rozwoju gazyfikacji sieciowej mogą się pojawić po wybudowaniu projektowanego odejścia Błaszki – Warta – Goszczanów wraz ze stacją redukcyjną w Goszczanowie od gazociągu przesyłowego DN400 dla środkowej części dawnego województwa sieradzkiego relacji Kalisz – Sieradz.

12.5. Elektroenergetyka

Energia elektryczna dostarczana jest do gminy dwiema liniami wyprowadzonymi ze stacji „Błaszki” oraz „Sieradz”. Istniejący system zasilania liniami 15 kV zaspokaja (wg danych PRL z 2004 r.) obecne i perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne, przy założeniu umiarkowanego tempa rozwoju gminy i standardowych przerw w dostarczaniu energii.

12.6. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy funkcjonują kotłownie całopalne oraz indywidualne piece gazowe na propan-butan, olejowe i energię elektryczną. Zasoby mieszkaniowe charakteryzują się niską wydajnością energetyczną budynków, a niski stan techniczny sprawia, że wydatki związane z bieżącym utrzymaniem

wzrastają. W ramach najbliższych inwestycji w gminie przewidziano termomodernizację zespołu Szkół w Chlewie.

12.7. Uwarunkowania wynikające z diagnozy telekomunikacji i łączności publicznej

Przez teren gminy przebiega linia światłowodowa Blaszkki – Goszczanów oraz korytarz teletransmisyjny Łódź / Zygry – Kalisz. Na terenie gminy istnieje możliwość świadczenia usług szerokopasmowego dostępu do Internetu (złącza TP SA) oraz działają prywatni dostawcy oferujący dostęp do Internetu drogą radiową. W Goszczanowie istnieje stacja telefonii komórkowej (Plus, Centertel). Projektuje się rozbudowę centrali. W związku z centralą jest możliwość świadczenia usług szerokopasmowych takich jak: ISDN, SDI, łącza dzierżawione. Planuje się w perspektywie (kilkuletniej) system radiowego dostępu.

12.8. Gospodarka odpadami

Gmina Goszczanów jest członkiem Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”. Związek powstał w 1998 roku. Skupia obecnie 20 miast i gmin z województwa wielkopolskiego i łódzkiego na łącznym obszarze 2tys. km², zamieszkanym przez ok. 320tys. mieszkańców.

Celem działania Związku jest opracowanie i realizacja programu polegającego na kompleksowym i zgodnym z wymogami Unii Europejskiej rozwiązaniu problemu gospodarki odpadami komunalnymi. Kluczowym punktem programu jest stworzenie silnego centrum gospodarki odpadami poprzez budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „ORLI STAW” w Prażuchach Nowych, gm. Ceków Kolonia. Zakład jest zlokalizowany na otoczonym lasami obszarze około 22 hektarów. Inwestorem, właścicielem terenu oraz użytkownikiem jest Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”.

Istotnym elementem systemu są zakłady odzysku i unieszkodliwiania odpadów, które ze względów ekonomicznych obsługiwać powinny powyżej 300 tys. mieszkańców. Takim zakładem jest Zakład Utylizacji i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Prażuchach Nowych. Budżet tej inwestycji znacznie przekracza możliwości finansowe samorządów zrzeszonych w Związku. Rozważając różne możliwości pozyskania finansowania złożono w dniu 11 lutego 2000 roku wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia z funduszu przedakcesyjnego ISPA. Po przejściu przez wniosek procedury akceptacyjnej, memorandum finansowe (dokument przyznający środki na współfinansowanie inwestycji) zostało w dniu 27 listopada 2002 roku podpisane przez Unię Europejską, a w dniu 18 lutego 2003 roku przez Rząd Polski.

Na terenie Gminy Goszczanów odbiorem odpadów w 2010 r. zajmowały się 3 jednostki. Wg danych GUS w latach 2006-2010 roczna ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych wzrosła w Gminie Goszczanów ponad dwukrotnie (z 94 ton do 227 ton).

Brak danych ilościowych na temat prowadzenia na terenie gminy zbiórki selektywnej. Wg „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Goszczanów” od 2007 r. odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych oraz obiektach użyteczności publicznej i obsługi ludności gromadzone są selektywnie (w podziale na mokre i suche) i przekazywane są do ZUiUOK Orli Staw. Podobnie odpady niebezpieczne w odpadach komunalnych zebrane selektywnie z terenu gminy powinny być przekazywane do ZUiUOK Orli Staw (gm. Ceków), gdzie będą przechowywane w magazynie czasowego składowania odpadów niebezpiecznych.

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Podstawę określenia kierunków zmian w strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy stanowiły wnioski wynikające z analizy uwarunkowań stanu istniejącego, dotychczasowej polityki przestrzennej gminy (dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego), złożone wnioski o zmianę przeznaczenia terenów oraz wnioski z analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy w tym bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. Przy określaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów nie uwzględniono audytu krajobrazowego z uwagi na jego brak.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzić można, iż w przestrzeni gminy Goszczanów wyróżniają się następujące kategorie terenów:

- a) Tereny przeznaczone do zabudowy i zagospodarowania z przewagą funkcji mieszkaniowej:
  - Tereny zabudowy zagrodowej
  - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
  - Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- b) Tereny przeznaczone do zabudowy i zagospodarowania z przewagą funkcji usługowych lub produkcyjnych:
  - Tereny usług (komercyjnych, publicznych, oświaty, kultu religijnego)
  - Tereny produkcyjno-usługowo-magazynowe
  - Tereny usług sportu i rekreacji
- c) Tereny wyłączone spod zabudowy i o ograniczonych możliwościach zabudowy:
  - Tereny rolniczych wyższych klas bonitacyjnych (I-III)
  - Tereny rolniczych niższych klas bonitacyjnych (IV-VI)

- Tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień i dolin rzecznych
- Tereny lasów
- Tereny lasów ochronnych
- Tereny przeznaczone do zalesienia
- Tereny zieleni urządzonej
- Tereny cmentarzy
- Tereny wód powierzchniowych
- Tereny eksploatacji kruszyw naturalnych

Realizując kierunki zagospodarowania przestrzennego, określone w niniejszym Studium, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy także uwzględniać istniejące użytkowanie i zagospodarowanie terenów, ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydane decyzje o pozwoleniu na budowę, a ponadto szczegółowe uwarunkowania środowiska przyrodniczego (ukształtowanie terenu, wody powierzchniowe, formy ochrony przyrody, zieleni, itp.) i kulturowego. Dlatego na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się pewne korekty granic poszczególnych terenów przeznaczonych do zabudowy i zainwestowania, wynikające z indywidualnych analiz przeprowadzonych dla poszczególnych terenów. Ponadto, w planach miejscowych zawsze możliwe jest zmniejszenie powierzchni terenów wskazanych do zabudowy i zainwestowania oraz pozostawienie ich w dotychczasowym użytkowaniu rolnym lub leśnym.

Określone w Studium przeznaczenie, przypisane poszczególnym terenom, rozumieć należy, jako podstawowe (wiodące). Zatem w ramach każdej ustalonej funkcji na danym obszarze dopuszcza się wydzielenie terenów dla lokalizacji obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg oraz zieleni, a także innych inwestycji celu publicznego. Dopuszcza się również wprowadzanie na terenach o określonym przeznaczeniu funkcji uzupełniających, a niekolidujących z przeznaczeniem podstawowym, to znaczy niepowodujących powstania uciążliwości dla terenów sąsiednich przy jednoczesnym uwzględnieniu wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.

1.1. Tereny przeznaczone do zagospodarowania z przewagą funkcji mieszkaniowej

Niekorzystne ze względów krajobrazowych komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych jest wprowadzanie zabudowy rozproszonej, wykorzystującej tereny bardzo oddalone zarówno od siebie, jak i od istniejącej jednostki osadniczej. Podstawowym celem przy zagospodarowaniu terenów jest dążenie do porządkowania przestrzeni poprzez uzupełnienie istniejącej struktury, wypełnianie luk w zabudowie oraz kontynuowanie zabudowy wokół istniejących jednostek osadniczych w sposób nawiązujący do jej charakteru.

Dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy, jej modernizację, rozbudowę i przebudowę, z uwzględnieniem potrzeby podporządkowania istniejącej zabudowy, jej uzupełnienia i dostosowania do nowych warunków

Należy dążyć do tego, aby ciągi zabudowy były spójne pod względem architektonicznym i przestrzennym poprzez określanie w planach miejscowych wymogów odnośnie:

- wysokości budynków,
- kształtu dachu,
- maksymalnej szerokości elewacji frontowej,
- minimalnych szerokości frontów działek,
- kolorystyki, ogrodzeń, materiałów wykończeniowych itd.

Zakłada się kształtowanie zabudowy mieszkaniowej poprzez wydzielenie następujących kategorii obszarów:

- Tereny zabudowy zagrodowej,
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej

✓ TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA

Tereny zabudowy zagrodowej na rysunku Studium obejmują następujące rodzaje zabudowy: zagrodowa, wolnostojąca.

Tereny przeznaczone dla zabudowy zagrodowej - obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej oraz tereny przeznaczone dla lokalizacji nowej.

W ramach terenów utrzymuje się istniejącą zabudowę zagrodową z możliwością rozbudowy, przebudowy, modernizacji i budowy obiektów związanych z prowadzeniem gospodarstw rolnych i ogrodniczych. Dopuszcza się lokalizacje nowej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz zabudowy związanej z agroturystyką i rekreacją indywidualną, jak i przystosowanie dla tych funkcji istniejącej zabudowy zagrodowej.

Na terenach zabudowy zagrodowej dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze gospodarstw produkcji roślinnej i zwierzęcej z ograniczeniem oddziaływania do granic własnej nieruchomości, przy czym na terenach położonych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, nie powinno się prowadzić działalności (poza uzasadnionymi przypadkami) związanych z chowem lub hodowlą zwierząt kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W granicach opisywanych terenów dopuszcza się lokalizację nieuciążliwych usług podstawowych i drobnego rzemiosła (głównie jako wbudowanych w budynek mieszkalny lub gospodarczy). W przypadku realizacji obiektu usługowego zaleca się realizację miejsc postojowych w ilości przewidzianej dla zabudowy usługowej.

Przy realizacji w/w zagospodarowania obowiązuje:

- ścisłe podporządkowanie realizowanego zainwestowania ochronie wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- dopuszczona zabudowa, nie spowoduje obniżenie jakości środowiska przyrodniczego i nie naruszy harmonii krajobrazu.

Tereny zabudowy zagrodowej - parametry i wskaźniki urbanistyczne

Tereny zabudowy zagrodowej		
Parametry i wskaźniki urbanistyczne		wartość
Wskaźnik intensywności zabudowy		maksymalnie do 0,6
Udział powierzchni biologicznie czynnej		minimum 30%
Minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych		1000 m ²
Maksymalna wysokość zabudowy	budynki mieszkalne	12 m
	budynki usługowe	10 m
	budynki gospodarcze, inwentarskie i garażowe	14 m

✓ TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na rysunku Studium obejmują następujące rodzaje zabudowy: wolnostojąca, szeregowa, bliźniacza, rezydencjonalna oraz zagrodowa.

Tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - obejmują głównie tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej. W granicach tych terenów występuje także zabudowa zagrodowa, która może być zachowana z możliwością ograniczonej rozbudowy nie powodującej wzajemnych kolizji obniżających poziom warunków zamieszkania lub przystosowana do potrzeb zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, rekreacji indywidualnej, agroturystyki. Na terenach zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się lokalizację nieuciążliwych usług podstawowych oraz zabudowy związanej z rekreacją indywidualną (głównie jako wbudowanych w budynek mieszkalny lub gospodarczy). W przypadku realizacji działalności usługowej zaleca się realizację miejsc postojowych w ilości przewidzianej dla zabudowy usługowej.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - parametry i wskaźniki urbanistyczne

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej		
Parametry i wskaźniki urbanistyczne		wartość
Wskaźnik intensywności zabudowy		maksymalnie do 0,5
Udział powierzchni biologicznie czynnej		minimum 40%
Minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych		800 m ²
Maksymalna wysokość zabudowy	budynki mieszkalne i mieszkaniowo-usługowe	12 m
	budynki gospodarcze, i garażowe	6 m

✓ TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowa oznaczono na rysunku Studium obejmują następujące rodzaje zabudowy: wolnostojąca, szeregowa oraz bliźniacza.

Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej obejmują tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz usług nieuciążliwych (publicznych i komercyjnych), służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb ludności. Na terenach w/w zabudowy funkcję dominującą, czy usytuowanie poszczególnych funkcji określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Usługi nieuciążliwe mogą być także lokalizowane jako wbudowane w partery budynków mieszkalnych.

Powierzchnia sprzedaży obiektów handlowych nie może przekroczyć 2 000 m². Należy przy tym zaznaczyć, że powierzchnia sprzedaży jest to część lokalu handlowego przeznaczona na ekspozycję i sprzedaż towarów z wyłączeniem powierzchni technologicznej, magazynowej, biurowej, zaplecza socjalnego dla pracowników, usług serwisowych, gastronomicznych, toalet publicznych i innych usług nie związanych ze sprzedażą towarów.

Nakłada się obowiązek realizacji miejsc postojowych w liczbie odpowiadającej charakterowi prowadzonej działalności lub zagwarantowanie możliwości korzystania z parkingów ogólnodostępnych. Usługi handlu powinny mieć zapewnione także miejsca dostaw towaru.

Zakazuje się prowadzenia działalności o uciążliwości wykraczającej poza granice nieruchomości.

Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej - parametry i wskaźniki urbanistyczne

Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej		
Parametry i wskaźniki urbanistyczne		wartość
Wskaźnik intensywności zabudowy		maksymalnie do 0,7
Udział powierzchni biologicznie czynnej		minimum 20%
Minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych		600 m ²
Maksymalna wysokość zabudowy	budynki mieszkalne i mieszkalno-usługowe	12 m
	budynki usługowe	12 m
	budynki gospodarcze, i garażowe	6 m

1.1. Tereny przeznaczone do zagospodarowania z przewagą funkcji usługowych lub produkcyjnych**✓ TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW**

Zakłada się kształtowanie zabudowy usługowej poprzez wydzielenie następującej kategorii obszaru:

- Tereny usług (komercyjnych, publicznych, oświaty, kultu religijnego)

Tereny zabudowy usługowej na rysunku Studium obejmują następujące rodzaje zabudowy: wolnostojąca, szeregowa oraz bliźniacza.

Tereny usług obejmują tereny przeznaczone dla usług nieuciążliwych, służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb ludności, takich jak: usługi handlu detalicznego, administracji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, kultu religijnego, kultury, nauki, oświaty, rozrywki, wypoczynku, rekreacji, sportu, turystyki, hotelarstwa, gastronomii, biur, banków, rzemiosła, obsługi technicznej, naprawy pojazdów mechanicznych, stacje obsługi lub remontowe, sprzętu budowlanego i rolniczego, itp.

W zakresie usług oświaty rozwój powinien następować, w miarę potrzeb, z uwzględnieniem konieczności rozwijania towarzyszących obiektów sportowych.

W zakresie usług handlu powierzchnia sprzedaży lokalizowanych obiektów nie może przekroczyć 2 000 m². Należy przy tym zaznaczyć, że powierzchnia sprzedaży jest to część lokalu handlowego przeznaczona na ekspozycję i sprzedaż towarów z wyłączeniem powierzchni technologicznej, magazynowej, biurowej, zaplecza socjalnego dla pracowników, usług serwisowych, gastronomicznych, toalet publicznych i innych usług nie związanych ze sprzedażą towarów. Usługi handlu powinny mieć także zapewnione miejsca dostaw towaru.

Usługi obsługi komunikacji (w tym stacje paliw) należy lokalizować w sposób nie kolidujący z funkcją mieszkaniową. Zakazuje się prowadzenia działalności o uciążliwości wykraczającej poza granice nieruchomości.

Nakłada się obowiązek realizacji miejsc postojowych w liczbie odpowiadającej charakterowi prowadzonej działalności lub zagwarantowanie możliwości korzystania z parkingów ogólnodostępnych.

Tereny zabudowy usługowej - parametry i wskaźniki urbanistyczne

Tereny zabudowy usługowej		
Parametry i wskaźniki urbanistyczne		wartość
Wskaźnik intensywności zabudowy		maksymalnie do 0,8
Udział powierzchni biologicznie czynnej		minimum 10%
Minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych		500 m ²
Maksymalna wysokość zabudowy	budynki usługowe*	15 m
	budynki gospodarcze, i garażowe	6 m

*dla zabudowy związanej z działalnością Parafii rzymsko-katolickich umożliwia się, w razie wpłynięcia takich wniosków, ustalenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego większej dopuszczalnej wysokości zabudowy.

✓ TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI

Tereny usług sportu i rekreacji obejmują istniejące i projektowane obiekty sportowe wraz z infrastrukturą oraz zapleczem.

Tereny usług sportu i rekreacji - parametry i wskaźniki urbanistyczne

Tereny usług sportu i rekreacji		
Parametry i wskaźniki urbanistyczne		wartość
Wskaźnik intensywności zabudowy		maksymalnie do 0,4
Udział powierzchni biologicznie czynnej		nie ustala się
Maksymalna wysokość zabudowy	obiekty sportowe*	15 m
	zabudowa administracyjno-socjalna	6 m

✓ TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWO-MAGAZYNOWE - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Tereny przeznaczone na cele produkcyjno-usługowo-magazynowe - obejmują tereny przeznaczone na cele produkcyjne, przemysłowe, magazynowo - składowe i usługowe, jednak z wyłączeniem obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m². W granicach tych

terenów zakazuje się lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej oraz zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko.

Wprowadza się dopuszczenie lokalizowania urządzeń i obiektów zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz gospodarki ściekowej, nakaz zastosowania zabezpieczeń eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko oraz zalecenie wprowadzenia przez zakłady o produkcji wodochłonnej zamkniętego obiegu wody.

Nakłada się obowiązek realizacji miejsc postojowych w liczbie odpowiadającej charakterowi prowadzonej działalności.

Tereny produkcyjno-usługowo-magazynowe - parametry i wskaźniki urbanistyczne

Tereny zabudowy produkcyjno-usługowo-magazynowej		
Parametry i wskaźniki urbanistyczne		wartość
Wskaźnik intensywności zabudowy		maksymalnie do 0,8
Udział powierzchni biologicznie czynnej		minimum 20%
Minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych		1000 m ²
Maksymalna wysokość zabudowy	budynki usługowe*	15 m
	budynki przemysłowe i produkcyjne	20 m
	budynki magazynowe i składowe	20 m
	budynki gospodarcze, i garażowe	6 m

1.2. Wytyczne określania wymagań dotyczących parametrów i wskaźników urbanistycznych w planach miejscowych

Wymagania dotyczące parametrów i wskaźników urbanistycznych stosowanych w planach miejscowych przedstawiono jako proponowane standardy urbanistyczne. Przy sporządzaniu planów miejscowych powyższe wskaźniki należy traktować jako wielkości wyjściowe. Każdorazowo na etapie sporządzania planu miejscowego konieczne jest przeanalizowanie uwarunkowań przestrzennych w celu odpowiedniego ich uszczegółowienia i dostosowania podanych wielkości do konkretnych zamierzeń planistycznych.

Określone w powyższych tabelach maksymalne wysokości budynków nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności, masztów, silosów, zadaszeń nad trybunami, boiskami i terenowymi urządzeniami sportowymi oraz innych obiektów wynikających z technologii produkcji. W przypadku obiektów budowlanych o wysokości równej i większej od 50 m n.p.t., zachodzi konieczność zgłoszenia planowanej inwestycji do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP

przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę w celu uzgodnienia lokalizacji oraz ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego tych obiektów.

1.3. Tereny wyłączone spod zabudowy i o ograniczonych możliwościach zabudowy

Tereny wymagające ograniczeń lub wyłączenia spod zabudowy obejmują kilka kategorii, wiążących się m.in. z koniecznością zachowania zasobów środowiska, wymogami ładu przestrzennego, uciążliwością obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, zagrożeniem bezpieczeństwem ludności jej mienia, czy brakiem przydatności gruntów dla zabudowy.

Wyżej wymienione tereny to:

- tereny występowania gruntów II i III klasy bonitacyjnej,
- tereny leśne (z wyjątkiem obiektów służących gospodarce leśnej),
- tereny wód powierzchniowych,
- tereny dolin rzecznych wraz z rzeczny korytarzem ekologicznym,
- tereny zagrożone powodzią i okresowymi podtopieniami,
- tereny udokumentowanych złóż surowców naturalnych
- strefy oddziaływania obiektów infrastruktury technicznej,
- strefy ochronnych wyznaczone w odległości 50 m od granic ogrodzeń cmentarnych, wyłączenie z zabudowy funkcji mieszkaniowej i funkcji związanych z produkcją i przechowywaniem żywności.

✓ TERENY ROLNE - KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnictwo jest dominującą funkcją gminy Goszczanów i rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmuje znaczną jej powierzchnię. Studium przewiduje utrzymanie rolniczego charakteru gminy.

Zakłada się kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez wydzielenie następujących kategorii terenów:

- rolniczych wyższych klas bonitacyjnych (I-III),
- rolniczych niższych klas bonitacyjnych (IV-VI),
- trwałych użytków zielonych, zadrzewień i dolin rzecznych.

Główne kierunki kształtowania terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej to:

- ochrona przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze gruntów II i III klasy bonitacyjnej;
- wykorzystanie terenu na cele produkcji rolniczej i ograniczaniu przeznaczania na cele nierolnicze,
- poprawianie ich wartości użytkowej oraz zapobieganie obniżania ich produktywności,

- ochrona gruntów rolnych przed rozproszoną zabudową, z wyjątkiem zabudowy zagrodowej;
- zakaz parcelacji na małe działki (w zamyśle budowlane),
- przyjmuje się utrzymanie istniejącej, rozproszonej zabudowy zagrodowej z możliwością wykonywania robót budowlanych w ramach istniejącego siedliska w celu przystosowania zabudowy do pełnienia innych dopuszczonych funkcji użytkowych,
- zmiana struktury agrarnej (zwiększenie średniej wielkości gospodarstw),
- zakaz realizacji nowej nierolniczej zabudowy mieszkaniowej;
- w miarę możliwości osłanianie istniejącej zabudowy uciążliwej dla środowiska, dysharmonijnej w krajobrazie pasmami zadrzewień i zakrzewień,
- przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością rolniczą, a także innych obiektów budowlanych, należy stosować takie rozwiązania, które ograniczają skutki ujemnego oddziaływania na grunty,
- w przypadkach szczególnych, dopuszcza się budowę obiektów związanych funkcjonalnie z podniesieniem efektywności gospodarki rolnej,
- utrzymanie istniejących zbiorników wodnych, łąk i pastwisk;
- przeznaczanie pod zalesienie gruntów nieprzydatnych i mało przydatnych dla produkcji rolnej, z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody według przepisów odrębnych;
- utrzymanie i wprowadzanie nowych zadrzewień śródpolnych oraz zachowanie w stanie naturalnym miedz w celu ograniczenia erozji wietrznej gleb;
- utrzymanie tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień w niezbędnym zakresie,
- modernizacja systemu melioracji w nawiązaniu do systemu nawadniania użytków rolnych,
- rozwój małej retencji wodnej o charakterze lokalnym poprzez wskazanie na rysunku Studium (Kierunki) „Strefy możliwej realizacji obiektów służących małej retencji wodnej” w ramach której wyznaczono tereny predysponowane do retencjonowania wody na urządzeniach wodnych melioracyjnych szczegółowych i podstawowych oraz w stawach i zbiornikach wodnych.
- utrzymania istniejącej zabudowy nie wskazanej na Rysunku Studium, z możliwością powiększenia jej powierzchni użytkowej o ok. 20% poprzez przebudowę, rozbudowę, nadbudowę dla poprawy standardów mieszkaniowych.

Tereny rolne z przewagą trwałych użytków zielonych obejmują m.in. tereny zieleni, łąki, pastwiska oraz nieużytki.

Kierunki i zasady kształtowania trwałych użytków zielonych:

- utrzymanie dotychczasowego użytkowania rolniczego,
- nakazuje się maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu,
- utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania dolin rzecznych jako ciągów naturalnej zieleni łąkowo - pastwiskowej z lokalnymi skupiskami zieleni łąkowej wraz z możliwością realizacji w ich obrębie zbiorników małej retencji wodnej o charakterze lokalnym,
- dopuszczenie użytkowania w części obszaru upraw rolnych,
- utrzymania istniejącej zabudowy nie wskazanej na Rysunku Studium, z możliwością powiększenia jej powierzchni użytkowej o ok. 20% poprzez przebudowę, rozbudowę, nadbudowę dla poprawy standardów mieszkaniowych.
- utrzymanie tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej z dopuszczeniem ich uzupełnień w niezbędnym zakresie,
- zakaz zrzutu ścieków do rowów melioracyjnych i bezpośrednio do gleby,
- zachowanie istniejącej sieci rowów i systemów drenarskich zapewniających prawidłowe funkcjonowanie odwodnienia i odbioru wód; przy zmianie ich przeznaczenia konieczna jest przebudowa sieci drenarskich, pod nadzorem organu właściwego w sprawie ochrony urządzeń melioracji wodnych.

Dla terenów użytków rolnych określa się maksymalną wysokość zabudowy zagrodowej do 10,0 m mierzonych do kalenicy dachu lub najwyższego punktu gzymsu przy dachach płaskich. Dla obiektów typu „silos” dopuszcza się zwiększenie wysokości do 12,0 m.

✓ TERENY LASÓW - KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA LASÓW I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Lasy i leśną przestrzeń produkcyjną w gminie tworzą rozproszone na całym obszarze gminy tereny kompleksów leśnych. Zakłada się kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej poprzez wydzielenie:

- terenów lasów,
- terenów lasów ochronnych,
- terenów przeznaczonych do zalesienia.

Na obszarach leśnych powinno prowadzić się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym

trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji, bez szkody dla innych ekosystemów. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu.

Określa się następujące zasady zagospodarowania w kompleksach leśnych, terenach lasów ochronnych oraz terenach przeznaczonych pod zalesienia:

- ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych lasów;
- zmniejszanie rozdrobnienia kompleksów leśnych;
- powiększanie powierzchni leśnej poprzez dolesienia wskazane na rysunku Studium;
- dopuszcza się realizację dodatkowych zalesień nie wyznaczonych na rysunku studium – na glebach najniższych (V i VI) klas bonitacyjnych, w szczególności przyległych do lasów i stanowiących korytarze powiązań przyrodniczych;
- dopuszcza się rolnicze użytkowanie terenów przeznaczonych do zalesienia;
- dostosowanie nowych zalesień do występujących w otoczeniu kompleksów leśnych;
- zalesienie terenów zmeliorowanych może nastąpić tylko w sytuacjach wyjątkowych przy braku alternatywnych rozwiązań po uprzednim dokonaniu przebudowy urządzeń melioracyjnych, w sposób umożliwiający ich prawidłowe funkcjonowanie na terenach oddziaływania, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne;
- przy zagospodarowaniu obszarów leśnych, przyjmuje się zasadę utrzymania dotychczasowego leśnego przeznaczenia gruntów, które uznaje się jednocześnie, jako wyłączone z zabudowy (za wyjątkiem obiektów, budynków oraz urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej);
- dopuszcza się przeprowadzenie, w razie braku innych możliwości, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (najlepiej z wykorzystaniem istniejących dróg, duktów i przecinek);
- przeznaczenie lasów na cele nieleśne dokonywać tylko w przypadku braku innych rozwiązań przestrzennych – z zachowaniem przepisów o lasach oraz o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- w odniesieniu do dróg i szlaków stosuje się odpowiednio przepisy jak dla dróg dojazdowych i pożarowo-leśnych,
- eliminowanie kolizji lasów z innymi funkcjami terenów, w tym z mieszkalnictwem oraz zapewnienia lasom bezpieczeństwa pożarowego,
- prowadzenie właściwej gospodarki leśnej na terenie lasów ochronnych oraz w ich otoczeniu, nie powodującej osuszenia tych terenów oraz degradacji gleb;

- racjonalne udostępnienie lasów bez groźby ich dewastacji, dla celów rekreacji i turystyki, przy zachowaniu następujących zasad:
  - ruch turystyczny pieszy powinien odbywać się na wyznaczonych w porozumieniu z Nadleśnictwem Złoczew trasach, z określeniem rejonów swobodnej penetracji terenu,
  - ruch turystyczny rowerowy powinien być ograniczony do wyznaczonych przez Nadleśnictwo Złoczew i odpowiednio urządzonych tras śródleśnych,
  - dopuszcza się urządzenie punktów widokowych i miejsc wypoczynku,
  - rozwój urządzeń związanych z turystyką, wypoczynkiem i sportem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki leśnej oraz komunikacji i infrastruktury technicznej warunkuje się spełnieniem wymogów w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu,

Granice zasięgu terenów leśnych i zalesień, wyznaczonych na rysunku Studium należy uściślić na etapie decyzji administracyjnych lub projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mając na uwadze przepisy z zakresu ochrony środowiska, przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ustawy o lasach.

✓ TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ

Tereny zieleni urządzonej obejmują różnego typu zieleń ogólnodostępną, urządzonej w formie parków, zieleńców lub skwerów, z dopuszczeniem lokalizowania placów zabaw i małej architektury.

Zakłada się kształtowanie terenów zieleni urządzonej poprzez:

- utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej i krzewów ozdobnych,
- możliwość urządzenia placów zabaw, lokalizowania obiektów małej architektury i sanitariatów itp.,
- dla założeń parkowych we wsiach Sulmów, Chwałęcice, Poprężniki wpisanych do ewidencji zabytków, działania inwestycyjne wymagają współdziałania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- wskazuje się potrzebę rewaloryzacji dla założenia parkowego w Poprężnikach

✓ TERENY CMENTARZY

Tereny przeznaczone na cmentarze - obejmują tereny istniejących cmentarzy. Dla terenów czynnych cmentarzy obowiązuje - zgodnie z przepisami odrębnymi - wprowadzenie stref ochrony sanitarnej, obejmujących pas terenu wokół cmentarza o szerokości 50,0 m, w których zakazuje się lokalizacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej i funkcji związanych z produkcją i przechowywaniem

żywności, a także studni do czerpania wody. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń związanych z funkcjonowaniem cmentarza tj. urządzeń sanitarnych, socjalnych itp.

Dla terenów cmentarzy określa się maksymalną wysokość zabudowy do 6 m mierzonych do kalenicy dachu lub najwyższego punktu gzymsu przy dachach płaskich, za wyjątkiem elementów dominujących kaplic cmentarnych i dzwonnicy, które mogą być wyższe. Wymaga się lokalizacji wydzielonych parkingów z przyjęciem wskaźnika: 1 miejsce na 10 arów cmentarza.

✓ TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Tereny wód powierzchniowych - obejmują istniejące rzeki, cieki i zbiorniki wodne przeznaczone na cele gospodarki wodnej. Działania inwestycyjne ich dotyczące regulują przepisy Prawa wodnego. Tereny wód powierzchniowych wymagają zachowania i ochrony, w tym:

- Zapewnienia pasa gruntu wolnego od trwałych naniesień i nasadzeń od rzek w celu umożliwienia prawidłowej eksploatacji, zgodnie z art. 27.1 ustawy Prawo wodne,
- Zapewnienia pasa gruntu, wolnego od trwałych naniesień i nasadzeń od rowów melioracyjnych w celu umożliwienia prawidłowej eksploatacji,
- Kolizje z rzekami powinny być rozwiązane zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne.

✓ TERENY EKSPLOATACJI KRUSZYW NATURALNYCH

Na obszarze udokumentowanych złóż surowców naturalnych ustala się, jako przeznaczenie podstawowe, funkcję lokalizacji wyrobiska eksploatacji złóż kopalin.

Zasady zagospodarowania terenu:

- Uciążliwość dla środowiska wywołana funkcjonowaniem obiektów i urządzeń nie może wykraczać poza granice wyznaczonego terenu,
- Nakazuje się prowadzenie prac rekultywacyjnych po rozliczeniu zasobów złoża, likwidacji terenu zakładu górniczego,
- Do czasu eksploatacji złóż dopuszcza się zachowanie dotychczasowego zagospodarowania i użytkowania terenów.

Zasady kształtowania zabudowy – nie przewiduje się żadnej zabudowy

Dla terenów rolniczych, trwałych użytków zielonych, lasów, zalesień, terenów zieleni urządzonej, eksploatacji surowców naturalnych i wód powierzchniowych nie określa się parametrów i wskaźników urbanistycznych. Należy jednak przyjąć zasadę, że w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego powinno się wskazywać możliwie jak najwięcej terenów pod wiodące przeznaczenie.

2. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

2.1. Ogólne kierunki i zasady ochrony środowiska przyrodniczego

Podstawą do określania kierunków ochrony środowiska przyrodniczego jest zasada zrównoważonego i trwałego rozwoju wskazująca na konieczność określania kierunków zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów. Nadrzędnym celem środowiskowym polityki przestrzennej gminy Goszczanów jest zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez:

- utrzymanie powiązań ekologicznych gminy,
- zachowanie terenów o wyraźnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- zachowanie lokalnej różnorodności biologicznej,
- ochronę walorów krajobrazowych, zieleni we wsiach oraz zadrzewień, w tym zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- zachowanie i zwiększenie istniejących zasobów leśnych,
- racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę ich jakości,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- kształtowanie korzystnych warunków aerosanitarnych w gminie,
- zmniejszanie uciążliwości akustycznych dla mieszkańców i środowiska,
- usprawnienie gospodarki odpadami.
- sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy powodującej degradację otoczenia i obniżenie estetyki miejsca, odbiegające swoim przeznaczeniem, charakterem, formą i materiałem, od planowanego przeznaczenia, a także zabudowy w złym stanie technicznym),
- podkreślanie terenów eksponowanych, punktów widokowych i panoram poprzez włączanie ich w system połączeń pieszych i rowerowych,
- nadawanie budynkom, budowlą oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej formy architektonicznej harmonizującej z otoczeniem,
- porządkowanie przebiegu linii energetycznych i likwidacja kolizji z zabudową mieszkaniową,

- unikania wytyczania linii przesyłowych infrastruktury technicznej i dróg przez obszary chronione, tereny przeznaczone na cele zabudowy mieszkaniowej, tereny wypoczynku i rekreacji, tereny na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi;
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej w strefach granicznych obszarów o różnych funkcjach, w których może wystąpić konflikt przestrzenny,
- stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów negatywnie oddziałujących na walory krajobrazowe środowiska.

2.1. Kierunki i zasady ochrony przyrody na obszarach prawnie chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych jest realizowana poprzez objęcie określonych obszarów i obiektów ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651). Na terenie gminy występują następujące obszary podlegające ochronie na mocy tej ustawy.

2.1.1. Obszar Natura 2000 Lipickie Mokradła

W ramach sieci Natura 2000 w północno-zachodniej części gminy znajdują się specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) - Lipickie Mokradła (kod obszaru PLH100025). Szczegółowe zasady zagospodarowania na terenach Natura 2000 określa ustawa o ochronie przyrody oraz indywidualne zapisy dla każdego z obszarów zawarte w planach zadań ochronnych, ustanawianych w drodze zarządzenia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz w planach ochrony ustanawianych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego ds. środowiska. Plany zadań ochronnych oraz plany ochrony zawierają ustalenia konieczne do uwzględnienia w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla obszarów Natura 2000 Lipickie Mokradła nie został jeszcze ustanowiony plan zadań ochronnych.

2.1.2. Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Lipickie Błota”

Szczegółowo zasady zagospodarowania w granicach obszarów chronionego krajobrazu określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) oraz Rozporządzenie Nr 1/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 03.02.2005 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo – krajobrazowego.

2.1.3. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

Szczegółowo zasady zagospodarowania w granicach obszarów chronionego krajobrazu określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) oraz Rozporządzenie

Nr 5/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.09 r. w sprawie wyznaczenia Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

2.1.4. Pomniki Przyrody

Ochrona pomników przyrody polega przede wszystkim na zapewnieniu możliwości ich istnienia aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu, jeśli nie stanowią zagrożenia dla ludzi bądź mienia. Obecnie, pomniki przyrody ustanawiane są w drodze uchwały rady gminy.

Na terenie gminy Goszczanów za pomniki przyrody uznano 5 pojedynczych drzew.

2.2. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Ochrona wód podziemnych jest jednym z najważniejszych kierunków działań, ze względu na wykorzystywanie ich do zaopatrzenia mieszkańców w wodę. Ochrona wód musi być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zrzutu zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych. W celu ochrony wód ustala się następujące zasady:

- zaleca się opracowanie specjalnego programu działań zabezpieczających ochronę wód wglębnych w granicach występowania GZWP;
- eliminowanie zrzutów nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do gruntu i wód otwartych,
- dążenie do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną (szczególnie na obszarach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – GZWP), służącą ochronie środowiska poprzez realizację gminnej kanalizacji sanitarnej, ograniczanie zabudowy terenów, na których wprowadzenie kanalizacji sanitarnej jest oddalone w czasie lub utrudnione, a dopuszczenie lokalizacji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe jako rozwiązanie tymczasowe – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej,
- oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe jest dopuszczalne na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów (obszary rozproszonej zabudowy), nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych ogranicza się do miejsc, na których odprowadzanie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,

- dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych,
- stosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej o charakterze lokalnym oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody (m.in. prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, poprzez wprowadzanie zalesień i zadrzewień),
- w zakresie ograniczania spływów powierzchniowych z terenów rolnych (w tym także przez sieć drenarską) pożądane byłoby wprowadzenie ekologicznych form gospodarki rolnej oraz tworzenie biologicznych osłon.
- ochronę obrzeży jezior, rzek i cieków przed groźbą i zabudową poprzez pozostawianie pasa terenu – bufora zieleni jako niezbędnego filtra biologicznego.
- ochronę wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany i fosforany pochodzące ze źródeł rolniczych;
- racjonalnej gospodarki środkami ochrony roślin i nawozami mineralnymi w rolnictwie;
- likwidację nielegalnych składowisk odpadów;
- dla celów zaopatrzenia w wodę, oprócz głównego korzystania z gminnej sieci wodociągowej, dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęć wód po spełnieniu warunków określonych w przepisach prawa w tym zakresie.

2.3. Ochrona zasobów glebowych

Rejony występowania gleb o najwyższych w skali gminy bonitacjach, powinny stanowić podstawę dla efektywnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej, bowiem jakość gleb decyduje o jej potencjale. Preferowane są ekologiczne formy produkcji rolnej. Uszczuplanie użytkowania na inne cele niż rolnicze musi być rozważne, a przede wszystkim racjonalne. Obszary występowania gleb organicznych oraz gleb wysokich klas bonitacyjnych wyłącza się spod zabudowy. Przy zmianie przeznaczenia powierzchni objętych drenażem konieczna jest kompleksowa przebudowa sieci drenarskiej. Realizacja robót związanych z w/w przebudową winna być poprzedzona wyrażeniem stanowiska w tym przedmiocie przez Marszałka Województwa Łódzkiego (Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych). Jest to warunek konieczny ze względu na sprawność funkcjonowania całego systemu.

Grunty marginalne, odłogowane i mało przydatne dla produkcji rolniczej należy przeznaczyć na tworzenie nowych powierzchni leśnych, rozwój funkcji rekreacyjnej ewentualnie na potrzeby innych bezkolizyjnych w stosunku do otoczenia funkcji.

2.4. Ochrona powietrza

Podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery są obiekty usługowe, rolnictwo, budownictwo mieszkaniowe, transport (komunikacja) oraz indywidualne paleniska domowe, oparte o konwencjonalne nośniki energii cieplnej. Powinno się wziąć pod uwagę potrzebę pozyskiwania mniej szkodliwych źródeł ciepła poprzez zastosowanie technologii eliminujących szkodliwe emisje, jak np. oparcie gospodarki cieplnej gminy o gaz ziemny lub odnawialne źródła energii.

Aby uzyskać poprawę stanu czystości należy:

- stosować ekologiczne źródła energii
- stosować urządzenia eliminujące lub ograniczające emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- prowadzić działalność kontrolną w celu podejmowania przeciwdziałania zjawiskom niekorzystnym dla powietrza atmosferycznego
- przeciwdziałać emisji zanieczyszczeń motoryzacyjnych (przez wprowadzanie zieleni izolacyjnej, utrzymywanie nieprzekraczalnej linii zabudowy w zależności od kategorii dróg, budowę obwodnicy, kontrolę techniczną pojazdów),
- wprowadzać pasy zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza;
- sporządzać ocenę wpływu na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco na nie oddziaływać.

2.5. Ochrona klimatu akustycznego

Podstawowymi źródłami hałasu w gminie są drogi. W związku z tym, zasadniczym zadaniem, mającym na celu poprawę klimatu akustycznego gminy, jest zmniejszenie uciążliwości komunikacyjnych. Dlatego też przyjmuje się następujące kierunki podejmowanych działań ograniczających hałas u źródła poprzez:

- optymalizowanie prędkości strumienia pojazdów,
- poprawę stanu nawierzchni dróg,
- rozbudowę ekologicznych form transportu - ścieżki rowerowe,

Uściślenie rozwiązań i parametrów elementów głównego układu sieci transportowych, w tym także szczegółowe warunki realizacji w zakresie ochrony środowiska, powinny być ustalone w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto, należy podkreślić, że przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczając tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania,

należy każdorazowo wskazać, które z nich należą do poszczególnych rodzajów terenów zróżnicowanych ze względu na poziom hałasu. Jeżeli wyznaczony w planie teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów chronionych akustycznie uznaje się, że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu.

2.6. Ochrona zieleni urządzonej i zadrzewień

Należy chronić istniejące zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne, poprzez wprowadzenie zakazu ich likwidowania lub niszczenia z innych powodów jak wynikających z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego.

2.7. Ochrona lasów

Gospodarka leśna całej Gminy, zarówno w odniesieniu do Lasów Państwowych, jak i lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, powinna opierać się o zasady zrównoważonej gospodarki leśnej, oparte na podstawach ekologicznych, a zawarte w planach urządzania lasów. Podstawą prawną ochrony lasów są przepisy odrębne w oparciu o które należy:

- zachować dotychczasowe tereny leśne;
- wprowadzić zakaz przeznaczania gruntów leśnych na cele nieleśne i wprowadzania nowej zabudowy za wyjątkiem budowli związanych z gospodarką leśną, edukacją, ochroną przeciwpożarową i innymi funkcjami dotyczącymi bezpieczeństwa publicznego oraz związanych z komunikacją (w tym parkingami leśnymi, poszerzaniem pasów istniejących dróg publicznych oraz przeprowadzaniem nowych dróg);
- dopuścić na terenach leśnych wytyczanie szlaków turystycznych oraz urządzenie miejsc postojowych i punktów widokowych;
- ograniczyć lokalizację nowej zabudowy w odległość mniejszej niż 50 m od ścian lasów o powierzchni powyżej 1,0 ha;
- sukcesywnie należy zwiększać powierzchnię lasów poprzez zalesianie gruntów w tym porolnych i nieużytków, przy czym właściwy dobór drzewostanu powinien być dostosowany do typu potencjalnego siedliska leśnego;
- należy dążyć do zwiększenia lesistości gminy
- w lasach i na terenach przewidzianych w studium do zalesienia – ustala się zakaz zabudowy z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej.

2.8. Obszary występowania surowców mineralnych chronionych przed innym niż eksploatacja zagospodarowaniem

Udokumentowanymi złożami surowców mineralnych zapisanych w krajowym bilansie zasobów złóż kopalin są złoża piasków i piasków ze żwirem w miejscowościach Poradzew, Sokołów oraz Janówek.

Aktualnie, jedynie dla złoża „Janówek” został ustanowiony obszar i teren górniczy na podstawie decyzji koncesyjnej Starosty Sieradzkiego nr 10-5/6/578 z dnia 30.01.2012 r. Koncesja została udzielona na wydobywanie kopalin ze złoża w obrębie działki nr. 10 w miejscowości Janówek. Przewidywany termin ważności decyzji to 31.10.2024 r.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzania rozpoznania zasobów i dokumentacji złóż oraz, w przypadku pozytywnego rozpoznania, prowadzenia eksploatacji złóż kopalin w granicach ustanowionych obszarów górniczych. Ustanowienie nowych obszarów i terenów górniczych dopuszcza się na glebach o niskiej przydatności rolniczej (gleby klas V - VI) oraz na terenach leśnych po przeprowadzeniu niezbędnych badań i sporządzeniu wymaganych, zgodnie z przepisami odrębnymi, dokumentacji. Lokalizację nowych obszarów górniczych ogranicza się w zasięgu obszarowych form ochrony przyrody.

Eksploatacja złóż powinna być prowadzona z zachowaniem wymogów ochrony środowiska. Po zakończeniu eksploatacji należy przeprowadzić rekultywację w kierunkach określonych w wydanych koncesjach.

Jak wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1131, z późn. zm.), jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Powinien on zapewniać integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- wykonania działalności określonej w koncesji;
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wód podziemnych oraz obiektów budowlanych.

Projekt miejscowego planu wymaga uzgodnienia z właściwym organem nadzoru górniczego.

3. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami stanowi konstytucyjny obowiązek każdego obywatela, zaś samorząd terytorialny jest zobowiązany do zapewnienia w tym celu warunków

prawnych, organizacyjnych i finansowych. Na mocy przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz wszelkie inne zinwentaryzowane wartości kulturowe, nie zawsze mające charakter i przymioty zabytku (np. krajobraz). Najwłaściwszy sposób ochrony zabytków należy ustalić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obiekty o szczególnych wartościach kulturowych i historycznych należy chronić poprzez odpowiednie działania konserwatorskie. Studium określa podstawowy kierunek tych działań.

Ochrona konserwatorska ma na celu głównie:

- zachowanie walorów historycznych,
- wyeksponowanie regionalnych odrębności,
- usuwanie elementów zagrażających ochronie i ekspozycji zabytków,
- zachowanie równowagi pomiędzy ochroną dóbr kultury a rozwojem cywilizacyjnym i przestrzennym.

2.9. Formy ochrony zabytków

2.9.1. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków

Przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.). W stosunku do obszarów i obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje priorytet wymagań konserwatorskich, tj. wszelkie działania i zamierzenia inwestycyjne związane z zabytkiem i jego otoczeniem wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który na wniosek właściciela bądź posiadacza zabytku wydaje wytyczne konserwatorskie określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia, wykonania prac konserwatorskich, a także zakres zmian dopuszczalnych w zabytku.

2.9.2. Strefy ochrony archeologicznej

W celu ochrony śladów dawnego osadnictwa i umożliwienia ich udokumentowania, ustala się strefy ochrony archeologicznej obejmujące rejony występowania stanowisk archeologicznych.

Strefy oznaczono na rysunku Studium nr 2. Dla wyznaczonych stref, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy ustalić ich ochronę, a zakres ochrony uściślić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wszelkie działania na terenach, na których zlokalizowane są stanowiska archeologiczne, należy prowadzić z uwzględnieniem wymogów zawartych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

2.9.3. Strefy ochrony ekspozycji

Obejmuje obszar ochrony ekspozycji przestrzennej kościoła parafialnego p.w. św. Marcina i św. Stanisława w Goszczanowie oraz wiatrak z pocz. XX w. w Poprężnikach. Najważniejszą zasadą jest tu ograniczenie wysokości nowej zabudowy i innych elementów zagospodarowania (drzewa i elementy wysokościowe w rodzaju maszty i słupy) tak, aby nie przysłaniały one widoku na te obiekty.

Na etapie planu miejscowego należy zwrócić szczególną uwagę na ustalenie nieprzekraczalnych gabarytów nowej zabudowy i ograniczeń w lokalizacji reklam (zakaz lub określenia dopuszczalnych form i nieprzekraczalnych gabarytów) oraz na dobór nasadzeń i na zmiany ukształtowania terenu.

3. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

3.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji drogowej

Układ komunikacyjny oprócz pełnienia funkcji obsługi komunikacyjnej jest również elementem kształtującym strukturę przestrzenną obszaru gminy. Poprzez dostępność komunikacyjną wyznacza wartość terenu, a poprzez zapewnienie odpowiedniego standardu obsługi komunikacyjnej, stymuluje jego rozwój.

Generalnym celem polityki komunikacyjnej gminy winno być tworzenie poprawnych warunków podróżowania, zapewnienie właściwej obsługi komunikacyjnej mieszkańcom gminy, stworzenie warunków do rozwoju przestrzennego i ekonomicznego gminy oraz kształtowanie ładu przestrzennego.

Celami tej polityki winny być:

- zapewnienie sprawnych powiązań wewnątrz obszaru gminy, a także układu drogowego gminy z układem drogowym zewnętrznym;
- dbałość o nieobudowywanie obustronne ważnych ciągów drogowych, poprzez odpowiednie kierowanie ruchem budowlanym, lokalizując nową zabudowę w bezpiecznej odległości od dróg publicznych zgodnie obowiązującymi normami;
- uzupełnienie i modernizacja dróg i ulic;

- preferowanie ruchu rowerowego w przemieszczeniach na bliskie odległości w tym rozbudowa systemu ścieżek rowerowych, zgodnie z rysunkiem studium (kierunki „proponowany przebieg ścieżek rowerowych”;
- zapewnienie odpowiednich ilości miejsc parkingowych;
- lokalizacja nowego obiektu, rozbudowa, modernizacja, zmiana sposobu użytkowania obiektu lub terenu powinna być uwarunkowana zapewnieniem na terenie inwestycji niezbędnej dla jej prawidłowego funkcjonowania ilości miejsc parkingowych;

Wnioski z analizy i diagnozy stanu istniejącego na obszarze gminy w szczególności dotyczą konieczności przebudowy bądź modernizacji większości dróg, w tym szczególnie w zakresie poprawy parametrów, poprawy bezpieczeństwa i komfortu podróżowania.

Wyznaczone poniżej kierunki rozwoju systemów komunikacyjnych gmin Goszczanów, mając na uwadze uwzględnienie wyżej określonych celów polityki komunikacyjnej, a także wniosków z diagnozy stanu istniejącego.

Do układu podstawowego zaliczono wszystkie drogi powiatowe i gminne. Poszczególnym drogom przypisano klasę funkcjonalno-techniczną wskazującą na parametry techniczne, które w wyniku ciągłej i sukcesywnej modernizacji oraz przebudowy układu winny one osiągnąć.

Obsługa komunikacyjna w zakresie transportu terenów przemysłowych, górniczych i generujących ruch ciężki może się odbywać poprzez istniejące drogi, na zasadach uzgodnionych z zarządcą drogi.

3.1.1. Drogi Powiatowe

Do klasy **dróg zbiorczych (klasa Z)** układu podstawowego zaliczono:

Numer	Relacja	Długość (km)	Rodzaj
1732E	Ziemiecin – Goszczanów	14,8	Bitumiczna
1737E	Chlewo – Warta	4,5	Bitumiczna/tłuczniowa
1742E	Goszczanów – Jeziorsko	11,2	Bitumiczna
1744E	Poradzew – Tądów G.	3,8	Bitumiczna
1745E	Poprężniki – Cielce	2,0	Bitumiczna
1746E	Goszczanów – Rzęzawy	9,0	Bitumiczna/tłuczniowa

Źródło: Dane Urzędu Gminy Goszczanów

Zalecane parametry dla w/w dróg zbiorczych to: jezdnie o szerokości – 5,5 – 7,0 m, szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 20,0 m - po 10m od osi jezdni. Zalecana odległość zabudowy od zewnętrznej krawędzi jezdni powinna wynosić:

- na terenie zabudowanym – min. 8,0 m,
- poza terenami zabudowanymi- min. 20 m,

Do klasy **dróg lokalnych (klasa L)** układu podstawowego zaliczono:

Numer	Relacja	Długość (km)	Rodzaj
1738E	Mrocзки – Chwałęcice	3,4	Bitumiczna
1739E	Świnice Kaliskie – Krąków	5,3	Bitumiczna/tłuczniowa
1740E	Klonów – Sokołów	12,5	Bitumiczna/tłuczniowa
1741E	Kaszew – Klonów	4,4	Bitumiczna
1747E	Sokołów – Chlewo	6,4	Bitumiczna/tłuczniowa

Źródło: Dane Urzędu Gminy Goszczanów

Drogi powiatowe (**klasa L**) winny posiadać pas drogowy w liniach rozgraniczających o szerokości 15,0 m - po 7,5 m od osi jezdni, a zalecane odległości zabudowy od zewnętrznej krawędzi jezdni winny wynosić:

- na terenie zabudowanym - min. 8,0 m
- poza terenami zabudowanymi - min. 20,0 m.

W przypadku gdy pas drogowy (działka drogi) jest szerszy niż określony liniami rozgraniczającymi drogi należy określić linie rozgraniczające w granicy działki pasa drogowego i działek prywatnych.

Wyżej omówiony układ podstawowy, którego przebiegi obrazuje rysunek Studium, wymaga dostosowania parametrów technicznych do pełnionych funkcji i wymogów klasy technicznej. Modernizację układu, mając na uwadze wyżej proponowane kategorie i zalecane parametry techniczne, należy realizować w oparciu o przepisy odrębne (obecnie jest to Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie).

3.1.2. Drogi Gminne

Układ uzupełniający tworzą drogi gminne (**klasa – D**) i drogi wewnętrzne, z których tylko ważniejsze zostały pokazane na rysunku Studium.

Do dróg dojazdowych (klasa D) układu uzupełniającego zaliczono:

Numer	Relacja	Długość (km)	Rodzaj
114401E	Goszczanów-Wroniawy-Karolina-Lipicze Olendry	6,878	Bitumiczna
114402E	Goszczanów-Wroniawy-Lipicze-Lipicze Górne	6,809	Bitumiczna/tłuczniowa
114403E	Goszczanów-Wroniawy-Poniatówek-Czerniaków	5,818	Bitumiczna/tłuczniowa
114404E	Wilczków-granica gminy (Miłkowice)	3,130	Gruntowa
114405E	Kaszew-Poniatówek-Poniatów-Gawłowice-Wacławów	5,792	Bitumiczna/tłuczniowa
114406E	Klonów-Czerniaków-Strachanów-granica gminy (Zadąbrów)	4,271	Gruntowa
114407E	Klonów-Czerniaków-granica gminy (Poddębina)	1,751	Bitumiczna

114408E	Klonów-granica gminy (Klonówek)	0,492	Bitumiczna
114409E	Wola Tłomakowa –Świnice Kaliskie	2,925	Bitumiczna/tłuczniowa
114410E	Strachanów-Poprężniki	3,055	Bitumiczna/tłuczniowa
114411E	Poradzew-Wacławów- granica gminy (Cielce)	2,445	Bitumiczna
114412E	Poprężniki-granica gminy (Socha)	0,880	Tłuczniowa
114413E	Chwałęcice-granica gminy (Morawki)	1,864	Tłuczniowa
114414E	Poprężniki (łącząca drogi powiatowe 1746E,1737E)	0,524	Gruntowa
114415E	Chwałęcice-Chlewo	0,920	Bitumiczna
114416E	ul. Boczna	0,734	Gruntowa
114417E	Stojanów-Chlewo	1,500	Gruntowa

Źródło: Dane Urzędu Gminy Goszczanów

Drogi gminne (**klasy D**) winny posiadać parametry klasy drogi dojazdowej (D), nawierzchnię twardą, szerokość jezdni w granicach 3,5 – 5,5 m. Zalecana szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających 10,0 m na terenie zabudowanym, 15,0 m – na terenie niezabudowanym.

Drogi wewnętrzne mogą posiadać zróżnicowane parametry techniczne w zależności od uwarunkowań i przypisanej funkcji w obsłudze obszaru gminy. Zakłada się dla nich minimalną szerokość pasa komunikacyjnego = 6,0 m.

Należy tu zaznaczyć, że będą trudności w uzyskaniu normatywnych szerokości dla tych dróg, zważywszy na istniejące nie rzadko wąskie korytarze komunikacyjne dróg powiatowych, szczególnie na terenach zabudowanych. Studium dopuszcza mniejsze szerokości tych dróg przy opracowywaniu planów miejscowych, jeżeli są one uwarunkowane istniejącym wartościowym zainwestowaniem czy zadrzewieniem dróg, a istniejące korytarze pozwalają na rozplanowanie zakładanego przekroju drogi, ulicy.

Dalszy rozwój Gminy Goszczanów w dużej mierze uwarunkowany jest rozwojem komunikacji wewnętrznej w optymalny sposób wykorzystującej istniejące zasoby komunikacyjne i zapewniającej właściwe powiązania układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym na poziomie zgodnym z potrzebami wynikającymi ze strategii rozwoju gospodarczego gminy przy założeniu:

- poprawy systemu funkcjonowania obsługi wewnętrznej w tym przede wszystkim bezpieczeństwa ruchu,
- ograniczeniu zagrożeń środowiskowych w tym głównie hałasu i zanieczyszczenia powietrza,
- dalszej przebudowy i modernizacji dróg gminnych w celu zmiany nawierzchni na bitumiczną,
- budowy nowych dróg uzupełniających istniejący układ komunikacyjny.

W związku z powyższym w celu otrzymania właściwych powiązań układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym postuluje się budowę bądź przebudowę:

- Drogi publicznej gminnej nr 114406E Klonów – Czerniaków – Strachanów – granica gminy;
- Drogi publicznej gminnej 114404E Wilczków – granica gminy;
- Drogi publicznej gminnej 114412E Poprężniki – granica gminy;
- drogi publicznej w obrębie Waliszewice (Zacisze) od granicy gminy w kierunku południowo-wschodnim do drogi powiatowej nr 1740 Mroczy-Chwałęcice;
- drogi publicznej o przebiegu południowym w obrębie Chlewo (Modła) od drogi powiatowej nr 1737 Chlewo-Warta w kierunku drogi powiatowej nr 1746 Goszczanów- Rzężawy;
- drogi publicznej gminnej nr 114417E od drogi powiatowej nr 1746 Goszczanów- Rzężawy do drogi powiatowej nr 1737 w miejscowości Chlewo (Modła);
- drogi publicznej w obrębie Wola Tłomakowa (Trzebienie Stare) od drogi powiatowej nr 1742 relacji Wola Tłomakowa - Goszczanów wzdłuż zachodniej granicy działki o nr ewid.134 w kierunku północnym do granicy gminy;
- drogi publicznej w obrębie Chlewo od północnej strony cmentarza w kierunku skrzyżowania dróg gminnych nr 114415 relacji Chwałęcice-Chlewo oraz drogi nr 114413 relacji Chwałęcice-granica gminy (Morawki);

W celu poprawy funkcjonowania obsługi wewnętrznej zaleca się budowę bądź przebudowę:

- Drogi publicznej gminnej 114403E od drogi powiatowej nr 1732E do drogi gminnej 114405E;
- Drogi publicznej gminnej 114416E łączące drogi powiatowe nr 1746E i 1737E;
- drogi publicznej w obrębie Waliszewice (Kolonia Waliszewice) do drogi powiatowej nr 1740 Mroczy-Chwałęcice;
- drogi publicznej w obrębie Karolina od granicy obrębu Lipicze w kierunku zachodnim wzdłuż południowej granicy Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Lipickie Błota” do drogi gminnej 114401E.
- drogi o przebiegu równoleżnikowym w obrębie Poradzew, położonej ok. 570 m na południe od skrzyżowania drogi powiatowej nr 1746 relacji Goszczanów-Rzężawy oraz drogi gminnej nr 114411 relacji Poradzew-Waławów- granica gminy (Cielce);
- drogi publicznej w obrębie Wroniawy jako łącznik pomiędzy drogami gminnymi nr 114401 relacji Goszczanów-Wroniawy-Karolina-Lipicze Olendry oraz drogą nr 114402 relacji Goszczanów-Wroniawy-Lipicze-Lipicze Górne;
- drogi publicznej w obrębie Wroniawy o przebiegu równoleżnikowym od drogi gminnej nr 114401 relacji Goszczanów-Wroniawy-Karolina-Lipicze Olendry.

Proponuje się przebudowę i rozbudowę dróg publicznych gminnych w celu dostosowania ich parametrów do warunków technicznych określonych dla tej klasy dróg.

Postulowane działania w celu otrzymania właściwych powiązań układu komunikacyjnego oraz poprawy funkcjonowania obsługi wewnętrznej gminy zostały oznaczone na rysunku studium (Załącznik 2 Kierunki) jako „Proponowana przebudowa, budowa dróg gminnych”.

Przez Gminę Goszczanów nie przebiegają żadne drogi o kategorii wyższej niż drogi powiatowe. Jednocześnie żadna z nich nie ze względu na swój przebieg nie pretenduje do podwyższenia jej klasy. W celu zmiany tej sytuacji na rysunku studium (Rys. 2 Kierunki) wyznaczono propozycję przebiegu drogi gminnej tj. „Proponowane uzupełnienie układu komunikacyjnego gminy”. Potencjalna realizacja drogi miałaby znaczenie dla całego regionu, ponieważ mogłaby stanowić drogę łączącą dwa województwa i dwa powiaty: sieradzki i kaliski, przebiegać przez cztery gminy: Opatówek, Koźminek, Goszczanów, Warta. Wyznaczony proponowany przebieg drogi w przypadku nadania jej wyższej kategorii i realizacji mógłby wziąć swój początek od miejscowości Szulec (gmina Opatówek) – zjazd z drogi wojewódzkiej nr 471, przez miejscowości Rajko, Oszczeklin, Waliszewice (do drogi 1738E) przez Chlewo do drogi 1737E, Stojanów, Poradzew (granica gminy), Cielce do Warty (wjazd w drogę wojewódzką nr 710). Proponowany ciąg komunikacyjny stanowiłaby najkrótszą drogę z Leszna, Ostrowa Wielkopolskiego czy Kalisza, do Łodzi, Płocka, Warszawy, a także na północ kraju.

W przypadku realizacji drogi jako ciągu komunikacyjnego o znaczeniu ponadregionalnym źródło jej finansowania stanowić mogą: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego, Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT) oraz w mniejszym stopniu partycypacja w kosztach jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych projektem.

Ze względu na swój przebieg, ukazany fragment drogi będzie miał w przyszłości konkretne uzasadnienie do zmiany jej kategorii. Jednocześnie wskazanie jej przebiegu na rysunku studium stanowić może ewentualne zabezpieczenia terenów w przypadku jej powstania.

Jednocześnie żaden z organów nie dysponuje obecnie opracowaniami projektowymi określającymi ewentualne warianty przebiegu ww. drogi. Wskazany w projekcie studium gminy Goszczanów przebieg ciągu komunikacyjnego nie powinien być traktowany jako ostateczny.

3.1.3. Komunikacja zbiorowa

Komunikacja zbiorowa nadal będzie się opierać o głównego przewoźnika, którym jest PKS oraz prywatnych przewoźników. Obsługę przewozów pasażerskich zakłada się poprzez istniejący układ linii

autobusowych. Gmina Goszczanów posiada sieć połączeń autobusowych z: Turkiem, Kaliszem, Łodzią oraz lokalnymi ośrodkami takimi jak: Błaszki, Warta, Koźminek, Lisków i Kawęczyn.

Wskazane byłoby (przy okazji doprowadzania parametrów technicznych dróg do wymaganych norm), modernizację przystanków autobusowych poprzez wykonanie zatok i pętli.

Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w miejscowości Błaszki na trasie relacji Sieradz - Kalisz.

3.2. Kierunki rozwoju systemów uzbrojenia technicznego

3.2.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę

W wyniku inwestycji w latach 1995 – 2001 sieć rozwinęła się do 99% terenu, pozbawione dostępu do tej sieci są jedynie pojedyncze zagrody w zabudowie rozproszonej. Pod tym względem gmina plasuje się na jednym z pierwszych miejsc w województwie łódzkim. Sieć ciągnie wodę ze studni głębinowych do gospodarstw na terenie całej gminy. W miejscowościach: Sulmów, Goszczanów i Ziemięcín znajdują się studnie i stacje uzdatniania wód.

W niniejszym Studium nowe tereny przeznaczone dla zabudowy wyznacza się w zasięgu istniejącej sieci wodociągowej.

W Studium przyjmuje się następujące kierunki rozwoju i funkcjonowania sieci wodociągowej:

- wymóg pełnego uzbrojenia w sieć wodociągową terenów już zurbanizowanych;
- wymóg rozbudowy sieci wodociągowej na terenach dopuszczonych w Studium do zabudowy;
- ustala się wyprzedzającą lub równoległą rozbudowę sieci wodociągowej w stosunku do realizacji nowej zabudowy;
- wymóg przestrzegania przy zagospodarowaniu terenów wszystkich zakazów i nakazów dotyczących stref ochronnych ujęć wód podziemnych;
- obowiązek podłączenia do sieci wodociągowej wszystkich korzystających z wody budynków, zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150 m od granic cmentarzy.

3.2.2. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków sanitarnych

Wyposażenie w sieć kanalizacji sanitarnej występuje jedynie w miejscowości Goszczanów. Podstawowym celem polityki w zakresie gospodarki ściekowej jest w miarę możliwości rozbudowa systemu kanalizacyjnego oraz oczyszczalni ścieków w Goszczanowie. Należy również dążyć do ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych płynących przez obszar gminy oraz ochronę wód podziemnych zalegających na tym obszarze.

Przyjmuje się następujące kierunki w rozwoju i sieci kanalizacji sanitarnej:

- wymóg rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenach zwartej zabudowy wiejskiej;

- obiekty, z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, po wybudowaniu sieci kanalizacji sanitarnej winny być do niej podłączone;
- wywóz nieczystości z szamb do oczyszczalni ścieków, za pośrednictwem wyspecjalizowanych firm;
- zakaz odprowadzania ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych;
- nieczystości pochodzenia zwierzęcego z budynków inwentarskich powinny być gromadzone w dostosowanych do tego zbiornikach;

3.2.3. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków deszczowych

W obecnej chwili gmina posiada jedynie ok. 0,5 km kanalizacji deszczowej do odwadniania szosy w Ziemięcinie i 0,1 km w Goszczanowie. Na pozostałym obszarze wody opadowe odprowadzane są bezpośrednio do gruntu. Wody opadowe z większości dróg publicznych odprowadzane są do rowów odwadniających a następnie kierowane do lokalnych rzek, cieków lub zbiorników wodnych. Wody opadowe odprowadzane w ten sposób nie są podczyszczane.

Przyjmuje się następujące kierunki w rozwoju i funkcjonowaniu systemu odprowadzania ścieków deszczowych:

- rozbudowa i modernizacja systemu rowów odwadniających;
- dopuszcza się odprowadzanie ścieków deszczowych do gruntu i wód powierzchniowych na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- postuluje się budowę urządzeń podczyszczających ścieki deszczowe, a także niewielkich zbiorników retencyjnych lokalizowanych w miejscach zrzutów ścieków deszczowych do wód powierzchniowych i gruntu.

Sposób odprowadzania wód deszczowych powinien wykluczać ich stagnację, niekontrolowany spływ do odbiorników oraz na tereny przyległe.

3.2.4. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenie w ciepło i gaz

Gmina dysponuje wyłącznie kotłowniami całopalnymi. W gospodarstwach uzupełnieniem energetyki grzewczej są indywidualne piece na propan – butan, olej i energię elektryczną i w większości węglowe. Tego typu rozproszone źródła niskiej emisji powodują w okresach grzewczych znaczny wzrost poziomu zanieczyszczeń w powietrzu.

W Studium przyjmuje się następujące kierunki rozwoju i funkcjonowania systemów zaopatrzenia w ciepło:

- a) zaopatrzenie w ciepło odbywać się będzie w oparciu o źródła lokalne, zasilane gazem płynnym, olejem lekkim, energią elektryczną, węglem lub koksem;

- b) postuluje się stosowanie do ogrzewania alternatywnych, niskoemisyjnych paliw (gazowych, olejowych) lub odnawialne źródła energii;
- c) należy dążyć do zmniejszenia zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez postępującą termomodernizację budynków;
- d) zakazuje się pozyskiwania energii ciepłej w sposób mogący znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakazuje się stosowania paliw w sposób powodujący przekraczanie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu

Obszar gminy nie jest zasilany w gaz przewodowy. Mieszkańcy gminy zaopatrują się w gaz płynny z butli gazowych, napełnianych w wielu punktach na terenie całej gminy. Projektowane jest odejście Błaszki – Warta – Goszczanów wraz ze stacją redukcyjną w Goszczanowie od gazociągu przesyłowego DN 400.

W Studium przyjmuje się następujące kierunki rozwoju i funkcjonowania systemów zaopatrzenia w gaz:

- a) warunki techniczne, jakim winny odpowiadać sieci gazowe określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26.02.2013 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw z 04.06.2013 r. poz. 640. W przypadku zmiany powyższego rozporządzenia warunki techniczne jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami;
- b) w liniach rozgraniczających drogi publiczne i niepubliczne stanowiących dostęp z terenów z zabudową mieszkaniową do dróg publicznych, należy rezerwować trasy dla sieci gazowej;
- c) linia ogrodzeń powinna przebiegać min. 0,5 m od gazociągu;
- d) dla urządzeń liniowych uzbrojenia przebiegającego przez tereny działek ustala się konieczność zapewnienia dostępu w celu wykonywania bieżących konserwacji i napraw;
- e) dla budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego szafki gazowe winny być lokalizowane w linii ogrodzeń (otwierane na zewnątrz ogrodzenia), w pozostałych przypadkach w miejscu ustalonym z zarządzającym siecią gazową;
- f) gazyfikacja będzie możliwa przy spełnieniu kryteriów technicznych oraz ekonomicznej opłacalności inwestycji, po zawarciu umowy z Przedsiębiorstwem Gazowniczym.

3.2.5. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w energię elektryczną

Zachowaniu podlegają wszystkie istniejące sieci i urządzenia elektroenergetyczne: linie 15 kV oraz istniejące stacje transformatorowe. Linie wysokich napięć nie przebiegają obecnie przez gminie Goszczanów.

Energia dostarczana jest odbiorcom gminy za pomocą dwóch magistrali. Mają one charakter napowietrznych linii 15 kV. Wyprowadzane są ze stacji (110/15 kV) Błaszki i Sieradz. Przy założeniu, że tempo rozwoju gminy będzie umiarkowane, oraz przerwy w dostarczaniu energii standardowe,

można stwierdzić, iż istniejący system zasilania liniami 15 kV zaspokaja obecne i przyszłe potrzeby odbiorców.

Dla poprawy jakości usług i stanu bezpieczeństwa energetycznego gminy przyjmuje się następujące kierunki w rozwoju elektroenergetyki:

- utrzymanie istniejącej sieci elektroenergetycznej, jej modernizację oraz sukcesywną rozbudowę w razie wystąpienia takiej potrzeby;
- wymóg rozbudowy sieci elektroenergetycznej na terenach przeznaczonych do zabudowy i zainwestowania;
- w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić możliwość realizacji sieci średniego i niskiego napięcia wraz z zarezerwowaniem pasów terenu wolnych od zabudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się budowę sieci elektroenergetycznej zarówno jako sieci napowietrznej, jak i kablowej, przy czym na terenach zurbanizowanych należy stosować sieci kablowe;
- dopuszcza się lokalizację nowych stacji transformatorowych słupowych, wolnostojących lub wbudowanych w budynek;
- rozbudowa sieci elektroenergetycznej powinna umożliwiać odbiór energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych.
- wskazano teren przeznaczony pod lokalizację ogniw fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW – „Teren lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW”, na którym dopuszcza się realizację farmy słonecznej w miejscowości Chwałęcice.

3.2.6. Kierunki rozwoju i funkcjonowania systemu gospodarki odpadami

Gmina Goszczanów jest członkiem Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”. Związek powstał w 1998 roku. Skupia obecnie 20 miast i gmin z województwa wielkopolskiego i łódzkiego.

Odpady komunalne z obszaru gminy Goszczanów zostają przekazywane do Stacji Przetłuskowej Odpadów Komunalnych znajdującej się w mieście Sieradz, ul. Dzigorzewska 4, 98-200 Sieradz. Stacja jest integralną częścią Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”. Na terenie Gminy Goszczanów nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z Krajowym planem gospodarki dla województwa wielkopolskiego dla regionu X trafiają do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”, mieszczącego się w miejscowości Orli Staw 2, 62-834 Ceków, w gminie Ceków-Kolonia w województwie Wielkopolskim

Odpady komunalne z terenu Gminy Goszczanów odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zmieszane odpady komunalne mogą być przekazywane wyłącznie do regionalnych instalacji przekształcania odpadów komunalnych.

Zbieranie odpadów w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Na terenie Gminy Goszczanów selektywna zbiórka szkła, tworzyw sztucznych (w tym opakowań wielomateriałowych) i metali, papieru, odpadów zielonych oraz drobnych odpadów budowlanych i rozbiórkowych odbywa się w następujący sposób:

- w systemie workowym - tworzywa sztuczne (w tym opakowania wielomateriałowe) i metale, papier, odpady zielone oraz drobne odpady budowlane i rozbiórkowe na nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych z częstotliwością jeden raz na kwartał

Na terenie Gminy Goszczanów ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również problemowe odpady, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki i chemikalia, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz inne odpady niebezpieczne. Do przyjmowania tego rodzaju odpadów i ich okresowego magazynowania przeznaczony jest między innymi Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Punkt zlokalizowany jest w Sieradzu przy ul. Dzigorzewskiej 4. Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych służy minimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko, właściwemu postępowaniu z odpadami, a także zapobiega zanieczyszczeniom środowiska naturalnego. Ponadto tego typu punkty oraz jego odpowiednia promocja doprowadzają do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie skuteczniejszej segregacji odpadów.

Niektóre frakcje, m.in.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki i chemikalia, odbierane są jeden raz w roku podczas zbiórek objazdowych. Dwa razy w roku dokonuje się odbioru odpadów wielkogabarytowych.

Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi zakłada funkcjonowanie stacjonarnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które przyjmować będą wskazane rodzaje odpadów w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od 1 lipca 2013 r. dla mieszkańców Gminy Goszczanów jest uruchomiony na terenie Stacji Przeładunkowej Odpadów Komunalnych w Sieradzu przy ulicy Dzigorzewskiej 4 Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zwany SMOK – „Segreguję Moje Odpady Komunalne”. SMOK czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00 – 18:00 oraz w soboty w godzinach 7:00 – 15:00. Mieszkańcy Gminy Goszczanów mogą tam bezpłatnie dostarczać posegregowane odpady z gospodarstw domowych.

Zgodnie z art. 6d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odpady komunalne z terenu Gminy Goszczanów odbierane są przez firmę wyłonioną w przetargu.

W 2015 roku na terenie Gminy Goszczanów wprowadzono system monitoringu gospodarki odpadami, poprzez wyposażenie wszystkich pojemników na odpady zmieszane, znajdujących się na nieruchomościach Gminy Goszczanów w czujniki RFID. System monitorujący obejmuje również kontrolę przedsiębiorcy odbierającego odpady poprzez wyposażenie pojazdów świadczących usługę w system GPS wskazujących trasę przebiegu usługi. Monitoring jest istotnym elementem kontroli sytuacji w terenie.

W Studium przyjmuje się następujące kierunki w rozwoju i funkcjonowaniu systemu gospodarki odpadami:

- utworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w liczbie zależnej od potrzeb gminy;
- wykorzystywanie właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku, gdy odpadów nie można poddać odzyskowi, ich unieszkodliwianie;

3.2.7. Kierunki rozwoju telekomunikacji

Ze względu na rozwój technologii telekomunikacyjnej – zwłaszcza technik cyfrowych i połączeń światłowodowych można przyjąć konieczność rozbudowy i modernizacji istniejących sieci – zależnie od potrzeb.

Nie ustala się w niniejszym studium zakazów w zakresie lokalizacji obiektów telekomunikacji i łączności publicznej.

4. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Dla nieokreślonego okresu funkcjonowania Studium wyznaczenie tych obszarów jest trudne i wręcz niecelowe. Lista takich inwestycji na najbliższy okres została sformułowana dla gminy Goszczanów w Planie Rozwoju Lokalnego, Strategii Rozwoju Gminy oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Goszczanów na lata 2016-2020 uchwalonej uchwałą Nr XIII/82/2015 Rady Gminy w Goszczanowie z dnia 18.12.2015 r.

W tych dokumentach w ramach ważniejszych inwestycji wyszczególniono między innymi:

- modernizację dróg gminnych i powiatowych,
- rozbudowę sieci wodociągowej z przyłączami,
- systematyczną poprawę warunków funkcjonowania placówek oświatowych,
- budowę sali gimnastycznej wraz z kotłownią,
- rozbudowę stacji uzdatniania wody,

- rozbudowę oczyszczalni ścieków w Goszczanowie,
- budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Z uwagi na ilość i skalę obszarów lokalizacji inwestycji celu publicznego nie wprowadza się oznaczeń graficznych na rysunku Studium.

5. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Wprowadza się do tekstu Studium na podstawie ustaleń określonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego następujące obszary lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- Projektowane odejście Błazki – Warta – Goszczanów wraz ze stacją redukcyjną w Goszczanowie od gazociągu przesyłowego DN 400.

6. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Ze względu na istniejący charakter rozłogów gospodarstw rolnych nie przewiduje się obszarów obowiązkowo wyznaczonych do przeprowadzenia scalenia, a ze względu na gabaryty działek i nieruchomości nie zachodzi potrzeba wyznaczania terenów do przeprowadzenia scaleń i podziałów, o których mowa w ustawie o gospodarce nieruchomościami.

W ramach gospodarowania przestrzenią, na terenie gminy nie przewiduje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

W Studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej z obowiązkiem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Nie nakłada się obowiązku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wydobywania kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego - piasku „JANÓWEK” – Pole B. Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko pozwalają stwierdzić, że realizacja przedsięwzięcia na etapie realizacji i eksploatacji zgodnie z przedstawionymi założeniami projektowymi nie spowoduje przekroczenia standardów emisyjnych oraz standardów jakości środowiska. Biorąc pod uwagę fakt, że koncesja dotyczy eksploatacji kruszywa i zawiera obowiązek wykonania rekultywacji wodno-leśnej po zakończeniu eksploatacji, odstąpienie od sporządzania planu miejscowego wydaje się zasadne.

7. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Gmina nie wyznacza nowych obszarów, dla których zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Proponowane jest jednak opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych i przewidzianych terenów lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych. Plany miejscowe powinny obejmować jak największy obszar oddziaływania tych budowli, w tym obowiązkowe ich strefy ochronne.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 909 z późn. zm.) na cele nierolnicze i nieleśne wymagającego zgody dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, natomiast gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska. W przypadku pozostałych gruntów leśnych wymagana jest zgoda marszałka województwa wyrażana po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Na terenie gminy Goszczanów występują grunty rolne klas II-III, które wymagają zgody właściwego organu na ich przeznaczenie na cele nierolnicze. Jednocześnie na obszarze gminy nie zostały wyznaczone nowe jednostki funkcjonalno-przestrzenne, które leżą na ww. gruntach.

8. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenach zagrożonych powodzią przy planowaniu przestrzennym należy przyjmować rozwiązania projektowe zapewniające utrzymanie swobodnego przepływu wód powodziowych i zapewniające bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia oraz ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych – Prawo Wodne.

W dolinie rzeki Swędzni, Swędry, Kanału Stojanowskiego i innych cieków oraz lokalnych obniżeniach, gdzie istnieje realne zagrożenie podniesieniem się poziomu wód powierzchniowych i podziemnych (np. spowodowane ulewnymi deszczami, wiosennymi roztopami) prowadzących w konsekwencji do wystąpienia podmokłości, a nawet zalania wodą należy uwzględnić:

- zakaz wznoszenia nowych budynków;
- zakaz dokonywania zmian w ukształtowaniu terenu;
- zakaz składowania materiałów niebezpiecznych dla środowiska;
- zakaz sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania urządzeń lub robót, które

mogą utrudniać ochronę przed powodzią.

Na terenie gminy Goszczanów nie występują obszary narażone na procesy osuwania się mas ziemnych.

9. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach gminy Goszczanów nie występują obszary i obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

10. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY

W granicach gminy Goszczanów nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne.

11. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Terenami wymagającymi **przekształceń** są obszary zainwestowane, lecz zdegradowane pod względem funkcjonalnym i przestrzennym tj. obszary niewykorzystane, niezagospodarowane i niewłaściwie użytkowane, które obniżają jakość przestrzenną otoczenia. Obszary te powinny podlegać przekształceniom funkcjonalnym oraz zmianie zagospodarowania.

Do obszarów wymagających przekształceń, należą:

- tereny jednostek osadniczych z niedomkniętymi lub przerwanyymi układami przestrzennymi,
- tereny istniejącej zabudowy o niskim standardzie technicznym, architektonicznym lub estetycznym,
- obiekty zaniechanej działalności usługowej i produkcyjno-usługowej,
- fragmenty terenów zabudowy zagrodowej,
- opuszczone gospodarstwa rolne.

Kierunki przekształceń powinny zmierzać w następujących kierunkach:

- uzupełnieniu zabudowy w niedomkniętych, przerwanych układach urbanistycznych,
- zmianie funkcji niektórych obiektów,
- likwidacji elementów dysharmonijnych i wprowadzanie nowych, dostosowanych do otoczenia i funkcji,
- dostosowywaniu istniejącej zabudowy do odpowiedniego standardu i jakości pracy i życia mieszkańców poprzez rozbudowy, remonty, modernizacje,
- zagospodarowywaniu wolnych przestrzeni na funkcje towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu, podnosząc w ten sposób estetykę i funkcjonalność miejsca.

Na chwilę obecną gmina nie posiada Gminnego Programu Rewitalizacji. Jednocześnie w trakcie analizy urbanistycznej wykonanej na potrzeby studium dokonano wyboru jednostek urbanistycznych, które charakteryzują się największą koncentracją problemów o charakterze technicznym, gospodarczym, środowiskowym, społecznych lub funkcjonalno-przestrzennym. Na rysunku studium zostały one wskazane jako „Obszary wymagające rewitalizacji”. Są to:

- obszar w miejscowości Goszczanów, w szczególności otoczenie kościoła p.w. św. Marcina i św. Stanisława Biskupa oraz obszar wzdłuż ul. Kaliskiej stanowiący „centrum” miejscowości.
- obszar w miejscowości Chlewo w pobliżu kościoła p.w. Świętego Marcina oraz wzdłuż drogi powiatowej 1739E,
- obszar w miejscowości Waliszewice wzdłuż drogi powiatowej 1738E,
- teren parku wiejskiego w miejscowościach Wójcinek, Poprężniki, Poniatów, Sulmów
- obszar w okolicach budynku OSP w Poniatowie.

Terenami wymagającymi **rehabilitacji** są obszary zabudowane i zagospodarowane o znacznych walorach kulturowych, które są silnie zdewastowane i zaniedbane lub też użytkowane w sposób nieodpowiedni. Działania rehabilitacyjne winny polegać na przywróceniu tym obiektom i terenom należytej wartości użytkowej i technicznej, odpowiadającej ich wysokim walorom kulturowym oraz zapewniającej ochronę dziedzictwa kulturowego, przy czym działania te winny w pełni być podporządkowane wymogom konserwatorskim.

Do obszarów wymagających rehabilitacji należą:

- tereny zabytkowych zespołów dworsko - parkowych,
- tereny wokół obiektów wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków

Pojęcie **rekultywacji** odnosi się do przywrócenia terenom zniszczonym działalnością człowieka ich pierwotnego charakteru. Terenami wymagającymi rekultywacji są obszary otwarte, silnie zdegradowane pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Tereny wymagające **rekultywacji** na terenie gminy Goszczanów to wyrobiska poeksploatacyjne oraz zamknięte składowisko odpadów komunalnych w Sokołowie.

Tereny, które uległy przekształceniu w wyniku eksploatacji górniczej lub wydobywczej podlegają obowiązkowej rekultywacji wynikającej z ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1131).

Wytyczne do prac rekultywacyjnych na zamkniętych składowiskach odpadów zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. z dnia 2 maja 2013r. poz. 523). Rozporządzenie określa obowiązek wykonania rekultywacji składowisk

odpadów w sposób zabezpieczający wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze przed szkodliwym oddziaływaniem składowiska, a także chroniąc skarpy i wierzchowinę składowiska przed erozją wodną i wietrzną przez wykonanie odpowiedniej okrywy rekultywacyjnej, której konstrukcja uzależniona jest od właściwości odpadów.

W granicach gminy Goszczanów nie wyznacza się obszarów wymagających **remediacji**.

12. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na obszarze gminy nie występują obszary zdegradowane, o których mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

13. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Terenami zamkniętymi w rozumieniu ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne są tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych. W granicach gminy nie występują tereny zamknięte.

14. OBSZARY FUNKcjONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Na obszarze Gminy Goszczanów nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

15. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (W TYM O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW), A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAM I W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.

Energetyka wiatrowa i słoneczna jest kierunkiem rozwoju umożliwiającym wykorzystanie potencjału gospodarczego gminy z zachowaniem dotychczasowego przeznaczenia terenu (produkcja rolna). Korzystne ukształtowanie terenu, koegzystencja ze sferą rolniczą oraz czynniki ekonomiczne wskazują na celowość wykorzystania terenu gminy pod takie przeznaczenie. Z uwagi na ten fakt można traktować ją jako funkcję dopełniającą.

Obszarem predestynowanym dla lokalizacji elektrowni wiatrowych są tereny położone w obrębie Waliszewice i Poradzew. Obecnie w miejscowości Waliszewice znajdują się dwie elektrownie wiatrowych o maksymalnej mocy 225 kW każda i maksymalnych wysokości całkowitych 45,00 m. Na planszy studium „Kierunki” wyznaczono dla ww. urządzeń zgodnie z ustaleniami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „Strefę maksymalnego dopuszczalnego oddziaływania od elektrowni wiatrowych” o promieniu 450,00 m. Ponadto w obrębie Poradzew projektowane są dwie elektrownie wiatrowe, dla których otrzymano pozwolenie na budowę, o mocy przekraczającej 100 kW

każda i maksymalnych wysokościach całkowitych do 29,70m, dla których również wyznaczono ww. strefę o promieniu 297,00 m.

W strefach ochronnych należy wprowadzić zakaz lokalizacji terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie akustycznej zgodnie z przepisami odrębnymi. Na granicy wyznaczonych stref ochronnych należy zachować dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na sąsiednich terenach.

Wskazany został również teren przeznaczony pod lokalizację ogniw fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW – „Teren lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW”, na którym dopuszcza się realizację farmy słonecznej, który stanowi również maksymalną dopuszczalną strefę oddziaływania. W studium wskazuje się miejsce lokalizacji takiej inwestycji wraz ze strefą oddziaływania, która musi zamknąć się w granicach, do których inwestor posiada tytuł prawny. Ww. tereny zlokalizowane są w miejscowości Chwałęcice.

V. WPŁYW UWARUNKOWAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST.1 USTAWY, NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST. 2 USTAWY

Koncepcję rozwoju gminy Goszczanów określoną w niniejszym studium opracowano na podstawie uwarunkowań o zakresie problemowym wyczerpującym zagadnienia wyszczególnione w art. 10 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przeanalizowano uwarunkowania przyrodniczo-ekologiczne, kulturowe, lokalne i zewnętrzne powiązania komunikacyjne, elementy infrastruktury technicznej i społeczno-gospodarczej, a także zamierzenia regionalnych organów administracji publicznej i wskazania władz samorządu lokalnego.

Generalnie, jako zasadę naczelną przyjęto ochronę i rozwój oraz przekształcenia i intensyfikację istniejących procesów i zjawisk. Rozproszenie terenów przeznaczonych do zabudowy na obszarze gminy, głównie o funkcjach osadnictwa wiejskiego o niskiej intensywności z udziałem części południowo-wschodniej rekreacji indywidualnej nakazuje przyjąć dążenie do ich koncentracji i tworzenia zwartych przestrzennie zespołów tej zabudowy z obowiązkiem ich sukcesywnego wyposażania w urządzenia infrastruktury technicznej. Jest to proces bardzo odległy w czasie, ale musi być procesem celowym i podporządkowanym określonym zasadom. Dlatego też należy stopniowo, ale konsekwentnie obejmować planami miejscowymi kolejne tereny, bilansując jednocześnie potrzeby w zakresie uzbrojenia i budowy dróg dojazdowych.

VI. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2016, poz. 778), studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie

jest aktem prawa miejscowego, lecz jedynie dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia zawarte w studium są wiążące dla organów gminy sporządzających plany miejscowe. Ustalenia zawarte w elaboracie Studium, zarówno w części tekstowej, jak i na rysunkach wyrażają kierunki polityki przestrzennej gminy, które nie są jednak ścisłymi przesądzeniami o granicach zainwestowania i użytkowaniu terenów.

W Studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania terenów, to znaczy, że określone na rysunkach przeznaczenie terenów oznacza funkcję dominującą, a nie wyłączną. Może i musi być uzupełnione innymi funkcjami, które jednak nie mogą być przeciwstawiane funkcji dominującej i pogarszać warunki koegzystencji.

Określenia:

- Tereny zabudowy zagrodowej,
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- Tereny zabudowy usługowej,
- Tereny produkcyjno-usługowo-magazynowe,
- Tereny usług sportu i rekreacji

Dotyczą one wiodących rodzajów zabudowy. Na terenach tych mogą być lokalizowane inne funkcje niewchodzące w kolizję lub w konflikt z funkcją podstawową. Każda działalność, z wyłączeniem inwestycji realizujących cele publiczne, w tym telekomunikacji i łączności publicznej, nie może swoją uciążliwością wykraczać poza granice użytkowanej działki.

Ostateczne ustalenia granic terenów przeznaczonych do zabudowy będą dokonywane w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

VII. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wyznaczenie kierunków rozwoju przestrzennego gminy Goszczanów. Studium stanowi podstawowy dokument systemu planowania przestrzennego na poziomie gminy mimo, iż nie jest ono aktem prawa miejscowego.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie Uchwały nr X/67/15 z dnia 2 października 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów”, przyjętego uchwałą Nr XXV/134/2001 Zarządu Gminy Goszczanów z dnia 27 czerwca 2001 roku.

Obowiązujące dotychczas studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów, uchwalone w 2001 r. Uchwałą Zarządu Gminy Goszczanów Nr XXV/134/2001 Zarządu Gminy Goszczanów z dnia 27 czerwca 2001 roku., zostało opracowane na podstawie nieobowiązujących już przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Obecne opracowanie zmiany studium sporządzane jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016, poz. 778) i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 Nr 118, poz. 1233).

Zakres zmian dotyczący ogółu ustaleń studium i nowe uwarunkowania prawne skłoniły sporządzającego studium do opracowania go na nowo oraz zredagowania całości dokumentu zgodnie z wymaganiami obecnie obowiązujących przepisów.

W związku ze zmianą redakcji studium, przyjęto inne niż dotychczas oznaczenia terenów, nieco inną ich strukturę, odpowiadającą wymogom nowych przepisów i praktyce sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

Procedura sporządzania studium przeprowadzona została zgodnie z art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności zebrane wnioski, opiniowanie, uzgodnienia, publiczna dyskusja nt. przyjętych rozwiązań i modyfikacje zapisów elaboratu studium uzasadniają także przyjęte rozwiązania.

VIII. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Opracowany dokument zawiera informacje wynikające z inwentaryzacji aktualnego stanu zagospodarowania i funkcjonowania gminy, istniejących uwarunkowań ekologicznych, społecznych, gospodarczych, kulturowych i przestrzennych oraz barier i ograniczeń rozwoju. Dokument wyznacza kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, a także podstawowe zasady polityki przestrzennej. Jednocześnie stwarza podstawy do koordynacji sporządzania planów miejscowych, integruje politykę przestrzenną państwa i województwa z interesami samorządu gminy, a także promuje walory i możliwości inwestycyjne gminy.

Podczas kolejnych etapów sporządzania studium analizie poddano istniejące dokumenty planistyczne i strategiczne, opracowania statystyczne oraz wnioski złożone przez mieszkańców,

lokalnych inwestorów i zawiadomione instytucje. W ten sposób zidentyfikowane zostały potrzeby społeczności lokalnej, przedsiębiorców i organów władzy publicznej.

Zebrane informacje posłużyły do ustalenia stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego, stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną, transportową i społeczną, potencjału demograficznego, ekonomicznego i gospodarczego gminy oraz sytuacji na rynku pracy i problemów związanych z bezrobociem.

Przeprowadzona analiza dokonanych ustaleń pod kątem możliwości kształtowania zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów stanowi podstawę do określenia kierunków jej rozwoju oraz rozpoznania predyspozycji i możliwości z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Wyznaczone nowe tereny inwestycyjne stanowią spełnienie potrzeb mieszkańców w zakresie zapotrzebowania na tereny mieszkaniowe, usługowe i gospodarcze, uwzględniają uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów ochrony wszystkich elementów środowiska. Studium zawiera ponadto wytyczne dotyczące zagospodarowania terenów rolnych i leśnych w sposób zapewniający ich ochronę przed degradacją.

Przeprowadzona w przedmiotowym dokumencie wieloaspektowa analiza stanu i funkcjonowania przestrzeni gminy Goszczanów wskazuje na możliwość kontynuacji dotychczasowych funkcji i kierunków rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz wzrostu aktywizacji dotychczas słabo rozwiniętych funkcji (działalność pozarolnicza, rekreacyjna, turystyczna) w celu zagwarantowania całościowego rozwoju gminy Goszczanów.